IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA
TAL-UNJONI EWROPEA

Rapport annwali 2022.

Panorama tas-sena

curia.europa.eu

Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea tiggarantixxi l-protezzjoni tad-dritt tal-Unjoni

Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea hija waħda minn seba' istituzzjonijiet Ewropej.

Bħala l-istituzzjoni ġudizzjarja tal-Unjoni, hija għandha l-missjoni li tiggarantixxi l-osservanza tad-dritt tal-Unjoni filwaqt li tiżgura interpretazzjoni u applikazzjoni uniformi tat-Trattati kif ukoll li tiggarantixxi l-istħarriġ tal-legalità tal-atti adottati mill-istituzzjonijiet, mill-korpi u mill-organi tal-Unjoni.

L-istituzzjoni tikkontribwixxi sabiex jitħarsu l-valuri tal-Unjoni u tagħti s-sehem tagħha fil-proġett Ewropew permezz tal-ġurisprudenza tagħha.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea hija kkostitwita minn żewġ qrati: il-"Qorti tal-Ġustizzja" u l-"Qorti Ġenerali".

CVRIA

Rapport annwali 2022.

Panorama tas-sena

Werrej

Daħla mill-President 4

1 Ħarsa qasira lejn is-sena 2022 9

A Sena f'ritratti 10

B Is-sena f'ċifri 20

L-istituzzjoni fl-2022 20

Is-sena ġudizzjarja (il-Qorti tal-Ġustizzja u l-Qorti Ġenerali) 21

Id-dipartimenti lingwistiċi 22

2 L-attività ġudizzjarja 25

A Il-Qorti tal-Ġustizzja fl-2022 26

L-attività u l-evoluzzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja 26

Il-Membri tal-Qorti tal-Ġustizzja 32

B Il-Qorti Ġenerali fl-2022 36

L-attività u l-evoluzzjoni tal-Qorti Ġenerali 36

Innovazzjonijiet fil-ġurisprudenza 40

Il-Membri tal-Qorti Ġenerali 42

C Il-ġurisprudenza fl-2022 46

Focus Ir-Regolament li jissuġġetta l-ħlas ta' fondi Ewropej għall-osservanza tal-Istat tad-dritt huwa validu 46

Focus Id-dritt għal azzjoni legali tal-assoċjazzjonijiet għall-protezzjoni tal-ambjent 50

Focus Id-dritt li wieħed jintesa u d-dritt għal informazzjoni 52

Focus Gwerra fl-Ukraina: projbizzjoni ta' xandir imposta fuq il-mezzi ta' komunikazzjoni favur ir-Russja u l-libertà ta' espressjoni 56

Focus Multa rekord ta' EUR 4.125 biljuni imposta fuq Google minħabba r-restrizzjonijiet imposti fuq il-manifatturi ta' apparat mobbli Android 58

Ħarsa lejn l-iktar sentenzi importanti tas-sena 60

3 70 sena fis-servizz taċ-ċittadini u ta' Unjoni tad-dritt 91

A Attività tal-istituzzjoni fl-2022 92

B L-avvenimenti prinċipali tas-sena 96

Is-70 sena tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea: ħarsa lejn sena li fiha fakkarna dan l-anniversarju 96

Bennejja tal-Ewropa: iż-żgħażagħ fiċ-ċentru tal-attenzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja 98

Streaming tas-seduti: pass ieħor biex il-Qorti tal-Ġustizzja tkun qrib iċ-ċittadini 99

Rappreżentazzjoni teatrali fis-Sala Prinċipali tal-Qorti tal-Ġustizzja 102

C Relazzjonijiet mal-pubbliku 104

4 Istituzzjoni li tirrispetta l-ambjent 109

5 Ħarsa lejn il-futur 113

6 Nibqgħi konnessi! 117

Koen Lenaerts

President tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea

Is-sena 2022 kienet is-sena li fiha ċċelebrajna s-70 anniversarju tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea. Għal din l-okkażjoni, ir-Rapport Annwali tal-istituzzjoni qed jieħu xejra ġdida. Mingħajr kompromessi fejn tidħol il-kwalità tal-informazzjoni, ġie deċiż li jingħata format iktar konċiż, li jagħti ħarsa ġenerali lejn l-evoluzzjonijiet prinċipali li kellhom impatt fuq l-istituzzjoni u l-ġurisprudenza, bi stil iktar dirett u aċċessibbli għall-ikbar pubbliku possibbli.

Il-perijodu kopert minn din il-Panorama kien ikkaratterizzat minn ritorn għan-normal fil-funzjonament tal-istituzzjoni, wara sentejn ikkumplikati minħabba l-kriżi sanitarja marbuta mal-pandemija tal-Covid-19. L-għodda teknoloġiċi implimentati matul din il-kriżi issa jifformaw parti mill-ambjent tax-xogħol ta' kuljum tagħna. Madankollu, kien essenzjali li l-istituzzjoni terġa' tieħu l-ħajja internament bl-istabbiliment mill-ġdid ta' kuntatti u interazzjonijiet spontanji fuq il-post, li huma tant importanti għall-effettività tal-ħidma taż-żewġ qrati.

Il-kommemorazzjoni tas-70 anniversarju tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, bit-tema "Ġustizzja viċin iċ-ċittadin", ħadet il-forma ta' sensiela ta' avvenimenti u ta' funzjonijiet, bħalma kienu l-Jum "Bibien Miftuħa" speċjali organizzat fit-8 ta' Ottubru 2022, il-Forum Straordinarju tal-Membri tal-Ġudikatura li nżamm bejn l-4 u s-6 ta' Diċembru 2022, li kien jinkludi, bħala l-avveniment prinċipali, udjenza solenni fil-preżenza tal-Altezza Rjali Tiegħu l-Gran Duka Eredi tal-Lussemburgu kif ukoll tal-ogħla rappreżentanti tal-istituzzjonijiet Ewropej, tal-awtoritajiet Lussemburgiż, tad-dinja ġuridika u tal-korp diplomatiku, il-pubblikazzjoni ta' ktieb ta' prestiġju, il-ħruġ ta' bolla

speċjali mill-posta Lussemburgiża, it-tħejjija ta' film dwar l-istorja tal-Qorti tal-Ġustizzja kif ukoll l-għoti ta' isem ġdid lill-binjiet tal-istituzzjoni, ismijiet li issa jirreferu għal personalitajiet li ħallew impatt speċjali fl-istorja tal-ġustizzja.

Fis-sena 2022 ma fakkarniex biss is-70 sena tal-istituzzjoni, iżda kienet ukoll sena "tal-anniversarji" fir-rigward ta' stadji essenzjali tal-proġett Ewropew: 30 sena mit-Trattat ta' Maastricht, li bis-saħħa tiegħu sar riferiment espliċitu, fit-testi fundaturi tal-Unjoni Ewropea, għall-valuri demokratiċi, li jinkludu l-valur tal-Istat tad-dritt, 25 sena mit-Trattat ta' Amsterdam, li estenda l-"metodu Komunitarju", b'mod partikolari l-ġurisdizzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-qasam tal-ispazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja, kif ukoll 20 sena mill-introduzzjoni tal-euro.

Madankollu, dawn l-anniversarji kollha ma għandhomx jaħbu r-realtajiet li għandna nħabbtu wiċċna magħhom.

Sfortunatament, mill-kriżi sanitarja għaddejna, fl-aħħar ta' Frar 2022, għall-bidu tal-gwerra fl-Ukraina. L-immaġini xokkanti ta' vittmi u ta' qerda, li konna nittamaw li mhux se nerġgħu naraw fil-kontinent Ewropew, ifakkruna li l-paċi u l-libertà huma valuri li, irrispettivament minn kemm huma "evidenti" għal dawk li jemmnu fil-proġett Ewropew, ma jistgħux jittieħdu għall-għarrieda.

Il-leġittimità stess tal-Unjoni Ewropea u tal-istituzzjonijiet tagħha tiddaħħal regolarment inkwistjoni minn movimenti bbażati fuq xettiċiżmu fil-konfront tal-Ewropa jew minn movimenti populisti, jew minn attakki fil-konfront tal-valuri demokratiċi li jikkostitwixxu l-pedament stess tal-proġett Ewropew. F'Unjoni Ewropea li ngħatat, permezz ta' reviżjonijiet sussegwenti tat-Trattati, oqsma ta' kompetenzi ġodda, l-istituzzjoni hija mistennija tadotta, iktar minn qatt qabel, deċiżjonijiet ġudizzjarji dwar suġġetti sensittivi. Id-deċiżjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-Qorti Ġenerali jolqtu direttament l-iktar interessi importanti tad-dinja tal-lum f'oqsma bħalma huma l-ħarsien tal-valuri inerenti għall-Istat tad-dritt, il-protezzjoni tal-ambjent, il-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni, il-protezzjoni tal-ħajja privata u tad-data personali, l-osservanza tar-regoli tal-kompetizzjoni mill-ġganti diġitali, il-protezzjoni tal-konsumaturi kif ukoll l-istħarriġ tal-legalità tal-miżuri restrittivi adottati bħala reazzjoni għal ksur gravi tad-drittijiet tal-bniedem jew tad-dritt internazzjonali.

F'kuntest ġeopolitiku fejn il-pedamenti stess tas-soċjetajiet demokratiċi tagħna qegħdin iġarrbu attakki dejjem iktar frekwenti, l-impatt ta' dawn id-deċiżjonijiet jimplika sforz kunsiderevoli ta' komunikazzjoni u ta' edukazzjoni sabiex nippruvaw neliminaw mill-għeruq l-ideat mhux ċari jew id-diżinformazzjoni, iżda wkoll sabiex dak li tgħallimna l-ġurisprudenza Ewropea jiġi integrat b'mod korrett fid-diversi ordinamenti ġuridiċi nazzjonali.

Fuq livell ta' statistika, in-numru ta' kawżi mressqa quddiem iż-żewġ qrati fl-2022 huwa simili għal dak tas-sena li għaddiet (1 710 kawżi fl-2022, meta mqabbla ma' 1 720 fl-2021). In-numru ta' kawżi maqtugħa mill-Qorti tal-Ġustizzja u mill-Qorti Ġenerali huwa, minn naħa tiegħu, ftit inqas mis-sena l-oħra (1 666 fl-2022, meta mqabbla ma' 1 723 fl-2021). Meta kkunsidrati flimkien, dawn iż-żewġ ċifri jfissru li kien hemm żieda żgħira fin-numru total ta' kawżi pendenti (2 585 fl-2022, meta mqabbla ma' 2 541 in 2021).

In-numru ta' kawżi mressqa quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, għalkemm naqas bi ftit meta mqabbel mas-sena li għaddiet (806 fl-2022, meta mqabbla ma' 838 fl-2021), baqa' wieħed kbir din is-sena, b'mod partikolari fir-rigward ta' kawżi għal deċiżjoni preliminari. Barra minn hekk, numru dejjem ikbar ta'

kawżi mressqa quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja jqajmu kwistjonijiet sensittivi u kumplessi, li jeħtieġu għalhekk iktar riflessjoni u iktar żmien.

Sabiex iżżomm, f'dan il-kuntest, il-kapaċità tagħha li tagħti deċiżjonijiet ta' kwalità fi żmien raġonevoli, il-Qorti tal-Ġustizzja, fit-30 ta' Novembru 2022, bagħtet lil-leġiżlatur tal-Unjoni talba bil-għan li tiġi ttrasferita lill-Qorti Ġenerali kompetenza preliminari f'ċerti oqsma speċifiċi kif ukoll bil-għan li jiġi estiż il-mekkaniżmu ta' ammissjoni minn qabel tal-appelli kontra d-deċiżjonijiet tal-Qorti Ġenerali.

Nieħu din l-okkażjoni sabiex nirringrazzja minn qalbi lill-kollegi tiegħi kif ukoll lill-persunal kollu tal-istituzzjoni għall-ħidma impressjonanti li wettqu matul din is-sena.

K. Lenaerts

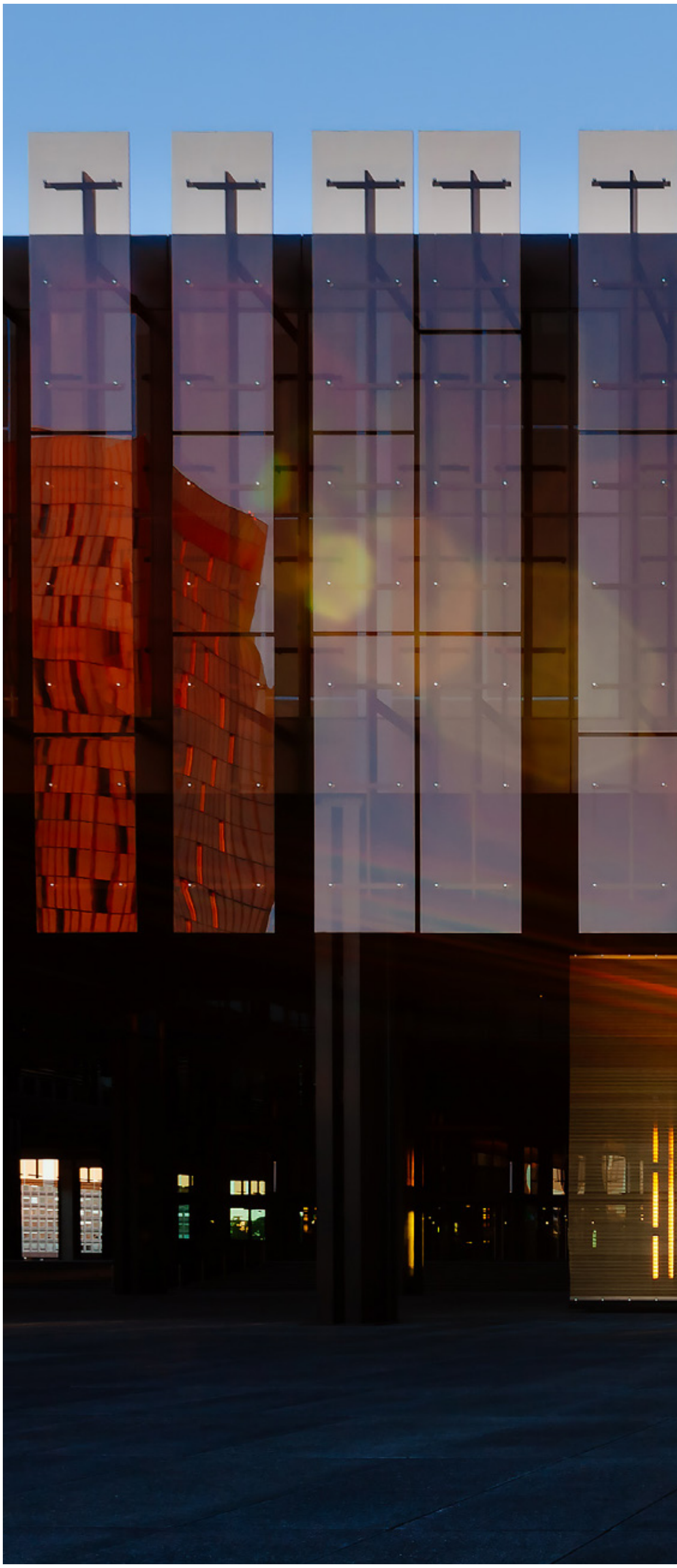

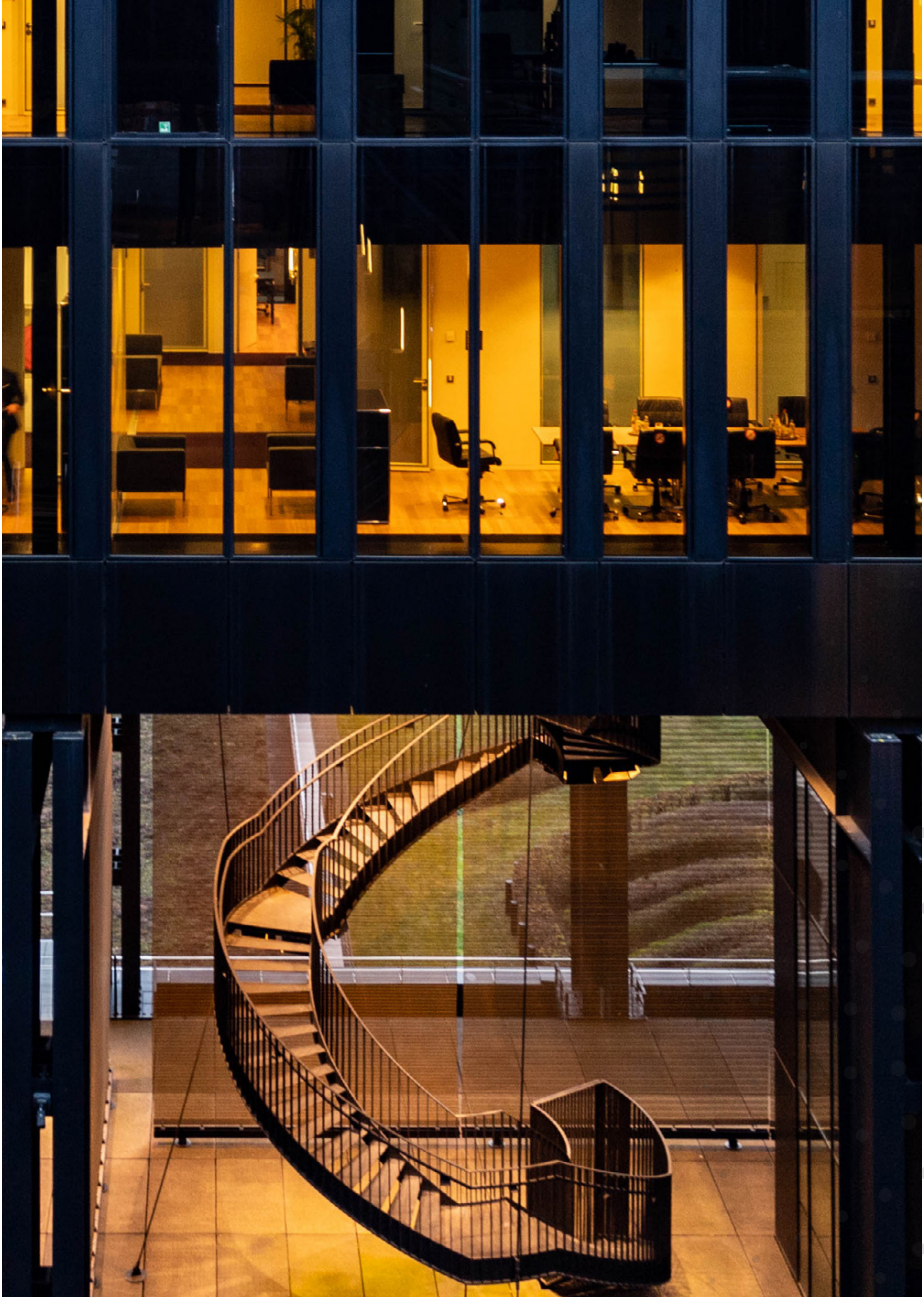

Ħarsa qasira lejn is-sena 2022

1

A Sena f'ritratti

Jannar

Is-70 anniversarju tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea

Il-Qorti tal-Ġustizzja tniedi ċ-ċelebrazzjonijiet marbuta mas-70 anniversarju tagħha. It-tema għall-manifestazzjonijiet matul is-sena kollha hija "Ġustizzja qrib iċ-ċittadin". Fuq il-pjattaformi Mastodon u Twitter, il-Qorti tal-Ġustizzja tagħmel kontribut kull ġimgħa sabiex tfakkar l-avvenimenti ewlenin tas-70 sena tal-eżistenza tagħha. #CJUEen70jours #CJEUin70days

Marzu

Introduzzjoni tal-firma elettronika

Fil-kuntest tat-tħaffif tal-proċess ta' diġitalizzazzjoni, il-firma elettronika kkwalifikata tintuża għall-iffirmar tas-sentenzi u tad-digrieti tal-Qorti Ġenerali.

Preżentata tar-rikors *RT France vs Il-Kunsill*

Fil-kuntest tal-gwerra fl-Ukraina u tas-sanzjonijiet adottati kontra r-Russja mill-Kunsill tal-Unjoni Ewropea, l-istazzjon RT France jikkontesta quddiem il-Qorti Ġenerali l-projbizzjoni ta' xandir imposta fuqu (T-125/22).

April

Preżentata tar-rikors

Hamoudi vs Frontex

Ċittadin Sirjan jitlob danni mingħand l-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta (Frontex) minħabba l-aġir illegali tagħha fil-kuntest tal-operazzjoni ta' "refoulement" fil-Baħar Eġew fit-28 u fid-29 ta' April 2020 (T-136/22).

Preżentata tar-rikorsi

Il-Polonja vs Il-Kummissjoni

Il-Polonja tikkontesta quddiem il-Qorti Ġenerali l-irkupru mibdi mill-Kummissjoni tal-pagamenti ta' penalità ta' kuljum ta' EUR 500 000 ordnati mill-Qorti tal-Ġustizzja (C-121/21 R) fil-kawża dwar l-estrazzjoni ta' linjite mill-"minjieri ta' Turów" (T-200/22 u T-314/22).

Trażmissjoni permezz ta' streaming ta' seduti tal-Qorti tal-Ġustizzja

Il-Qorti tal-Ġustizzja tniedi sistema ta' streaming ta' seduti għas-sottomissjonijiet orali, ta' għoti ta' sentenzi u ta' qari tal-konklużjonijiet, li tippermetti lil kull min ikun jixtieq jassisti għal seduta, ikun fejn ikun.

Mejju

Tressiq tat-talba għal deċiżjoni preliminari

Tez Tour

Fil-kuntest tal-pandemija tal-Covid-19, il-Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (il-Litwanja) titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja tinterpreta d-Direttiva dwar il-vjaġġi kollox kompriż u s-servizzi tal-ivvjaġġar relatati, sabiex tippreċiża l-kundizzjonijiet ta' xoljiment ta' kuntratt ta' vjaġġ kollox inkluż mingħajr ħlas ta' spejjeż (C-299/22).

Finali tal-kompetizzjoni "European Law Moot Court"

Organizzata għall-ewwel darba fl-1988, il-European Law Moot Court hija l-iktar kompetizzjoni għas-sottomissjonijiet orali importanti fid-dinja fil-qasam tad-dritt tal-Unjoni. L-Università ta' Lund (l-Isvezja) hija t-tim rebbieħ tal-edizzjoni 2022.

Jum l-Ewropa

Sabiex tiċċelebra l-anniversarju tad-dikjarazzjoni Schuman, il-Qorti tal-Ġustizzja tiltaqa' maċ-ċittadini f'Esch-sur-Alzette, il-kapitali Ewropea tal-kultura fl-2022. Fit-toroq tal-Villaġġ Ewropew, il-gruppi ta' volontarji tal-Qorti tal-Ġustizzja jisimgħu liċ-ċittadini u jwieġbu għall-mistoqsijiet tagħhom. Din l-inizjattiva tkompli fuq in-networks soċjali EU Voice u Twitter permezz ta' pubblikazzjonijiet li jinkludu l-hashtag #ECJDidYKnow dwar l-iżvolġiment ta' kawża u l-hashtag #AskCuria, ippubblikati bi tweġiba għal mistoqsijiet magħmula miċ-ċittadini.

Ġunju

Żjara uffiċjali ta' delegazzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-Kroazja

Il-Membri tal-Qorti tal-Ġustizzja jiltaqgħu mal-Prim Ministru, ma' membri tal-Gvern kif ukoll mal-Presidenti tal-Qorti Suprema u tal-Qorti Kostituzzjonali Kroati. F'konferenza miżmuma f'Żagreb, huma jiddiskutu l-kooperazzjoni ġudizzjarja, il-proċedura ta' rinviju għal deċiżjoni preliminari, ir-rwol tal-ogħla qrati sabiex tiġi żgurata l-uniformità tad-dritt, il-klawżoli inġusti fil-kuntratti l-konsumatur u l-mandat ta' arrest Ewropew.

Titfakkar il-memorja tal-Imħallfin G. Falcone u P. Borsellino

Fl-okkażjoni tat-30 anniversarju mill-mewt tal-Imħallfin kontra l-mafja Taljani Giovanni Falcone u Paolo Borsellino, u sabiex jiġu rrikonoxxuti dawk kollha li jiddefendu l-Istat tad-dritt, l-istituzzjoni tospita, b'mod eċċezzjonali, fis-Sala Prinċipali tagħha, rappreżentazzjoni tax-xogħol *L'Ultima estate – Falcone e Borsellino trent' anni dopo*, ta' Claudio Fava.

Jiem interistituzzjonali tal-innovazzjoni

Il-Qorti tal-Ġustizzja tospita l-Kumitat Interistituzzjonali għat-Trasformazzjoni Diġitali (KITD): il-persuni responsabbli fi ħdan l-istituzzjonijiet tal-Unjoni fil-qasam tat-teknoloġija u tal-informatika jindirizzaw kwistjonijiet marbuta mas-sovranità diġitali, mal-kondiviżjoni ta' riżorsi diġitali, mal-intelliġenza artifiċjali u maċ-ċibersigurtà.

Lulju

Żjara tal-E.T. Katerina Sakellaropoulou, Presidenta tar-Repubblika Ellenika

Il-President u l-Membri tal-Qorti tal-Ġustizzja jospitaw għal sessjoni ta' ħidma l-Eċċellenza Tagħha K. Sakellaropoulou, Presidenta tar-Repubblika Ellenika. Hija tassisti għal preżentazzjoni ġenerali tal-istituzzjoni u tal-multilingwiżmu.

Laqgħa tan-Network Ġudizzjarju tal-Unjoni Ewropea (NĠUE)

Il-membri tan-Network Ġudizzjarju tal-Unjoni Ewropea, maħsub sabiex jinkoraġġixxi d-djalogu bejn il-qrati supremi u kostituzzjonali tal-Istati Membri, jiltaqgħu sabiex jiddiskutu, b'mod partikolari, it-tema tal-ġustizzja qrib iċ-ċittadin.

Tressiq tat-talba għal deċiżjoni preliminari *RTL Nederland u RTL Nieuws*

Il-Ministeru għall-Ġustizzja u għas-Sigurtà tal-Pajjiżi l-Baxxi jirrifjuta, għal raġunijiet ta' kunfidenzjalità, li jagħti aċċess għall-informazzjoni dwar l-inċident li kien jinvolvi l-ajruplan MH17 (li twaqqa' fl-2014 fuq l-Ukraina) lill-korp tal-istampa RTL Nederland. Ir-Raad van State (il-Pajjiżi l-Baxxi) jistaqsi lill-Qorti tal-Ġustizzja jekk dan ir-rifjut huwiex kompatibbli mal-libertà ta' informazzjoni u ta' espressjoni (C-451/22).

Settembru

Il-Qorti tal-Ġustizzja u l-kriżi sanitarja

Fir-rapport tal-awditu tagħha, il-Qorti Ewropea tal-Awdituri tfaħħar ir-reżiljenza tal-Qorti tal-Ġustizzja matul il-pandemija tal-Covid-19 u tosserva li l-istituzzjoni rreaġixxiet b'ħeffa u bi flessibbiltà filwaqt li strieħet fuq l-investimenti diġà mwettqa fit-trasformazzjoni diġitali.

Żjara tal-Qorti tal-Ġustizzja f'Ruma

Il-Membri tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-Qorti Kostituzzjonali Taljana jiltaqgħu f'Ruma sabiex jiddiskutu t-temi tal-identità nazzjonali, tal-ugwaljanza tal-Istati Membri quddiem it-Trattati, tal-Istat tad-dritt u tal-indipendenza tal-membri tal-ġudikatura, kif ukoll is-supremazija tad-dritt tal-Unjoni.

Elezzjoni tal-President, tal-Viċi President, tal-Presidenti tal-Awla tal-Qorti Ġenerali u tiġdid parzjali tal-qorti

Fl-okkażjoni tat-tiġdid parzjali tal-Qorti Ġenerali, Marc van der Woude (il-Pajjiżi l-Baxxi) jiġi elett mill-ġdid bħala President tal-Qorti Ġenerali, mill-kollegi tiegħu, għal perijodu ta' tliet snin. Savvas S. Papasavvas (Ċipru) jiġi wkoll elett mill-ġdid bħala Viċi President tal-Qorti Ġenerali. Għaxar Presidenti ta' Awla jiġu wkoll eletti, mill-Imħallfin, għal perijodu ta' tliet snin.

Ottubru

Novembru

Tressiq tat-talba għal deċiżjoni preliminari *Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl*

Il-Verwaltungsgerichtshof (l-Awstrija) tistaqsi jekk is-sitwazzjoni tan-nisa fl-Afganistan, wara t-teħid tal-poter mit-Taliban, tikkostitwixxix persekuzzjoni li tagħti dritt għall-istatus ta' refuġjat (C-608/22).

Jum "Bibien miftuħa"

Sabiex jitrawwem għarfien fost il-pubbliku dwar ir-rwol tal-Qorti tal-Ġustizzja u dwar il-valuri tal-Unjoni, il-persunal u l-membri tal-Qorti tal-Ġustizzja jilqgħu ċ-ċittadini fil-kuntest tal-Jum "Bibien miftuħa". Iċ-ċittadini jiskopru l-istituzzjoni u l-funzjonament tagħha, kif ukoll kif tiżvolġi kawża u l-ħidma tad-dipartimenti.

Ċerimonja ta' ħruġ ta' bolla kommemorattiva tas-70 sena tal-Qorti tal-Ġustizzja

B'kooperazzjoni mal-Qorti tal-Ġustizzja, Post Luxembourg toħroġ bolla kommemorattiva sabiex tfakkar is-70 anniversarju tal-istituzzjoni. Din l-inizjattiva tagħmel parti minn tradizzjoni twila ta' kommemorazzjoni ta' anniversarji importanti tal-Qorti tal-Ġustizzja.

Décembre

Żjara ta' delegazzjoni tal-Qorti Suprema tal-Ukraina lill-Qorti tal-Ġustizzja

Il-Qorti tal-Ġustizzja tilqa' delegazzjoni tal-Qorti Suprema tal-Ukraina fil-kuntest tal-proċedura ta' adeżjoni mal-Unjoni Ewropea ta' dan il-pajjiż. L-Ukraina ngħatat l-istatus ta' pajjiż kandidat għall-adeżjoni f'Ġunju 2022. Din il-laqgħa hija intiża li tistabbilixxi kooperazzjoni, b'mod partikolari dwar il-valuri fundamentali tal-Unjoni, bejn iż-żewġ qrati.

Forum Straordinarju tal-Membri tal-Ġudikatura

Għal din il-laqgħa annwali, il-Qorti tal-Ġustizzja torganizza Forum speċjali li għandu bħala mistiedna prinċipali l-Presidenti tal-ogħla qrati tal-Istati Membri, il-Presidenti tal-Qorti EDB u tal-Qorti tal-EFTA, kif ukoll ex Membri tal-Qorti tal-Ġustizzja. Iddedikat għat-tema "Ġustizzja qrib iċ-ċittadin", il-Forum jiftaħ bil-wiri ta' film qasir li jirrakkonta l-istorja tal-Qorti tal-Ġustizzja, b'immaġni mill-arkivji, interventi minn Membri tal-istituzzjoni u intervisti ma' professuri tad-dritt.

Udjenza solenni tas-70 anniversarju

Il-Qorti tal-Ġustizzja tlaqqa' l-ogħla awtoritajiet Lussemburgiżi, rappreżentanti għoljin tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea u l-parteċipanti fil-Forum tal-Membri tal-Ġudikatura f'udjenza solenni, imxandra b'xandira diretta, li tfakkar is-70 sena mill-udjenza solenni tal-installazzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunità Ewropea tal-Faħam u tal-Azzar (KEFA).

Konferenza "Bennejja tal-Ewropa"

Iċ-ċelebrazzjonijiet jiġu konklużi b'laqgħa interattiva bejn studenti postsekondarji minn diversi Stati Membri, preżenti fil-post jew b'parteċipazzjoni mill-bogħod permezz ta' videokonferenza, u persuni f'pożizzjonijiet ta' responsabbiltà għolja fl-istituzzjonijiet Ewropej.

B Is-sena f'ċifri

L-istituzzjoni fl-2022

Baġit għall-2022: EUR **465** miljun

81 Imħallef

11-il Avukat Ġenerali

minn

27

Stat Membru

2 254

uffiċjali u membri tal-persunal

60 %

1 361 mara

40 %

893 raġel

Il-proporzjon ta' nisa f'pożizzjonijiet ta' responsabbiltà fi ħdan l-amministrazzjoni jqiegħed lill-Qorti tal-Ġustizzja fil-medja superjuri tal-istituzzjonijiet Ewropej.

Huma okkupati minn nisa:

54 % tal-pożizzjonijiet ta' amministraturi

40 % tal-pożizzjonijiet ta' tmexxija f'livell intermedju jew superjuri

Is-sena ġudizzjarja (il-Qorti tal-Ġustizzja u l-Qorti Ġenerali)

1 710 kawża mressqa

1 666 kawża maqtugħa

2 585 kawża pendenti

173 288 atti proċedurali rreġistrati fir-reġistru tar-Reġistri

Tul medju tal-proċeduri: **16.3** xhur

16.4 xhur għall-Qorti tal-Ġustizzja

16.2 xhur għall-Qorti Ġenerali

Perċentwali tal-atti proċedurali ppreżentati permezz ta’ e-Curia:

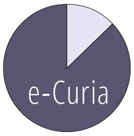

87 % Il-Qorti tal-Ġustizzja

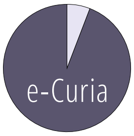

94 % Il-Qorti Ġenerali

9 365 kont ta’ aċċess e-Curia

e-Curia hija applikazzjoni informatika tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea li tippermetti lir-rappreżentanti tal-partijiet fil-kawżi mressqa quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja u l-Qorti Ġenerali, kif ukoll lill-qrati nazzjonali fil-kuntest tat-talbiet għal deċiżjoni preliminari mressqa quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, jiskambjaw l-atti proċedurali mar-Reġistri b’mezzi esklużivament elettroniċi

e-Curia: l-applikazzjoni informatika li tippermetti l-iskambju ta’ dokumenti ġudizzjarji

ara l-video fuq YouTube

Id-dipartimenti lingwistiċi

Il-Qorti tal-Ġustizzja, bħala istituzzjoni ġudizzjarja multilingwi, għandha tkun tista' tittratta kawża tkun xi tkun il-lingwa uffiċjali tal-Unjoni li fiha tkun tressqet. Hija mbagħad tippubblika l-ġurisprudenza tagħha bil-lingwi uffiċjali kollha tal-Unjoni.

24 lingwa tal-kawża

552 kombinazzjoni lingwistika possibbli

612 ġurista lingwista sabiex jittraduċu d-dokumenti miktuba

1 281 000 paġna għat-traduzzjoni

1 279 000 paġna tradotti

71 interpretu għas-seduti għas-sottomissjonijiet orali u għal-laqgħat

526 seduta u laqgħat li bbenefikaw mill-interpretazzjoni simultanja

Fil-Qorti tal-Ġustizzja, it-traduzzjonijiet jitwettqu skont sistema lingwistika obbligatorja, li tipprovdi għall-kombinazzjonijiet kollha tal-24 lingwa uffiċjali tal-Unjoni Ewropea. Id-dokumenti li għandhom jiġu tradotti huma kollha testi legali tekniċi ħafna. Huwa għalhekk li d-dipartiment lingwistiku tal-Qorti tal-Ġustizzja jimpjega biss **ġuristi lingwisti** li jkollhom taħriġ legali sħiħ, kif ukoll għarfien profond ta' mill-inqas żewġ lingwi uffiċjali minbarra l-ilsien matern tagħhom.

Multilingwiżmu fil-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea – jiżgura l-ugwaljanza ta' aċċess għall-ġustizzja

ara l-video fuq YouTube

L-attività ġudizzjarja

2

A Il-Qorti tal-Ġustizzja fl-2022

Il-Qorti tal-Ġustizzja tista' tisma' kawżi, prinċipalment, dwar:

- **talbiet għal deċiżjoni preliminari**

  Meta qorti nazzjonali jkollha dubji dwar l-interpretazzjoni ta' regola tal-Unjoni jew dwar il-validità tagħha, hija għandha tissospendi l-proċedura quddiemha u tagħmel rinviju lill-Qorti tal-Ġustizzja. Ladarba tingħata d-deċiżjoni mill-Qorti tal-Ġustizzja li tindirizza dawn id-dubji, il-qorti nazzjonali tkun tista' taqta' l-kawża li jkollha quddiemha. Fil-kawżi li jeħtieġu risposta fi żmien qasir ħafna (pereżempju fil-qasam tal-ażil, tal-kontroll mal-fruntieri, tal-ħtif ta' minuri, eċċ.), hija prevista **proċedura b'urġenza għal deċiżjoni preliminari ("PPU")**;

- **rikorsi diretti**, intiżi:
  - li jinkiseb l-annullament ta' att tal-Unjoni ("**rikors għal annullament**") jew
  - li jiġi kkonstatat li Stat Membru ma josservax id-dritt tal-Unjoni ("**rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu**"). Jekk l-Istat Membru ma jikkonformax ruħu mas-sentenza li tkun ikkonstatat in-nuqqas min-naħa tiegħu, rikors ieħor, imsejjaħ "**rikors għat-tieni nuqqas**", jista' jwassal lill-Qorti tal-Ġustizzja timponi fuqu sanzjoni pekunjarja;
- **appelli**, ippreżentati kontra d-deċiżjonijiet mogħtija mill-Qorti Ġenerali, li jistgħu jwasslu lill-Qorti tal-Ġustizzja tannulla d-deċiżjoni tal-Qorti Ġenerali;
- **talbiet għal opinjoni** dwar il-kompatibbiltà mat-Trattati ta' ftehim li l-Unjoni jkollha l-intenzjoni li tikkonkludi ma' Stat terz jew ma' organizzazzjoni internazzjonali (imressqa minn Stat Membru jew minn istituzzjoni Ewropea).

L-attività u l-evoluzzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja

Fl-2022 ma kien hemm ebda bidla fil-kompożizzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja, bħalma lanqas ma kien hemm ebda bidla fit-testi li jirregolaw l-attivitajiet tagħha, jiġifieri l-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea u r-Regoli tal-Proċedura.

Wara sentejn affettwati mill-kriżi sanitarja, is-sena 2022 kienet ikkaratterizzata mill-integrazzjoni mill-ġdid, b'mod iġġeneralizzat, tal-persunal fil-bini tal-istituzzjoni u minn ritorn għal kundizzjonijiet normali ta' funzjonament, b'mod partikolari fir-rigward taż-żamma ta' seduti. Madankollu, l-iżviluppi teknoloġiċi li kienu meħtieġa mill-miżuri sanitarji matul is-sentejn li għaddew ġew applikati sabiex jiġu implimentati ċerti proġetti importanti intiżi li jqarrbu l-ġustizzja Ewropea lejn iċ-ċittadin.

806
kawżi mressqa

B'hekk, mis-26 ta' April 2022, il-Qorti tal-Ġustizzja toffri sistema ta' streaming tas-seduti li, bħall-proġett ta' żjarat mill-bogħod imniedi fl-2021, hija intiża li ssaħħaħ l-aspett tagħha bħala "Qorti taċ-ċittadini", iktar aċċessibbli għall-pubbliku ġenerali. L-idea wara dawn it-trażmissjonijiet hija li kull persuna li tkun tixtieq tagħmel hekk tkun tista' ssegwi s-seduti fl-istess kundizzjonijiet daqslikieku tkun preżenti fiżikament fil-Lussemburgu, fl-awla, u dan bis-saħħa ta' interpretazzjoni simultanja tad-dibattiti fil-lingwi meħtieġa għall-iżvolġiment tajjeb tas-seduta.

Mill-perspettiva tal-istatistika, is-sena 2022 kienet għal darba oħra kkaratterizzata minn volum kbir ta' attività. F'dan is-sens, tressqu 806 kawżi quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja. Bħal fis-snin li għaddew, dawn kienu, essenzjalment, talbiet għal deċiżjoni preliminari u appelli li, b'546 u 209 kawżi rispettivament, jirrappreżentaw, waħedhom, iktar minn 93 % tal-kawżi kollha mressqa fl-2022. Dawn il-kawżi jikkonċernaw oqsma varji u sensittivi bħalma huma l-ħarsien tal-valuri fundamentali tal-Unjoni Ewropea, il-protezzjoni tad-data personali u l-protezzjoni tal-konsumaturi jew tal-ambjent, mingħajr ma ninsew it-tassazzjoni, il-kompetizzjoni u l-għajnuna mill-Istat. Kien hemm ukoll diversi kawżi marbuta mal-kriżi sanitarja u mal-gwerra fl-Ukraina.

Id-diversi kulleġġi ġudikanti tal-Qorti tal-Ġustizzja qatgħu 808 kawżi. Numru kbir minnhom (78) ġew deċiżi mill-Awla Manja u żewġ kawżi, dwar ir-rabta bejn l-osservanza tal-Istat tad-dritt u l-eżekuzzjoni tal-baġit tal-Unjoni, ġew deċiżi mis-Seduta Plenarja (Kawżi C-156/21, *L-Ungerija vs Il-Parlament u Il-Kunsill*, u C-157/21, *Il-Polonja vs Il-Parlament u Il-Kunsill*).

Minħabba l-użu frekwenti ta' digrieti, b'mod partikolari fil-każ tal-appelli, it-tul globali tal-proċeduri (16.4 xhur) baqa' simili għal dak tas-sena li għaddiet (16.6 xhur), iżda – u dan huwa riflessjoni tal-kumplessità dejjem ikbar tad-domandi magħmula lill-Qorti tal-Ġustizzja – kien hemm żieda fit-tul medju tat-trattament tal-kawżi preliminari (li żdied minn 16.7 xhur fl-2021 għal 17.3 xhur).

546

proċedura għal deċiżjoni preliminari li minnhom **5** PPU

Stati Membri li minnhom prinċipalment joriġinaw it-talbiet:

Il-Ġermanja:	98
L-Italja:	63
Il-Bulgarija:	43
Spanja:	41
Il-Polonja:	39

37

rikors dirett, li minnhom:

35 rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu u

2 rikorsi għat-"tieni nuqqas"

209

appelli ppreżentati mid-deċiżjonijiet tal-Qorti Ġenerali

6

talbiet għal għajnuna legali

Parti fil-kawża li ma tkunx tista' tħallas għall-ispejjeż tal-kawża tista' titlob li tibbenefika mill-għajnuna legali b'xejn.

Fil-31 ta' Diċembru 2022, in-numru ta' kawżi pendenti quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja kien ta' 1 111-il kawża, jiġifieri kważi l-istess numru, b'differenza ta' żewġ kawżi, għal dak irreġistrat fil-31 ta' Diċembru 2021 (1 113-il kawża).

Fid-dawl ta' din l-istatistika, u tal-fatt li, minn Lulju 2022, il-Qorti Ġenerali għandha 54 Imħallef (tnejn minn kull Stat Membru) b'riżultat tat-tlestija tar-riforma tal-arkitettura ġudizzjarja tal-Unjoni mibdija fl-2015, il-Qorti tal-Ġustizzja ressqet quddiem il-leġiżlatur tal-Unjoni talba għall-emenda tal-Istatut li tikkonċerna żewġ punti. L-għan tagħha huwa li tippermetti lill-Qorti tal-Ġustizzja żżomm il-kapaċità tagħha li tagħti deċiżjonijiet ta' kwalità f'tul ta' żmien raġonevoli kif ukoll tiffoka iktar fuq il-missjonijiet ċentrali tagħha bħala qorti kostituzzjonali u suprema tal-Unjoni.

Fl-ewwel lok, it-talba għal emenda tikkonsisti fit-trasferiment lill-Qorti Ġenerali tal-kompetenza preliminari f'ħames oqsma ddefiniti b'mod ċar, li ftit li xejn iqajmu kwistjonijiet ta' prinċipju, li jgawdu minn bażi solida ta' ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja u li jirrappreżentaw, barra minn hekk, numru ta' kawżi kbir biżżejjed sabiex it-trasferiment mixtieq jipproduċi effett reali fuq il-volum ta' xogħol tagħha. Dawn l-oqsma huma s-sistema komuni tat-taxxa fuq il-valur miżjud, id-dazji tas-sisa, il-Kodiċi Doganali u l-klassifikazzjoni tariffarja tal-merkanzija fin-Nomenklatura Magħquda, il-kumpens u l-assistenza tal-passiġġieri, kif ukoll is-sistema ta' skambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra.

Il-kompetenza preliminari tal-Qorti Ġenerali f'kawża ser tkun bla ħsara għall-possibbiltà, għal din tal-aħħar, li tibgħat il-kawża quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja jekk tqis li l-kawża tkun teħtieġ deċiżjoni ta' prinċipju li jista' jkollha impatt fuq l-unità jew il-konsistenza tad-dritt tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ser ikollha wkoll il-possibbiltà li tipproċedi, b'mod eċċezzjonali, għal eżami mill-ġdid tad-deċiżjoni mogħtija mill-Qorti Ġenerali fil-każ ta' riskju serju ta' preġudizzju għal din l-unità jew għal din il-konsistenza.

Fit-tieni lok, f'kuntest ikkaratterizzat minn numru kbir ta' appelli mid-deċiżjonijiet tal-Qorti Ġenerali, sabiex tinżamm l-effettività ta' din il-proċedura u sabiex il-Qorti tal-Ġustizzja tkun tista' tiffoka fuq l-appelli li jqajmu punti ta' liġi importanti, it-talba leġiżlattiva tipprevedi estensjoni tal-mekkaniżmu ta' ammissjoni minn qabel tal-appelli li daħal fis-seħħ fl-1 ta' Mejju 2019 (Artikolu 58a tal-Istatut).

Din l-estensjoni ser tikkonċerna l-appelli ppreżentati mid-deċiżjonijiet tal-Qorti Ġenerali dwar deċiżjonijiet tal-bordijiet tal-appell indipendenti ta' ċerti korpi tal-Unjoni li inizjalment ma kinux issemmew fl-Artikolu 58a tal-Istatut meta daħal fis-seħħ fl-1 ta' Mejju 2019 (pereżempju, l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Ferroviji, l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi tal-Enerġija, l-Awtorità Bankarja Ewropea, l-Awtorità Ewropea tat-Titoli u tas-Swieq, kif ukoll l-Awtorità Ewropea tal-Assigurazzjoni u l-Pensjonijiet tax-Xogħol).

Koen Lenaerts

President tal-Qorti tal-Ġustizzja
tal-Unjoni Ewropea

808
kawżi maqtugħa

564 proċedura għal deċiżjoni preliminari, li minnhom **7** PPU

36 rikors dirett, li minnhom **17**-il-nuqqas ikkonstatat kontra **12**-il Stat Membru

196 appell mid-deċiżjonijiet tal-Qorti Ġenerali, li minnhom **38** annullaw id-deċiżjoni adottata mill-Qorti Ġenerali

1 opinjoni

Tul medju tal-proċeduri: **16.4** xhur

Tul medju tal-proċeduri b'urġenza għal deċiżjoni preliminari: **4.5** xhur

1 111-il

kawża pendenti fil
31 ta’ Diċembru 2022

Suġġetti ewlenin ittrattati	
Ambjent	46
Approssimazzjoni tal-leġiżlazzjonijiet	89
Dritt istituzzjonali	38
Għajnuna mill-Istat	58
Kompetizzjoni	64
Politika soċjali	73
Proprjetà intellettwali	33
Protezzjoni tal-konsumaturi	77
Spazju ta’ libertà, ta’ sigurtà u ta’ ġustizzja	132
Tassazzjoni	80
Trasport	49

Ara l-istatistika ddettaljata tal-Qorti tal-Ġustizzja

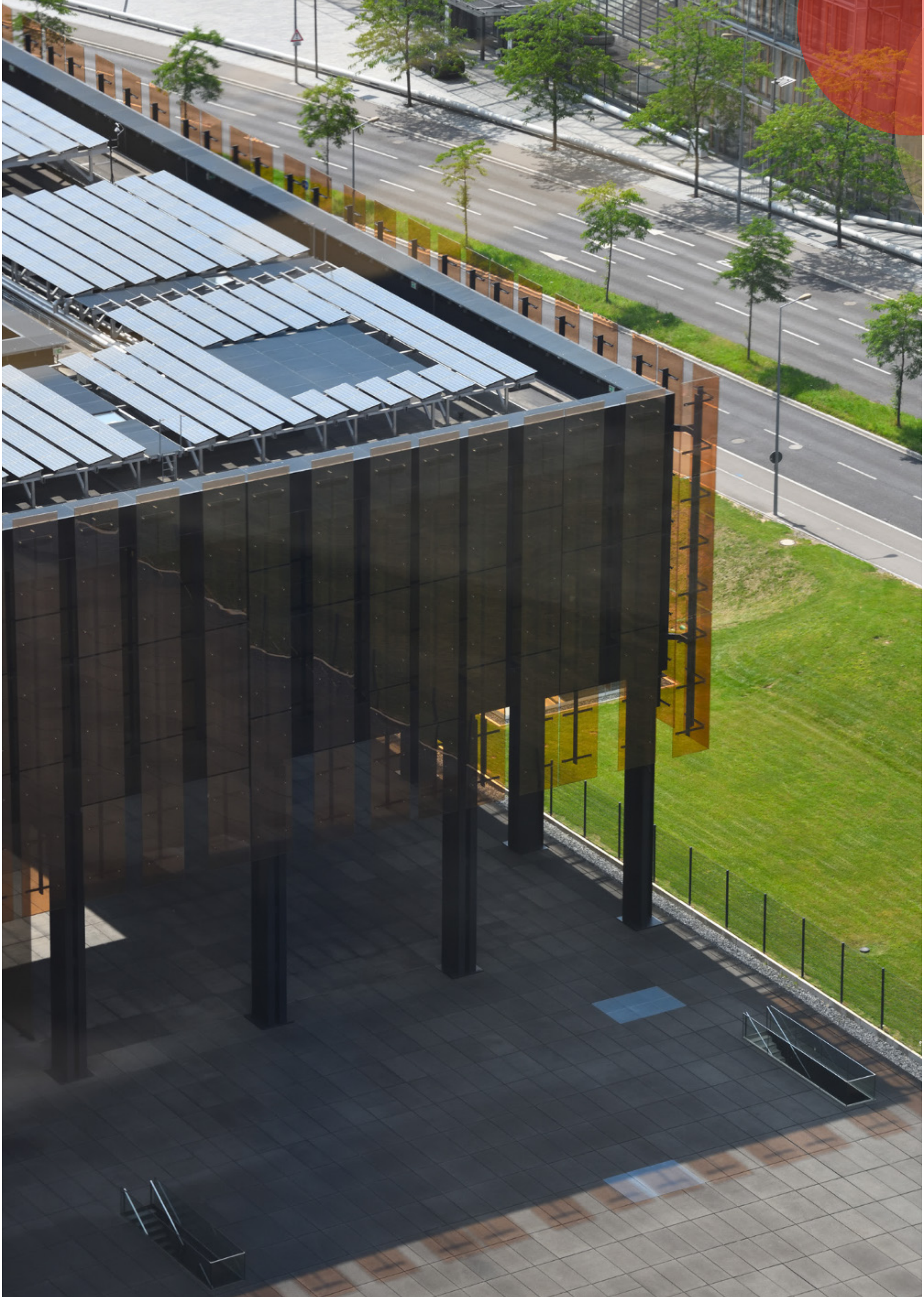

Il-Membri tal-Qorti tal-Ġustizzja

Il-Qorti tal-Ġustizzja hija kkostitwita minn 27 Imħallef u minn 11-il Avukat Ġenerali.

L-Imħallfin u l-Avukati Ġenerali jinħatru bi ftehim komuni mill-Gvernijiet tal-Istati Membri, wara konsultazzjoni ma' kumitat responsabbli sabiex jagħti opinjoni dwar l-idoneità tal-kandidati proposti li jaqdu l-funzjonijiet inkwistjoni. Il-mandat tagħhom huwa għal sitt snin u jista' jiġġedded.

Huma jintgħażlu minn fost personalitajiet li jipprovdu garanzija ta' indipendenza sħiħa u li jissodisfaw il-kundizzjonijiet meħtieġa sabiex jokkupaw, fil-pajjiżi rispettivi tagħhom, l-ogħla karigi ġudizzjarji, jew li huma ġuristi ta' kompetenza magħrufa.

L-Imħallfin jeżerċitaw il-funzjonijiet tagħhom b'imparzjalità u b'indipendenza sħiħa.

L-Imħallfin tal-Qorti tal-Ġustizzja jaħtru minn fosthom il-President u l-Viċi President. L-Imħallfin u l-Avukati Ġenerali jaħtru r-Reġistratur għal mandat ta' sitt snin.

L-Avukati Ġenerali huma mistennija jippreżentaw, b'imparzjalità u b'indipendenza sħiħa, opinjoni ġuridika, imsejħa "konklużjonijiet" fil-kawżi li jiġu assenjati lilhom. Dawn il-konklużjonijiet ma humiex vinkolanti, imma jippermettu li tingħata ħarsa addizzjonali lejn is-suġġett tat-tilwima.

Fl-2022 ma nħatar ebda Membru ġdid tal-Qorti tal-Ġustizzja.

9
10
12
14
15

K. Lenaerts
President

L. Bay Larsen
Viċi President

A. Arabadjiev
President tal-Ewwel Awla

A. Prechal
Presidenta tat-Tieni Awla

K. Jürimäe
Presidenta tat-Tielet Awla

C. Lycourgos
President tar-Raba' Awla

E. Regan
President tal-Ħames Awla

M. Szpunar
Avukat Ġenerali Ewlieni

M. Safjan
President tat-Tmien Awla

P. G. Xuereb
President tas-Sitt Awla

L. S. Rossi
Presidenta tad-Disa' Awla

D. Gratsias
President tal-Għaxar Awla

M. L. Arastey Sahún
Presidenta tas-Seba' Awla

J. Kokott
Avukata Ġenerali

M. Ilešič
Imħallef

J.-C. Bonichot
Imħallef

T. von Danwitz
Imħallef

S. Rodin
Imħallef

F. Biltgen
Imħallef

M. Campos Sánchez-Bordona
Avukat Ġenerali

N. J. Cardoso da Silva Piçarra
Imħallef

G. Pitruzzella
Avukat Ġenerali

I. Jarukaitis
Imħallef

P. Pikamäe
Avukat Ġenerali

A. Kumin
Imħallef

N. Jääskinen
Imħallef

N. Wahl
Imħallef

J. Richard de la Tour
Avukat Ġenerali

A. Rantos
Avukat Ġenerali

I. Ziemele
Imħallef

J. Passer
Imħallef

A. M. Collins
Avukat Ġenerali

M. Gavalec
Imħallef

N. Emiliou
Avukat Ġenerali

Z. Csehi
Imħallef

O. Spineanu-Matei
Imħallef

T. Ćapeta
Avukata Ġenerali

L. Medina
Avukata Ġenerali

A. Calot Escobar
Reġistratur

Ordni protokollari b'effett mis-7 ta' Ottubru 2022

B Il-Qorti Ġenerali fl-2022

Il-Qorti Ġenerali tista' prinċipalment tiġi adita, fl-ewwel istanza, b'**rikorsi diretti** ppreżentati minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi, meta dawn ikunu **individwalment u direttament ikkonċernati** (individwi, kumpanniji, assoċjazzjonijiet, eċċ.) u mill-Istati Membri kontra l-atti tal-istituzzjonijiet, tal-korpi jew tal-organi tal-Unjoni Ewropea, kif ukoll b'rikorsi diretti intiżi li jinkiseb il-kumpens għad-danni kkawżati mill-istituzzjonijiet jew mill-membri tal-persunal tagħhom.

Parti kbira mill-kawżi quddiemha huma ta' **natura ekonomika**: proprjetà intellettwali (trade marks u disinni tal-Unjoni Ewropea), kompetizzjoni, għajnuna mill-Istat u superviżjoni bankarja u finanzjarja.

Il-Qorti Ġenerali hija wkoll kompetenti sabiex taqta' kawżi fil-qasam tas-servizz pubbliku dwar tilwimiet bejn l-Unjoni Ewropea u l-membri tal-persunal tagħha.

Id-**deċiżjonijiet** tal-Qorti Ġenerali **jistgħu jkunu s-suġġett ta' appell**, fuq punti ta' liġi biss, quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja. Fil-kawżi li diġà jkunu bbenefikaw minn eżami doppju (minn Bord tal-Appell indipendenti, u mbagħad mill-Qorti Ġenerali), il-Qorti tal-Ġustizzja tisma' l-appell biss jekk dan l-appell iqajjem kwistjoni ta' natura sinjifikattiva għall-unità, għall-koerenza jew għall-iżvilupp tad-dritt tal-Unjoni.

L-attività u l-evoluzzjoni tal-Qorti Ġenerali

Is-sena 2022 kienet ikkaratterizzata mir-ritorn tal-gwerra fil-kontinent tagħna. Dan l-avveniment terribbli għandu jservi bħala mument ta' riflessjoni kollettiva għall-Ewropej kollha. Qatt ma għandna nieħdu l-paċi għall-għarrieda u huwa meħtieġ impenn min-naħa ta' kulħadd favur il-paċi. L-istituzzjoni tagħna għandha rwol ċentrali f'dan l-impenn. Fil-fatt, il-missjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-Qorti Ġenerali hija li jiżguraw l-osservanza tal-Istat tad-dritt u li jaħdmu favur il-protezzjoni tad-dinjità umana. Fl-Unjoni, is-soluzzjoni għall-kunflitti ma tinvolvix theddid u armi, iżda tinsab permezz ta' diskussjoni u tal-liġi. F'dan il-kuntest, il-Qorti Ġenerali hija b'mod partikolari mistiedna, xi drabi f'termini qosra ħafna, tistħarreġ il-legalità tal-miżuri restrittivi adottati mill-Unjoni fir-rigward ta' persuni jew ta' entitajiet marbuta mal-aggressjoni mibdija mill-Federazzjoni Russa fi Frar 2022. B'hekk, is-sentenza fil-kawża RT France vs Il-Kunsill setgħet tingħata, mill-Awla Manja tal-Qorti Ġenerali, fil-kuntest ta' proċedura mħaffa, ħames xhur wara t-tressiq tal-kawża. Sal-lum il-ġurnata, tressqu iktar minn 70 kawża dwar miżuri restrittivi marbuta mal-kunflitt bl-armi. Huwa unur għall-Unjoni tagħna li tali miżuri ma humiex suġġetti għal arbitrarjetà iżda huma s-suġġett ta' stħarriġ minn qrati indipendenti u imparzjali.

904
kawżi mressqa

Iktar minn qatt qabel, il-kawżi mressqa quddiem il-Qorti Ġenerali jirriflettu l-isfidi soċjali kbar li qiegħed jaffaċċja l-kontinent tagħna. Lil hinn mill-miżuri restrittivi, li ma jikkonċernawx biss l-aggressjoni fl-Ukraina, dawn il-kawżi jikkonċernaw ukoll ir-regolazzjoni taħt id-dritt tal-kompetizzjoni tal-ġganti diġitali u r-regolazzjoni tal-għajnuna mill-Istat, b'mod partikolari fil-qasam fiskali u fis-settur tal-enerġija u tal-ambjent. Dawn il-kawżi jikkonċernaw ukoll id-dritt bankarju u finanzjarju, il-protezzjoni tad-data personali, il-politika kummerċjali komuni kif ukoll ir-regolazzjoni tas-swieq tal-enerġija. L-iżviluppi leġiżlattivi reċenti u l-kuntest internazzjonali kkaratterizzat minn tensjonijiet dejjem ikbar jista' jwassal għal intensifikazzjoni tal-istħarriġ tal-legalità tal-atti tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni.

Dan iżda huwa ċar: il-Qorti Ġenerali hija kompletament konxja tar-responsabbiltajiet tagħha. Hija għandha r-riżorsi meħtieġa sabiex taffaċċjahom. B'mod partikolari, il-qorti laqgħet fi ħdanha tmien Membri ġodda matul is-sena li għaddiet, u b'hekk tlestiet ir-riforma mibdija bir-Regolament 2015/2422. Issa li għandha 54 Membru, il-qorti fl-aħħar għandha żewġ Imħallfin minn kull Stat Membru. Fid-dawl tal-perijodu l-ġdid ta' tliet snin li beda f'Settembru 2022, il-Qorti Ġenerali għamlet riflessjonijiet iktar estensivi dwar l-organizzazzjoni tagħha u dwar il-metodi tax-xogħol tagħha, filwaqt li enfasizzat stħarriġ ġudizzjarju iktar approfondit, komunikazzjoni mal-partijiet fit-tilwima matul l-istanza kollha u t-tul tal-proċeduri (16.2 xhur bħala medja fl-2022). Il-Qorti Ġenerali, imsaħħa u organizzata mill-ġdid b'dan il-mod, tat lilha nfisha din l-isfida: li tagħti ġustizzja ta' kwalità, li tinftiehem mis-suġġetti tad-dritt, fi żmien li jirrifletti dak li huwa mistenni minnha fid-dinja tal-lum.

L-arkitettura ġudizzjarja tal-Unjoni għandha tadatta lilha nfisha b'mod kontinwu għall-isfidi ta' żmienna. Huwa b'dan il-ħsieb li l-Qorti tal-Ġustizzja ressqet, f'Novembru 2022, talba leġiżlattiva intiża b'mod partikolari li jiġu ddefiniti l-oqsma speċifiċi li fihom il-Qorti Ġenerali tkun tista' tingħata kompetenza sabiex tisma' talbiet għal deċiżjonijiet preliminari mressqa mill-qrati tal-Istati Membri (Artikolu 256 TFUE). Il-Qorti Ġenerali hija lesta sabiex tgħin lill-Qorti tal-Ġustizzja, li qiegħda taffaċċja volum ta' xogħol dejjem jikber. B'rabta mill-qrib mar-riflessjonijiet li wasslu għal din l-inizjattiva, il-Qorti Ġenerali diġà qiegħda tipprepara għall-implimentazzjoni tagħha.

Marc van der Woude

President tal-Qorti Ġenerali

792

rikors dirett, li minnhom:

Għajnuna mill-Istat u kompetizzjoni	**76**
Proprjetà intellettwali u industrijali	**270**
Servizz pubbliku tal-Unjoni Ewropea	**66**
Rikorsi diretti oħra (inkluż **21** rikors ippreżentat mill-Istati Membri)	**380**

54

talba għal għajnuna legali

Parti fil-kawża li ma tkunx tista' tħallas għall-ispejjeż tal-kawża tista' titlob li tibbenefika mill-għajnuna legali b'xejn.

858
kawża maqtugħa

760 rikors dirett, li minnhom:

Għajnuna mill-Istat u kompetizzjoni **87**

Proprjetà intellettwali u industrijali **291**

Servizz pubbliku tal-Unjoni Ewropea **103**

Rikorsi diretti oħra **279**

Tul medju tal-proċeduri: **16.2** xhur

Proporzjoni ta' deċiżjonijiet li kienu s-suġġett ta' appell quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja: **26 %**

1 474

kawża pendenti

(fil-31 ta’ Diċembru 2022)

Suġġetti prinċipali tar-rikors:	
Aċċess għal dokumenti	**30**
Agrikoltura	**30**
Ambjent	**22**
Għajnuna mill-Istat	**293**
Kompetizzjoni	**65**
Kuntratti pubbliċi	**22**
Miżuri restrittivi	**122**
Politika ekonomika u monetarja	**204**
Proprjetà intellettwali u industrijali	**299**
Regolamenti tal-Persunal tal-Unjoni Ewropea	**96**

Ara l-istatistika tal-Qorti Ġenerali

Innovazzjonijiet fil-ġurisprudenza

Fi ħdan il-Qorti Ġenerali, bħal f'kuntesti oħra, l-iktar avvenimenti reċenti jħallu l-marka tagħhom. Filwaqt li t-tilwimiet imnissla mill-pandemija tal-Covid-19 għadhom jirrikjedu li l-Qorti Ġenerali tesplora suġġetti ġodda, bħalma turi s-sentenza *Roos et vs Il-Parlament* tas-27 ta' April 2022 (T-710/21, T-722/21 u T-723/21) li eżaminat għall-ewwel darba l-legalità ta' ċerti restrizzjonijiet imposti mill-istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea sabiex jipproteġu s-saħħa tal-membri tal-persunal tagħhom, l-aggressjoni militari mill-Federazzjoni Russa fuq l-Ukraina li bdiet fl-24 ta' Frar 2022 tat lok għal qasam ġdid ta' kawżi. B'hekk, fis-sentenza tagħha *RT France vs Il-Kunsill* tas-27 ta' Lulju 2022 (T-125/22), il-Qorti Ġenerali, bl-Awla Manja bħala l-kulleġġ ġudikanti, tat deċiżjoni mingħajr ebda preċedent, fi tmiem proċedura mħaffa, dwar il-legalità ta' miżuri restrittivi adottati mill-Kunsill u intiżi li jipprojbixxu x-xandir ta' kontenut awdjoviżiv.

Madankollu, dawn l-iżviluppi, importanti kemm huma importanti, ma għandhomx jaħbu d-diversi żviluppi ġurisprudenzjali mwettqa mill-Qorti Ġenerali f'kuntesti iktar klassiċi.

B'hekk, fil-qasam istituzzjonali, il-Qorti Ġenerali, fis-sentenza *Verelst vs Il-Kunsill* tat-12 ta' Jannar 2022 (T-647/20), indirizzat għall-ewwel darba l-kwistjoni tal-legalità tad-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni 2020/1117 li taħtar il-Prosekuturi Ewropej tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew, adottata bis-saħħa tar-Regolament 2017/1939 li jimplimenta kooperazzjoni msaħħa dwar l-istabbiliment tal-imsemmi Uffiċċju. Fi tmiem l-eżami tagħha, hija waslet għall-konklużjoni li l-Kunsill kellu marġni wiesa' ħafna ta' diskrezzjoni fl-evalwazzjoni u fit-tqabbil tal-merti tal-kandidati għall-pożizzjoni ta' Prosekutur Ewropew ta' Stat Membru, filwaqt li ddikjarat ukoll li, f'dan il-każ, l-għażla u l-ħatra tal-kandidat magħżul kienu osservaw il-limiti ta' din is-setgħa diskrezzjonali wiesgħa. Fil-qasam tal-kuntratti pubbliċi, il-Qorti Ġenerali, fis-sentenza *Leonardo vs Frontex* tas-26 ta' Jannar 2022 (T-849/19), eżaminat l-ammissibbiltà ta' rikors għal annullament ippreżentat kontra avviż ta' kuntratt u l-annessi tiegħu minn impriża li ma kinitx ipparteċipat fis-sejħa għal offerti organizzata permezz ta' dan l-avviż. B'awla estiża bħala l-kulleġġ ġudikanti, il-Qorti Ġenerali ddeċidiet li impriża li turi li l-parteċipazzjoni tagħha fi proċedura ta'

sejħa għal offerti kienet magħmula impossibbli minħabba l-kundizzjonijiet previsti fl-ispeċifikazzjonijiet setgħet tiġġustifika interess ġuridiku fil-konfront ta' diversi dokumenti ta' kuntratt. Fl-aħħar nett, fil-qasam tal-kompetizzjoni, fis-sentenza *Illumina vs Il Kummissjoni* tat-13 ta' Lulju 2022 (T-227/21), il-Qorti Ġenerali tat deċiżjoni għall-ewwel darba dwar l-applikazzjoni tal-mekkaniżmu ta' referenza lill-Kummissjoni previst fl-Artikolu 22 tar-Regolament Nru 139/2004 dwar il-konċentrazzjonijiet għal tranżazzjoni li l-komunikazzjoni tagħha ma kinitx meħtieġa fl-Istat li talab ir-referenza tagħha iżda li kienet timplika l-akkwist ta' impriża li l-importanza tagħha għall-kompetizzjoni ma kinitx riflessa fid-dħul mill-bejgħ tagħha. F'dan il-każ, il-Qorti Ġenerali rrikonoxxiet, bħala prinċipju, li l-Kummissjoni tista' tirrikonoxxi li għandha kompetenza f'tali sitwazzjoni.

Savvas S. Papasavvas
Viċi President tal-Qorti Ġenerali

Il-Membri tal-Qorti Ġenerali

-Qorti Ġenerali hija kkostitwita minn żewġ Imħallfin minn kull Stat Membru.

L-Imħallfin jintgħażlu minn fost persuni li jipprovdu garanzija ta' indipendenza sħiħa u li jissodisfaw il-kundizzjonijiet meħtieġa sabiex jokkupaw l-ogħla karigi ġudizzjarji. Huma jinħatru bi ftehim komuni mill-Gvernijiet tal-Istati Membri, wara konsultazzjoni ma' kumitat responsabbli sabiex jagħti opinjoni dwar l-idoneità tal-kandidati. Il-mandat tagħhom huwa għal sitt snin u jista' jiġġedded. Huma jinnominaw minn fosthom, għal tliet snin, il-President u l-Viċi President. Huma jaħtru r-Reġistratur għal mandat ta' sitt snin.

L-Imħallfin jeżerċitaw il-funzjonijiet tagħhom b'imparzjalità u b'indipendenza sħiħa.

F'Jannar 2022, Ioannis Dimitrakopoulos (il-Greċja), Damjan Kukovec (is-Slovenja) u Suzanne Kingston (l-Irlanda) u daħlu fil-kariga bħala Mħallfin tal-Qorti Ġenerali.

F'Lulju 2022, Tihamr Tóth (l-Ungerija) u Beatrix Ricziová (is-Slovakkja) daħlu fil-kariga bħala Mħallfin tal-Qorti Ġenerali.

F'Settembru 2022, Elisabeth Tichy-Fisslberger (l-Awstrija), William Valasidis (il-Greċja) u Steven Verschuur (il-Pajjiżi l-Baxxi) daħlu fil-kariga bħala Mħallfin tal-Qorti Ġenerali.

M. van der Woude
President

S. S. Papasavvas
Viċi President

D. Spielmann
President tal-Ewwel Awla

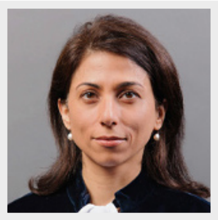

A. Marcoulli
Presidenta tat-Tieni Awla

F. Schalin
President tat-Tielet Awla

R. da Silva Passos
President tar-Raba' Awla

J. Svenningsen
President tal-Ħames Awla

M. J. Costeira
Presidenta tas-Sitt Awla

K. Kowalik-Bańczyk
Presidenta tas-Seba' Awla

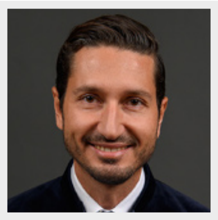

A. Kornezov
President tat-Tmien Awla

L. Truchot
President tad-Disa' Awla

O. Porchia
Presidenta tal-Għaxar Awla

M. Jaeger
Imħallef

S. Frimodt Nielsen
Imħallef

H. Kanninen
Imħallef

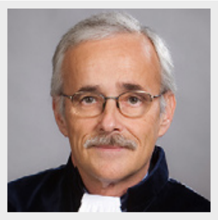

J. Schwarcz
Imħallef

M. Kancheva
Imħallef

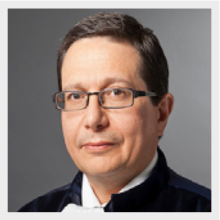

E. Buttigieg
Imħallef

V. Tomljenović
Imħallef

S. Gervasoni
Imħallef

L. Madise
Imħallef

V. Valančius
Imħallef

N. Półtorak
Imħallef

I. Reine
Imħallef

P. Nihoul
Imħallef

U. Öberg
Imħallef

C. Mac Eochaidh
Imħallef

G. De Baere
Imħallef

R. Frendo
Imħallef

T. R. Pynnä
Imħallef

J. C. Laitenberger
Imħallef

R. Mastroianni
Imħallef

J. Martín y Pérez de Nanclares
Imħallef

G. Hesse
Imħallef

M. Sampol Pucurull
Imħallef

M. Stancu
Imħallef

P. Škvařilová-Pelzl
Imħallef

I. Nõmm
Imħallef

G. Steinfatt
Imħallef

R. Norkus
Imħallef

T. Perišin
Imħallef

D. Petrlík
Imħallef

M. Brkan
Imħallef

P. Zilgalvis
Imħallef

K. Kecsmár
Imħallef

I. Gâlea
Imħallef

I. Dimitrakopoulos
Imħallef

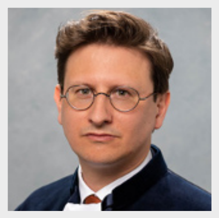

D. Kukovec
Imħallef

S. Kingston
Imħallef

T. Tóth
Imħallef

B. Ricziová
Imħallef

E. Tichy-Fisslberger
Imħallef

W. Valasidis
Imħallef

S. Verschuur
Imħallef

E. Coulon
Reġistratur

Ordni protokollari b'effett mid-19 ta' Settembru 2022

C Il-ġurisprudenza fl-2022

Focus Ir-Regolament li jissuġġetta l-ħlas ta' fondi Ewropej għall-osservanza tal-Istat tad-dritt huwa validu

Sentenzi *L-Ungerija vs Il-Parlament* u *Il-Kunsill* u *Il-Polonja vs Il-Parlament u Il-Kunsill* tas-16 ta' Frar 2022 (C-156/21 u C-157/21)

L-Istat tad-dritt

Dan huwa wieħed mill-valuri fundamentali tal-Unjoni li jkopri:

- il-prinċipju ta' legalità, li jeżiġi l-eżistenza ta' proċess leġiżlattiv trasparenti, responsabbli, demokratiku u pluralistiku ;
- il-prinċipju ta' ċertezza legali;
- il-projbizzjoni tal-arbitrarjetà fil-poter eżekuttiv;
- il-prinċipju ta' protezzjoni ġudizzjarja effettiva (aċċess għal qorti indipendenti u imparzjali);
- il-prinċipju ta' separazzjoni tal-poteri;
- il-prinċipju ta' nondiskriminazzjoni u ta' ugwaljanza quddiem il-liġi.

Sabiex il-baġit tal-Unjoni u l-interessi finanzjarji tagħha jiġu protetti kontra l-preġudizzju li jirriżulta minn ksur tal-Istat tad-dritt bħala valur fundamentali li fuqu hija bbażata l-Unjoni, din tal-aħħar adottat sistema ġdida ta' kundizzjonalità.

Din is-sistema, stabbilita permezz tar-Regolament 2020/2092 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tissuġġetta l-benefiċċju ta' finanzjamenti mill-baġit tal-Unjoni għall-osservanza mill-Istati Membri tal-prinċipji tal-Istat tad-dritt. Dan ir-regolament jippermetti lill-Kunsill, wara li tintemm investigazzjoni mwettqa mill-Kummissjoni, jieħu miżuri, bħalma huma **s-sospensjoni tal-pagamenti jew korrezzjonijiet finanzjarji, sabiex jiġu protetti l-baġit tal-Unjoni** u l-interessi finanzjarji tagħha **meta tali ksur iġorr ir-riskju li jippreġudikahom.**

Dan ir-regolament ġie kkontestat mill-Ungerija u mill-Polonja quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja. Fid-dawl tal-importanza eċċezzjonali tagħhom, il-kawżi ġew deċiżi mis-Seduta Plenarja tal-Qorti tal-Ġustizzja.

Fis-16 ta' Frar 2022, il-Qorti tal-Ġustizzja **ċaħdet ir-rikorsi** tal-Ungerija u tal-Polonja.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tenfasizza li l-Unjoni hija bbażata fuq valuri komuni għall-Istati Membri, fosthom l-Istat tad-dritt. Dawn il-valuri komuni jiddefinixxu l-identità stess tal-Unjoni bħala ordinament ġuridiku komuni u ġew aċċettati mill-Istati Membri kollha meta aderixxew mal-Unjoni. L-osservanza tal-prinċipji tal-Istat tad-dritt tikkostitwixxi għalhekk obbligu fir-rigward tal-eżitu għall-Istati Membri, li jirriżulta direttament

mis-sħubija tagħhom mal-Unjoni. It-tgawdija minn dawn l-Istati tad-drittijiet l-oħra kollha li jirriżultaw mill-applikazzjoni tat-Trattati hija suġġetta għal din l-osservanza.

L-interessi finanzjarji tal-Unjoni jistgħu jkunu kompromessi b'mod gravi minn ksur tal-prinċipji tal-Istat tad-dritt imwettaq minn Stat Membru. L-Istati Membri jistgħu jiggarantixxu ġestjoni finanzjarja tajba biss jekk l-awtoritajiet pubbliċi jaġixxu konformement mad-dritt, jekk il-ksur tad-dritt ikun effettivament investigat u jekk id-deċiżjonijiet arbitrarji jew illegali tal-awtoritajiet pubbliku jkunu jistgħu jkunu s-suġġett ta' stħarriġ ġudizzjarju effettiv minn poter ġudizzjarju indipendenti u imparzjali. B'hekk, l-Unjoni għandha tkun tista' tiddefendi l-interessi finanzjarji tagħha, b'mod partikolari permezz ta' miżuri li jipproteġu l-baġit tagħha. Għaldaqstant, il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonstata li s-sistema stabbilita permezz tar-Regolament ikkontestat taqa' taħt il-kunċett ta' regoli finanzjarji li jistabbilixxu b'mod partikolari l-modalitajiet dwar l-eżekuzzjoni tal-baġit tal-Unjoni (Artikolu 322 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE)). B'hekk, ir-Regolament kien adottat b'mod korrett fuq din il-bażi legali.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tispjega wkoll, bi tweġiba għal ċerti argumenti tal-Ungerija u tal-Polonja, li l-mekkaniżmu ta' kundizzjonalità ma huwiex intiż li tiġi evitata l-proċedura prevista fl-Artikolu 7 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE). Iż-żewġ proċeduri għandhom finalità differenti u għan distint. B'mod partikolari, l-Artikolu 7 TUE jippermetti reazzjoni għal kull ksur gravi u persistenti ta' wieħed mill-valuri fundaturi tal-Unjoni, jew għal riskju ċar ta' tali ksur, filwaqt li r-Regolament ikkontestat japplika biss għall-ksur tal-prinċipji tal-Istat tad-dritt u fil-każ biss li jkun hemm raġunijiet raġonevoli sabiex jitqies li dan il-ksur għandu impatt baġitarju.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tiċħad ukoll l-argument li l-prinċipji tal-Istat tad-dritt ma għandhomx kontenut materjali konkret fid-dritt tal-Unjoni. **Dawn il-prinċipji ġew żviluppati**

L-Artikolu 7 TUE

Din id-dispożizzjoni tiddeskrivi l-proċedura li tippermetti li jiġu sospiżi ċerti drittijiet li jirriżultaw mill-applikazzjoni tat-Trattati għal Stat Membru fil-każ ta' ksur gravi u persistenti tal-valuri komuni għall-Istati Membri msemmija fl-Artikolu 2 TUE, li jinkludu l-Istat tad-dritt. L-Ungerija u l-Polonja kienu qegħdin jargumentaw li r-Regolament dwar il-kundizzjonalità kien jippermetti, b'mod illegali, permezz ta' proċedura parallela, li jiġu evitati l-kundizzjonijiet preċiżi previsti fl-Artikolu 7 TUE sabiex jiġi ssanzjonat Stat Membru.

L-osservanza tal-Istat tad-dritt kienet is-suġġett ta' diversi sentenzi tal-Qorti tal-Ġustizzja, fosthom:

- is-sentenza *Associação Sindical dos Juízes Portugueses* (Indipendenza tal-membri tal-ġudikatura – Tnaqqis tar-remunerazzjonijiet fis-servizz pubbliku nazzjonali) tas-27 ta' Frar 2018 (C-64/16);

- is-sentenza *Il-Kummissjoni vs Il-Polonja* (Sistema dixxiplinari tal-membri tal-ġudikatura – Limitazzjoni tad-dritt u tal-obbligu tal-qrati nazzjonali li jressqu talba għal deċiżjoni preliminari quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja) tal-15 ta' Lulju 2021 (C-791/19);

- is-sentenza *Repubblika* (Indipendenza tal-membri tal-ġudikatura ta' Stat Membru – Proċedura ta' ħatra – Setgħa tal-Prim Ministru – Parteċipazzjoni ta' kummissjoni għall-ħatra tal-membri tal-ġudikatura) tal-20 ta' April 2021 (C-896/19).

b'mod estensiv fil-ġurisprudenza tagħha u għalhekk jinsabu speċifikati fl-ordinament ġuridiku tal-Unjoni. Is-sors tagħhom jinsab fil-valuri komuni rrikonoxxuti u applikati mill-Istati Membri fl-ordinamenti ġuridiċi rispettivi tagħhom. Għaldaqstant, l-Istati Membri huma f'pożizzjoni li jiddeterminaw bi preċiżjoni suffiċjenti l-kontenut essenzjali kif ukoll ir-rekwiżiti li jirriżultaw minn kull wieħed minn dawn il-prinċipji.

Fl-aħħar nett, l-implimentazzjoni tal-mekkaniżmu ta' kundizzjonalità teżiġi l-istabbiliment ta' **rabta reali** bejn ksur tal-prinċipju tal-Istat tad-dritt u preġudizzju jew riskju serju ta' preġudizzju għall-ġestjoni finanzjarja tajba tal-Unjoni. Din l-implimentazzjoni teżiġi wkoll rekwiżiti proċedurali stretti fir-rigward tal-Kummissjoni. B'hekk, l-Ungerija u l-Polonja ma għandhomx raġun meta jallegaw li l-poteri mogħtija lill-Kummissjoni u lill-Kunsill huma wiesgħa wisq. Minn dan il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonkludi li r-**Regolament ikkontestat jissodisfa r-rekwiżiti ta' ċertezza legali.**

Il-prinċipju ta' ċertezza legali

Dan il-prinċipju jeżiġi li d-dispożizzjonijiet legali jkunu ċari u preċiżi u li l-applikazzjoni tagħhom tkun prevedibbli għas-suġġetti tad-dritt, b'mod partikolari meta jkun jista' jkollhom konsegwenzi sfavorevoli. B'hekk, leġiżlazzjoni għandha tippermetti lill-persuni kkonċernati jagħrfu mingħajr ambigwità d-drittijiet u l-obbligi tagħhom u jieħdu l-passi tagħhom fid-dawl ta' dawn id-drittijiet u obbligi.

Focus Id-dritt għal azzjoni legali tal-assoċjazzjonijiet għall-protezzjoni tal-ambjent

Sentenza *Deutsche Umwelthilfe* (Approvazzjoni tat-tip ta' vetturi bil-mutur) tat-8 ta' Novembru 2022 (C-873/19)

Sabiex jipproteġi l-ambjent u jtejjeb il-kwalità tal-arja, ir-Regolament tal-Unjoni Ewropea dwar l-approvazzjoni tat-tip ta' vetturi bil-mutur jipprojbixxi l-użu ta' apparat li jaġixxi fuq is-sistema ta' kontroll tal-emissjonijiet ta' gass li jniġġes sabiex inaqqas l-effettività tagħha (apparat imsejjaħ "ta' manipulazzjoni"). Madankollu, din il-projbizzjoni għandha tliet eċċezzjonijiet, b'mod partikolari meta "l-bżonn tat-tagħmir huwa ġġustifikat f'termini ta' protezzjoni tal-magna kontra ħsara jew inċident u għat-tħaddim fis-sigurtà tal-vettura".

Deutsche Umwelthilfe, assoċjazzjoni Ġermaniża għall-protezzjoni tal-ambjent, qieset li l-Uffiċċju Federali Ġermaniż għaċ-Ċirkolazzjoni tal-Vetturi bil-Mutur kiser il-projbizzjoni inkwistjoni meta awtorizza, għal ċerti vetturi tad-ditta **Volkswagen**, l-użu ta' **software li jnaqqas ir-riċiklaġġ tal-gassijiet li jniġġsu**, b'mod partikolari l-ossidu tan-nitroġenu (NOx). Dan is-software, imsejjaħ "tieqa ta' temperaturi", kien **jippermetti li r-rata ta' purifikazzjoni tal-gassijiet tal-exhaust tiġi adattata** skont it-temperatura esterna. L-installazzjoni ta' dan is-software b'hekk kellha bħala riżultat li r-riċiklaġġ tal-gassijiet li jniġġsu kien kompletament effettiv biss jekk it-temperatura esterna kienet ta' iktar minn 15 °C. Issa, għas-sena 2018, it-temperatura medja annwali fil-Ġermanja kienet ta' 10.4 °C.

Deutsche Umwelthilfe kkontestat l-awtorizzazzjoni quddiem qorti Ġermaniża. Din tal-aħħar daret lejn il-Qorti tal-Ġustizzja sabiex tikseb kjarifiki dwar żewġ domandi.

1. Il-qorti Ġermaniża tirrileva li, skont id-dritt Ġermaniż, ma teżistix possibbiltà għal Deutsche Umwelthilfe li tippreżenta rikors kontra l-awtorizzazzjoni mogħtija mill-Uffiċċju Federali għaliex ir-Regolament Ewropew li hija tinvoka ma huwiex intiż li jipproteġi liċ-ċittadini individwalment. Il-qorti Ġermaniża tistaqsi lill-Qorti tal-Ġustizzja jekk din l-impossibbiltà hijiex kompatibbli mal-Konvenzjoni ta' Aarhus u mad-dritt għal rimedju effettiv iggarantit mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea.

Fis-sentenza tagħha tat-8 ta' Novembru 2022, il-Qorti tal-Ġustizzja tiddeċiedi li, konformement mal-Konvenzjoni ta' Aarhus, moqrija fid-dawl tal-Karta, **assoċjazzjoni għall-protezzjoni tal-ambjent**, li hija awtorizzata tressaq kawża quddiem qorti, **ma tistax tiġi mċaħħda mill-possibbiltà li teżiġi l-istħarriġ**, mill-qrati nazzjonali, **tal-osservanza ta' ċerti regoli tad-dritt tal-Unjoni** fil-qasam tal-ambjent. Tali assoċjazzjoni għandha għalhekk tkun tista' tikkontesta quddiem qorti awtorizzazzjoni mogħtija għal apparat ta' manipulazzjoni.

2. Il-qorti Ġermaniża tistaqsi wkoll jekk il-"bżonn" li jintuża l-apparat ta' "tieqa ta' temperaturi", li jippermetti b'mod eċċezzjonali l-ġustifikazzjoni tal-installazzjoni tiegħu sabiex tiġi protetta l-magna jew sabiex din tintuża b'mod sigur, għandux jiġi evalwat fid-dawl tat-teknoloġija eżistenti fid-data tal-awtorizzazzjoni jew jekk għandhomx jittieħdu inkunsiderazzjoni ċirkustanzi oħra.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tenfasizza li **apparat ta' manipulazzjoni, bħalma huwa "tieqa ta' temperaturi", jista' jkun eċċezzjonalment iġġustifikat** jekk il-kundizzjonijiet segwenti jkunu ssodisfatti:

- l-apparat għandu jissodisfa strettament il-bżonn li jiġu evitati r-riskji immedjati ta' ħsara jew ta' inċident fil-magna, ikkawżati minn funzjonament difettuż ta' komponent tas-sistema ta' riċiklaġġ tal-gassijiet tal-exhaust;
- din il-ħsara għandha tkun ta' gravità tali li toħloq perikolu konkret matul is-sewqan tal-vettura;
- fil-mument tal-awtorizzazzjoni tal-apparat jew tal-vettura li tkun mgħammra bih, ebda soluzzjoni teknika oħra ma tippermetti li jiġu evitati dawn ir-riskji.

Fl-aħħar nett, anki jekk dan il-bżonn jiġi stabbilit, l-**apparat ta' manipulazzjoni għandu**, fi kwalunkwe każ, **jiġi pprojbit jekk il-mod kif ikun iddisinjat iwassal sabiex**, f'kundizzjonijiet normali ta' ċirkolazzjoni, **il-funzjonament tiegħu jiġi attivat matul il-parti l-kbira tas-sena**. Fil-fatt, f'dan il-każ, l-eċċezzjoni tiġi applikata ħafna iktar mill-projbizzjoni, b'mod li jkun hemm ksur sproporzjonat tal-prinċipju stess ta' limitazzjoni tal-emissjonijiet tal-ossidu tan-nitroġenu (NOx).

Il-Qorti tal-Ġustizzja regolarment taqta' kawżi fil-qasam tal-ambjent. Fost l-iktar reċenti jistgħu jissemmew:

- is-sentenza "*Ville de Paris et*" (Approvazzjoni tat-tip ta' vetturi bil-mutur – Valuri tal-emissjonijiet ta' ossidi tan-nitroġenu – Proċedura għall-ittestjar tal-emissjonijiet f'kundizzjonijiet ta' sewqan reali) tat-13 ta' Jannar 2022 (C-177/19 P *et*);
- is-sentenzi *GSMB Invest, Volkswagen u Porsche Inter Auto u Volkswagen* (Vetturi bil-mutur diesel – Emissjonijiet ta' ossidi tan-nitroġenu (NOx) – Apparat ta' manipulazzjoni pprojbit – "Tieqa ta' temperaturi") tal-14 ta' Lulju 2022 (C-128/20 *et*);
- is-sentenza *Il-Kummissjoni vs Spanja* (Valuri ta' limitu – NO2) tat-22 ta' Diċembru 2022 (C-125/20);
- is-sentenza *Ministre de la Transition écologique u Premier ministre* (Responsabbiltà tal-Istat għat-tniġġis tal-arja) tat-22 ta' Diċembru 2022 (C-61/21).

Focus Id-dritt li wieħed jintesa u d-dritt għal informazzjoni

Sentenza *Google* (Tneħħija ta' referenza għal kontenut allegatament mhux preċiż) tat-8 ta' Diċembru 2022 (C-460/20)

Fil-livell tal-Unjoni Ewropea, il-protezzjoni tad-data personali hija rregolata permezz tar-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data.

Madankollu, id-dritt għall-protezzjoni tad-data personali ma huwiex assolut. Dan id-dritt għandu jiġi bbilanċjat ma' drittijiet fundamentali oħra, konformement mal-**prinċipju ta' proporzjonalità**. Fost dawn id-drittijiet fundamentali oħra hemm id-dritt għal-libertà ta' informazzjoni.

Fis-sentenza *Google*, mogħtija fit-8 ta' Diċembru 2022, il-Qorti tal-Ġustizzja fakkret l-importanza ta' dan l-ibbilanċjar u implimentat tali bbilanċjar f'risposta għal domanda magħmula mill-Qorti Federali tal-Ġustizzja Ġermaniża dwar id-dritt li wieħed jintesa.

It-tilwima kienet tikkonċerna żewġ diretturi ta' grupp ta' kumpanniji ta' investiment li kienu talbu lil Google tneħħi r-referenza għar-riżultati ta' tfittxijiet imwettqa abbażi ta' isimhom. Ir-riżultat ta' dawn it-tfittxijiet kien jinkludi links lejn artikli fl-istampa li kienu jippreżentaw b'mod kritiku l-mudell ta' investiment ta' dan il-grupp. Iż-żewġ diretturi kienu qegħdin isostnu li dawn l-artikli kien fihom allegazzjonijiet li ma kinux preċiżi. Barra minn hekk, huma kienu qegħdin jitolbu li ritratti tagħhom, murija fil-forma ta' ritratti żgħar ħafna (thumbnails) mingħajr ebda element kuntestwali ieħor, jitneħħew mil-lista ta' dawn ir-riżultati.

Google rrifjutat li tilqa' dawn it-talbiet filwaqt li rreferiet għall-kuntest professjonali ta' dawn l-artikli u ritratti, u filwaqt li sostniet li hija ma kinitx taf jekk l-informazzjoni li kienet tinsab fl-artikli kinitx preċiża jew le.

Ir-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data (RĠPD)

Ir-RĠPD, li daħal fis-seħħ fl-2018, jagħti liċ-ċittadini iktar kontroll fuq id-data personali tagħhom u jqiegħed ċerti responsabbiltajiet fuq l-atturi li jżommu din id-data.

Fost id-drittijiet stabbiliti fir-RĠPD hemm:

- id-dritt għal informazzjoni dwar l-ipproċessar tad-data;
- id-dritt ta' aċċess għad-data miżmuma;
- id-dritt għall-korrezzjoni tad-data li ma tkunx preċiża jew li ma tkunx kompleta;
- id-dritt għat-tħassir tad-data li tkun ġiet ipproċessata b'mod illegali jew li ma tkunx għadha meħtieġa fid-dawl tal-għanijiet tal-ipproċessar tagħha (magħruf aħjar bħala d-"dritt li wieħed jintesa");
- id-dritt għall-portabbiltà tad-data (irkupru tad-data pprovduta lil kontrollur responsabbli għall-ipproċessar).

Adita bit-tilwima, il-Qorti Federali tal-Ġustizzja Ġermaniża talbet lill-Qorti tal-Ġustizzja tinterpreta r-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data fid-dawl tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea. Fil-fatt, ir-Regolament jipprevedi espliċitament li d-dritt li wieħed jintesa għandu jkun eskluż meta l-ipproċessar tad-data personali inkwistjoni jkun meħtieġ għall-eżerċizzju tad-dritt għal-libertà ta' informazzjoni.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tenfasizza li d-**dritt għall-protezzjoni tal-ħajja privata** u għall-protezzjoni tad-data personali għandu jipprevali, bħala regola ġenerali, **fuq l-interess leġittimu tal-utenti tal-internet li jkollhom aċċess għal informazzjoni**. Madankollu, dan il-bilanċ jista' jiddependi min-natura ta' din l-informazzjoni u min-natura sensittiva tagħha għall-ħajja privata tas-suġġett tad-data. Huwa jiddependi wkoll mill-interess tal-pubbliku li jkollu informazzjoni. Dan l-interess jista' jvarja skont ir-**rwol li s-suġġett tad-data jkollu fil-ħajja pubblika**.

Madankollu, id-dritt għal-libertà ta' espressjoni u ta' informazzjoni ma jistax jittieħed inkunsiderazzjoni meta l-**informazzjoni** li tkun tinsab fil-kontenut li għalih issir referenza (u li ma tkunx ta' importanza żgħira) **tirriżulta li ma tkunx preċiża**.

Meta persuna tressaq talba għat-tneħħija ta' referenza, l-operatur ta' magna tat-tiftix għandu numru ta' obbligi:

- Huwa għandu jivverifika jekk kontenut jistax jibqa' jiġi inkluż fil-lista ta' riżultati tat-tfittxijiet imwettqa permezz tal-magna tat-tiftix tiegħu. Jekk it-talba jkollha provi suffiċjenti, l-operatur tal-magna tat-tiftix għandu jilqa' din it-talba.

- Jekk it-talba ma tistabbilixxix b'mod manifest in-natura mhux preċiża tal-informazzjoni, l-operatur ma huwiex obbligat iħassarha. F'dan il-każ, il-persuna li tressaq it-talba għandha madankollu tkun tista' tressaq il-każ quddiem l-awtorità superviżorja fil-qasam tal-protezzjoni tad-data jew quddiem l-awtorità ġudizzjarja sabiex dawn tal-aħħar iwettqu l-verifiki meħtieġa u jordnaw, jekk ikun il-każ, lill-operatur jadotta l-miżuri meħtieġa.

- L-operatur għandu jwissi lill-utenti tal-internet bl-eżistenza ta' proċedura amministrattiva jew ġudizzjarja dwar in-natura allegatament mhux preċiża ta' kontenut.

- Huwa għandu jivverifika jekk il-preżentazzjoni ta' ritratti fil-forma ta' ritratti żgħar ħafna (thumbnails) tkunx meħtieġa għall-eżerċizzju tad-dritt għal-libertà ta' informazzjoni tal-utenti tal-internet li potenzjalment ikollhom interess li jkollhom aċċess għal dawn ir-ritratti. Fil-fatt, il-preżentazzjoni ta' ritratti ta' persuna tikkostitwixxi ndħil partikolarment kunsiderevoli fil-ħajja privata tagħha. Il-fatt li dan l-aċċess jikkontribwixxi għal dibattitu ta' interess ġenerali jikkostitwixxi element importanti li għandu jittieħed inkunsiderazzjoni meta jsir ibbilanċjar ma' drittijiet fundamentali oħra.

Il-protezzjoni tad-data personali hija suġġett li jagħti lok għal numru kbir ta' kawżi quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja.

Dawn huma numru ta' sentenzi reċenti marbuta mal-evoluzzjoni tat-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni:

- is-sentenza *Facebook Ireland u Schrems* tas-16 ta' Lulju 2020 dwar il-livell ta' protezzjoni li għandu jiġi żgurat fil-każ ta' trasferiment ta' data personali lejn pajjiż terz (C-311/18);

- is-sentenzi *La Quadrature du Net et* tas-6 ta' Ottubru 2020 dwar il-projbizzjoni ta' leġiżlazzjoni nazzjonali li timponi t-trażmissjoni jew iż-żamma ġġeneralizzati u mingħajr distinzjoni ta' data dwar it-traffiku u l-lokalizzazzjoni (C-511/18 *et*);

- is-sentenza *Prokuratuur* tat-2 ta' Marzu 2021 dwar l-aċċess tal-awtoritajiet pubbliċi għad-data dwar it-traffiku u l-lokalizzazzjoni fil-kuntest tal-ġlieda kontra l-kriminalità serja (C-746/18);

- is-sentenza *Facebook Ireland et* tal-15 ta' Ġunju 2021 dwar is-setgħat tal-awtoritajiet superviżjoni nazzjonali (C-645/19);

- is-sentenza *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija* tal-1 ta' Awwissu 2022 dwar it-trasparenza tad-dikjarazzjonijiet ta' interessi privati ta' ħaddiema jew diretturi tas-settur pubbliku (C-184/20).

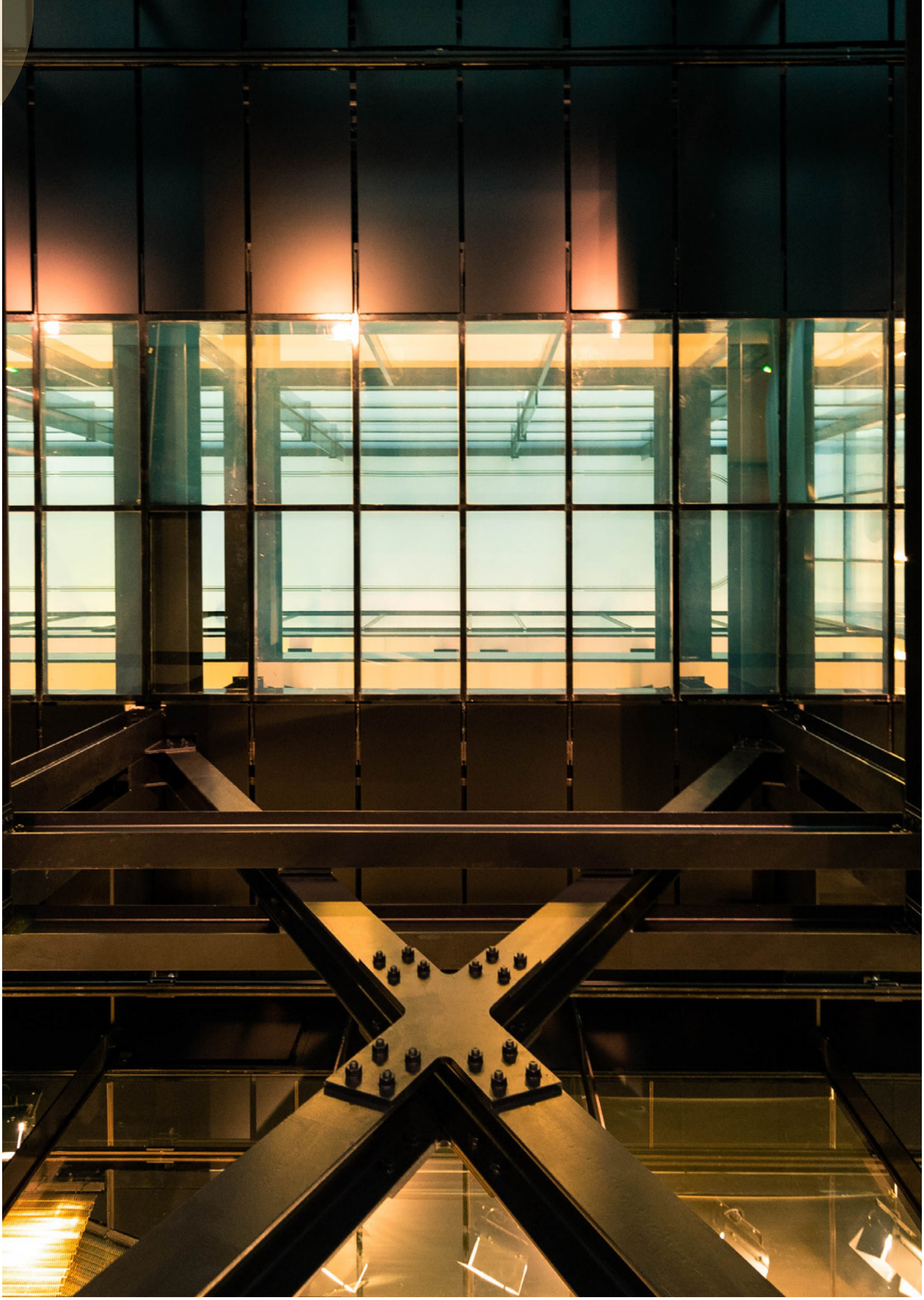

Focus Gwerra fl-Ukraina: projbizzjoni ta' xandir imposta fuq il-mezzi ta' komunikazzjoni favur ir-Russja u l-libertà ta' espressjoni

Sentenza RT France vs Il-Kunsill tas-27 ta' Lulju 2022 (T-125/22)

Il-proċedura għal miżuri provviżorji

Fl-istennija tad-deċiżjoni finali tal-Qorti Ġenerali, RT France talbet lill-President tal-Qorti Ġenerali, fit-8 ta' Marzu 2022, jissospendi immedjatament l-effetti tad-deċiżjoni ta' projbizzjoni tal-attivitajiet ta' xandir. Din it-talba, imsejħa proċedura għal miżuri provviżorji, ġiet miċħuda fit-30 ta' Marzu 2022. Il-President iddeċieda, b'mod partikolari, li RT France ma kinitx stabbilixxiet li l-projbizzjoni kienet qiegħda tikkawżalha dannu irreparabbli. Għaldaqstant, ma kienx hemm urġenza partikolari li kienet tiġġustifika din is-sospensjoni qabel l-għoti tas-sentenza definittiva fil-kawża.

Fl-24 ta' Frar 2022, il-Federazzjoni Russa bdiet gwerra ta' aggressjoni kontra l-Ukraina. Fil-kuntest tal-politika estera u ta' sigurtà komuni tagħha, l-Unjoni Ewropea rreaġixxiet għal dan il-ksur tad-dritt internazzjonali, fost l-oħrajn billi imponiet sanzjonijiet fuq il-Federazzjoni Russa. Fl-1 ta' Marzu 2022, il-**Kunsill tal-Unjoni Ewropea pprojbixxa l-attivitajiet ta' xandir ta' ċerti mezzi ta' komunikazzjoni** fl-Unjoni jew lejn l-Unjoni **sabiex jaffaċċja l-azzjonijiet ta' propaganda Russa**.

Din il-projbizzjoni kellha impatt b'mod partikolari fuq RT France, li topera stazzjon tat-televiżjoni ffinanzjat mill-baġit tal-Istat Russu, li, fit-8 ta' Marzu 2022, ippreżentat rikors quddiem il-Qorti Ġenerali tal-Unjoni Ewropea intiż għall-annullament ta' din id-deċiżjoni tal-Kunsill.

Fid-dawl tal-importanza u tal-urġenza tal-kawża, il-Qorti Ġenerali, bl-Awla Manja bħala l-kulleġġ ġudikanti (bi 15-il Imħallef), implimentat ex officio, għall-ewwel darba, il-proċedura mħaffa, li bis-saħħa tagħha rnexxielha taqta' l-kawża f'inqas minn 5 xhur.

Fis-sentenza tagħha tas-27 ta' Lulju 2022, il-Qorti Ġenerali tiċħad ir-rikors fl-intier tiegħu. Is-sentenza hija bbażata fuq tliet elementi essenzjali:

- Il-Kunsill għandu diskrezzjoni wiesgħa sabiex jiddefinixxi **miżuri restrittivi** fil-qasam tal-politika estera u ta' sigurtà komuni. Huwa jista' jimponi projbizzjoni temporanja ta' xandir ta' kontenut ta' ċerti mezzi ta' komunikazzjoni ffinanzjati mill-baġit tal-Istat Russu jekk dawn il-mezzi ta' komunikazzjoni jappoġġjaw l-aggressjoni militari mir-Russja. L-implimentazzjoni uniformi ta' projbizzjoni ta' dan it-tip tista' tiġi żgurata aħjar fil-livell tal-Unjoni milli fil-livell nazzjonali.

- Il-projbizzjoni ta' xandir, li d-deċiżjoni dwarha kienet ittieħdet mingħajr ma RT France nstemgħet minn qabel, ma tikkostitwixxix ksur tad-drittijiet tad-difiża. Il-kuntest eċċezzjonali u ta' urġenza estrema minħabba l-bidu ta' gwerra mal-fruntieri tal-Unjoni kien jeħtieġ reazzjoni rapida. L-implimentazzjoni immedjata tal-**miżuri ta' projbizzjoni ta' mezz ta' propaganda favur l-aggressjoni militari kienet essenzjali sabiex tiġi żgurata l-effettività ta' dawn il-miżuri**.

- Il-libertà ta' espressjoni tikkostitwixxi waħda mill-pedamenti essenzjali ta' soċjetà demokratika. Din il-libertà ma tapplikax biss għall-ideat milqugħa b'mod favorevoli jew meqjusa li ma jagħmlux ħsara, iżda tapplika wkoll għall-ideat li joffendu, jixxokkjaw jew jinkwetaw. Dan jirriżulta mir-rekwiżiti tal-pluraliżmu, tat-tolleranza u tal-ispirtu ta' ftuħ li mingħajrhom ma jkunx hemm soċjetà demokratika.

  Madankollu, jista' jkun meħtieġ, fis-soċjetajiet demokratiċi, li **jiġu ssanzjonati l-forom ta' espressjoni** li jxerrdu, jiġġustifikaw jew jinċitaw il-mibegħda bbażata fuq l-intolleranza jew fuq l-użu u l-ġustifikazzjoni tal-vjolenza.

  Il-miżura ta' projbizzjoni meħuda kontra RT France ssegwi dan il-għan. Hija intiża li tipproteġi l-ordni pubbliku u s-sigurtà pubblika tal-Unjoni, li huma mhedda mill-kampanja sistematika ta' propaganda implimentata mir-Russja, u li teżerċita pressjoni fuq l-awtoritajiet Russi sabiex iwaqqfu l-aggressjoni militari. Din il-miżura hija wkoll proporzjonata peress li hija xierqa u neċessarja għall-għanijiet mixtieqa. Hemm biżżejjed indizji konkreti, preċiżi u konsistenti sabiex jintwera li **RT France kienet qiegħda ssostni b'mod attiv il-politika destabilizzanti u aggressiva mħaddna mill-Federazzjoni Russa** li fl-aħħar mill-aħħar wasslet għal operazzjoni militari offensiva kbira kontra l-Ukraina. Ebda wieħed mill-elementi ppreżentati minn RT France ma jippermetti li jiġi kkonstatat li din tal-aħħar kienet tiżgura trattament globalment ibbilanċjat tal-informazzjoni dwar il-gwerra li kienet għaddejja, li kien josserva l-prinċipji fil-qasam tad-"dmirijiet u responsabbiltajiet" tal-mezzi awdjoviżivi ta' komunikazzjoni.

Il-miżuri restrittivi jew sanzjonijiet

Dawn huma għodda li għandha l-Unjoni Ewropea sabiex tippromwovi l-għanijiet tal-politika estera u ta' sigurtà komuni tagħha. Dawn l-għanijiet huma, b'mod partikolari, il-protezzjoni tal-valuri, tal-interessi fundamentali u tas-sigurtà tal-Unjoni, il-konsolidazzjoni u s-sostenn tad-demokrazija, tal-Istat tad-dritt, tad-drittijiet tal-bniedem u tal-prinċipji tad-dritt internazzjonali, iż-żamma tal-paċi u l-prevenzjoni tal-kunflitti kif ukoll it-tisħiħ tas-sigurtà internazzjonali.

Dawn il-miżuri jistgħu jkunu indirizzati kontra l-gvernijiet ta' pajjiżi terzi jew kontra entitajiet mhux statali (pereżempju impriżi) u individwi (bħalma huma l-gruppi terroristiċi). Fil-parti l-kbira tal-każijiet, il-miżuri jkunu indirizzati kontra individwi jew entitajiet u jikkonsistu fl-iffriżar tal-assi u fi projbizzjonijiet ta' vjaġġar fl-Unjoni.

Il-Qorti Ġenerali tiġi adita b'numru kbir ta' kawżi li jikkonċernaw miżuri restrittivi: dawn jinkludu, b'mod partikolari, sanzjonijiet fil-kuntest ta' azzjonijiet li jikkompromettu jew jheddu l-integrità territorjali, is-sovranità u l-indipendenza tal-Ukraina, jew minħabba s-sitwazzjoni fis-Sirja u fil-Bjelorussja, kif ukoll kontra r-Repubblika Demokratika tal-Kongo.

Focus Multa rekord ta' EUR 4.125 biljuni imposta fuq Google minħabba r-restrizzjonijiet imposti fuq il-manifatturi ta' apparat mobbli Android

Sentenza Google u Alphabet vs Il Kummissjoni (Google Android) tal-14 ta' Settembru 2022 (T-604/18)

Google hija impriża fis-settur tat-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni speċjalizzata fil-prodotti u fis-servizzi marbuta mal-internet. Hija tiġġenera l-parti essenzjali tad-dħul tagħha mill-prodott ewlieni tagħha, il-magna tat-tiftix Google Search. Il-mudell kummerċjali tagħha huwa bbażat fuq l-interazzjoni bejn, minn naħa, ċertu numru ta' prodotti u ta' servizzi proposti, ħafna drabi bla ħlas, lill-utenti u, min-naħa l-oħra, servizzi ta' reklamar online bl-użu tad-data miġbura mingħand dawn l-utenti. Google tipproponi, barra minn hekk, is-sistema operattiva Android, li f'Lulju 2018 kienet tintuża, skont il-Kummissjoni, fuq 80 % tal-apparat mobbli intelliġenti użat fl-Ewropa.

Wara li rċeviet numru ta' lmenti, il-Kummissjoni fetħet proċedura kontra Google fl-2015. Din il-proċedura wasslet, fl-2018, għall-impożizzjoni fuq Google ta' sanzjoni ta' EUR 4.343 biljuni minħabba li kienet imponiet restrizzjonijiet illegali fuq il-manifatturi ta' apparat mobbli Android u fuq l-operaturi ta' networks tat-telefonija mobbli. Dawn ir-restrizzjonijiet kienu jinvolvu l-impożizzjoni fuq il-manifatturi ta' apparat mobbli l-obbligu:

- li jinstallaw minn qabel Google Search u Chrome sabiex ikunu jistgħu jiksbu l-liċenzja għall-użu ta' Play Store;
- li jastjenu milli jbigħu apparat mgħammar b'verżjonijiet Android li ma jkunux approvati minn Google;
- li jirrinunzjaw milli jinstallaw minn qabel servizz ta' tiftix kompetitur sabiex ikunu jistgħu jiksbu parti mid-dħul mir-reklamar ta' Google.

Skont il-Kummissjoni, **dawn ir-restrizzjonijiet** kienu intiżi li jiġu kkonsolidati **l-pożizzjoni dominanti tal-**

X'inhu abbuż minn pożizzjoni dominanti?

Il-pożizzjoni dominanti hija sitwazzjoni ta' saħħa ekonomika miżmuma minn impriża li tagħtiha s-setgħa li tostakola ż-żamma ta' kompetizzjoni effettiva u li taġixxi indipendentement mill-kompetituri tagħha, mill-klijenti tagħha, mill-fornituri tagħha u mill-konsumatur finali.

It-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jipprojbixxi lill-impriżi milli jabbużaw mill-pożizzjoni dominanti tagħhom sabiex joħolqu restrizzjoni jew distorsjoni tal-kompetizzjoni, pereżempju billi jimponu prezzijiet abbużivi, ftehimiet ta' bejgħ esklużivi, jew bonus tal-lealtà intiżi li jattiraw il-fornituri tal-kompetituri tagħhom.

magna tat-tiftix ta' Google u d-dħul tagħha miksub permezz tar-reklami marbuta ma' dawn it-tfittxijiet.

Din hija l-ikbar multa li qatt ġiet imposta fl-Ewropa minn awtorità tal-kompetizzjoni. Google ppreżentat rikors quddiem il-Qorti Ġenerali sabiex tikkontesta d-deċiżjoni tal-Kummissjoni.

Fil-każ tal-kawża *Google u Alphabet*, il-proċess tal-kawża kien fih iktar minn 100 000 paġna. Matul is-seduta, kienu preżenti 72 avukat u rappreżentant, għal 13-il parti differenti (ir-rikorrenti, Google u Alphabet; il-konvenuta, il-Kummissjoni Ewropea; u 11-il intervenjent insostenn jew tar-rikorrenti jew tal-konvenuta). Is-seduta nżammet fuq ħamest ijiem.

Il-kawża nqatgħet bis-sentenza Google u Alphabet vs Il-Kummissjoni tal-14 ta' Settembru 2022. **Fil-parti l-kbira, il-Qorti Ġenerali kkonfermat id-deċiżjoni tal-Kummissjoni u ċaħdet il-parti essenzjali tar-rikors.** Madankollu, il-Qorti Ġenerali ddeċidiet li l-Kummissjoni ma kinitx stabbilixxiet b'mod suffiċjenti l-kapaċità ta' ċertu aġir ta' Google li joħloq restrizzjoni tal-kompetizzjoni u li l-Kummissjoni ma kienx imissha rrifjutat lil Google l-possibbiltà li tippreżenta l-argumenti tagħha dwar dan il-punt fil-kuntest ta' seduta għas-smigħ. Wara l-evalwazzjoni tagħha stess taċ-ċirkustanzi kollha, il-**Qorti Ġenerali** fl-aħħar mill-aħħar **naqqset l-ammont tal-multa imposta fuq Google għal EUR 4.125 biljuni**.

Verifika tal-fatti u tal-applikazzjoni tajba tad-dritt mill-Qorti Ġenerali

Il-kawżi tal-kompetizzjoni quddiem il-Qorti Ġenerali ħafna drabi jkunu kumplessi u voluminużi. Il-Qorti Ġenerali tiddeċiedi fl-ewwel istanza: hija għalhekk ma teżaminax biss jekk il-Kummissjoni tkunx applikat b'mod korrett id-dritt iżda teżamina wkoll jekk il-fatti jkunux ġew stabbiliti suffiċjentement. Il-proċessi jistgħu jinkludu provi u studji ekonomiċi ddettaljati intiżi li jistabbilixxu jew li jikkontestaw l-effetti tal-aġir tal-impriżi fis-suq.

Sentenza Qualcomm vs Il Kummissjoni tal-15 ta' Ġunju 2022 (T-235/18)

F'kawża oħra dwar abbuż minn pożizzjoni dominanti, il-Qorti Ġenerali annullat kompletament id-deċiżjoni tal-Kummissjoni li kienet imponiet fuq Qualcomm multa ta' madwar EUR 1 biljun minħabba li kienet abbużat mill-pożizzjoni dominanti tagħha fis-suq taċ-chipsets LTE (komponenti elettroniċi li bihom jiġu mgħammra s-smartphones u t-tablets). Skont il-Kummissjoni, dan l-abbuż kien ikkaratterizzat mill-eżistenza ta' ftehimiet li jipprevedu pagamenti bħala inċentiv u li kienu jipprovdu li Apple kellha takkwista l-provvista tagħha ta' chipsets LTE esklużivament mingħand Qualcomm. Il-Qorti Ġenerali kkonstatat li diversi irregolaritajiet proċedurali kienu affettwaw id-drittijiet tad-difiża ta' Qualcomm, b'mod partikolari l-assenza ta' reġistrazzjoni ta' ċerti laqgħat matul l-investigazzjoni. Barra minn hekk, il-Qorti Ġenerali osservat ukoll li l-analiżi tal-Kummissjoni dwar l-effetti antikompetittivi tal-ftehimiet ma kinitx ħadet inkunsiderazzjoni ċ-ċirkustanzi fattwali rilevanti kollha, b'mod partikolari l-fatt li Apple ma kellhiex alternattiva teknika għaċ-chipsets LTE.

Ħarsa lejn l-iktar sentenzi importanti tas-sena

Ambjent

Il-protezzjoni tal-fawna u tal-flora, it-tniġġis tal-arja, tal-art u tal-ilma kif ukoll ir-riskji marbuta mas-sustanzi perikolużi huma wħud mill-isfidi li l-Unjoni Ewropea tikkontribwixxi sabiex jiġu affaċċjati bl-adozzjoni ta' regoli stretti. L-Unjoni adottat, pereżempju, valuri ta' limitu għall-emissjoni ta' inkwinanti, b'mod partikolari fl-agglomerazzjonijiet.

Il-Qorti tal-Ġustizzja u l-ambjent

Ara l-video fuq YouTube

Fil-kuntest ta' proċedura ta' ksur kontra l-Italja, il-Kummissjoni talbet lill-Qorti tal-Ġustizzja tikkonstata li dan l-Istat Membru kien naqas milli jwettaq l-obbligi tiegħu minħabba n-nuqqas sistematiku u kontinwu ta' osservanza tal-valuri ta' limitu annwali ffissati għall-emissjoni ta' dijossidu tan-nitroġenu (NO_2) f'diversi żoni, jiġifieri fil-bliet ta' Torino, Milano, Bergamo, Brescia, Genova, Firenze, Ruma u Catania. Fis-sentenza tagħha, il-Qorti tal-Ġustizzja laqgħet ir-rikors tal-Kummissjoni u kkonstatat li l-**Italja** kienet naqset milli twettaq l-obbligi tagħha li joħorġu mid-Direttiva 2008/50 sa fejn ma żguratx li jiġi evitat il-**qbiż sistematiku u persistenti tal-valuri ta' limitu annwali ffissati għad-dijossidu tan-nitroġenu**. L-Italja kienet naqset ukoll milli twettaq l-obbligi tagħha peress li ma kinitx adottat, b'effett mill-11 ta' Ġunju 2010, miżuri – bħalma huma pjanijiet iktar adegwati sabiex tittejjeb il-kwalità tal-arja jew miżuri addizzjonali speċifiċi sabiex jiġu protetti l-kategoriji ta' popolazzjoni sensittivi – li jiggarantixxu l-osservanza tal-valuri ta' limitu ta' NO_2 fiż-żoni kkonċernati.

Sentenza *Il-Kummissjoni vs L-Italja* (Valuri limitu ta' NO_2) tat-12 ta' Mejju 2022 (C-573/19)

Id-Direttorat tar-Riċerka u tad-Dokumentazzjoni jipproponi lill-professjonisti tal-liġi, fil-kuntest tal-Kollezzjoni tas-Sunti tagħha, "Selezzjoni ta' sentenzi importanti" u "Bulettin mensili tal-ġurisprudenza" tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-Qorti Ġenerali.

In-nawfraġju, f'Novembru 2002, tat-tanker taż-żejt Prestige lil hinn mill-kosta ta' Galicia kkawża tixrid kunsiderevoli ta' żejt li affettwa l-kosta Spanjola u l-kosta Franċiża. Dan kien l-ikbar diżastru ambjentali li qatt ġarrbet Spanja. Fil-kuntest ta' kawża dwar id-**danni kkawżati mit-tixrid ta' żejt** marbut ma' dan in-nawfraġju, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li sentenza mogħtija minn qorti Brittanika, li tikkonferma deċiżjoni mogħtija fil-kuntest ta' arbitraġġ mibdi mir-Renju Unit, ma setgħetx tipprekludi r-rikonoxximent ta' sentenza Spanjola li tikkundanna lill-assiguratur jagħmel tajjeb għal dawn id-danni. Hija fil-fatt qieset li deċiżjoni arbitrali tista' tostakola r-rikonoxximent ta' deċiżjonijiet ġudizzjarji ta' Stati Membri fil-każ biss li l-kontenut tagħha seta' jkun ukoll is-suġġett ta' deċiżjoni ġudizzjarja adottata b'osservanza tar-Regolament Nru 44/2001. Fil-każ ineżami, il-Qorti tal-Ġustizzja ma aċċettatx li s-sentenza Brittanika setgħet tostakola r-rikonoxximent tas-sentenza mogħtija fi Spanja fuq azzjoni diretta mressqa mill-vittma kontra l-assiguratur bil-għan li tikseb kumpens effettiv għad-dannu li hija ġarrbet.

Sentenza *London Steam-Ship Owners' Mutual Insurance Association* tal-20 ta' Ġunju 2022 (C-700/20)

Enerġija

F'kuntest ikkaratterizzat mill-gwerra fl-Ukraina u mid-dipendenza f'termini ta' enerġija tal-kontinent Ewropew fil-konfront tal-bqija tad-dinja, l-Unjoni Ewropa tiżgura l-provvista u s-sigurtà tal-enerġija fit-territorju tagħha. Hija tikkontribwixxi sabiex jiġi ggarantit il-funzjonament tas-suq tal-enerġija u sabiex tiġi kkontrollata ż-żieda bla rażan tal-prezzijiet tal-enerġija, b'mod partikolari l-prezz tal-gass u tal-elettriku. Barra minn hekk, hija tiżgura l-interkonnessjoni tan-networks tal-enerġija tal-Istati Membri. Barra minn hekk, l-Unjoni tippromwovi l-iżvilupp tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli u t-tnaqqis tad-dipendenza fuq l-enerġiji mill-fossili. L-investimenti tal-Istati Membri jistgħu jikkompromettu l-kompetizzjoni fis-suq tal-enerġija u għalhekk il-kompatibbiltà tagħhom mad-dritt tal-Unjoni huwa suġġett għall-evalwazzjoni tal-Qorti Ġenerali.

L-Awstrija kkontestat id-deċiżjoni tal-Kummissjoni li tapprova l-għajnuna għall-investiment mogħtija mill-**Ungerija**, favur impriża tal-Istat, għall-**iżvilupp ta' żewġ reatturi nukleari** li kienu qegħdin jinbnew fis-sit tal-impjant ta' Paks. Il-Qorti Ġenerali eżaminat l-argumenti tal-Awstrija, li kienet qiegħda ssostni b'mod partikolari li l-għajnuna kienet tikkawża distorsjonijiet sproporzjonati tal-kompetizzjoni u inugwaljanza fit-trattament li kienu jwasslu sabiex produtturi tal-enerġija rinnovabbli jiġu esklużi mis-**suq tal-elettriku**. Il-Qorti Ġenerali kkonkludiet li l-analiżi mwettqa mill-Kummissjoni kienet korretta u kompleta u kienet tippermetti li tiġi stabbilita l-**kompatibbiltà mad-dritt tal-Unjoni tal-għajnuna mill-Istat mogħtija**. Fil-fatt, l-elettriku prodott mir-reatturi l-ġodda ser ikun disponibbli fis-suq bl-ingrossa għall-atturi kollha tas-suq, u dan b'mod trasparenti. B'hekk, ma kienx hemm riskju li l-elettriku prodott mill-kumpannija Paks II jaqa' taħt monopolju bis-saħħa ta' kuntratti għal żmien twil, tip ta' kuntratt dan li joħloq riskju għal-likwidità tas-suq.

Sentenza *L-Awstrija vs Il-Kummissjoni* tat-30 ta' Novembru 2022 (T-101/18)

Fl-2015, l-operatur tan-network tat-trasport tal-gass Ungeriż (FGSZ) beda proġett ta' kooperazzjoni reġjonali intiż li jkabbar l-indipendenza fil-qasam tal-enerġija bl-introduzzjoni tal-**gass mill-Baħar l-Iswed** fin-network. Dan il-proġett kien jipprevedi l-ħolqien ta' kapaċitajiet supplimentari, b'mod partikolari bejn **l-Ungerija u l-Awstrija**. Fl-2018, l-awtorità regolatorja Awstrijaka approvat il-proposta tal-operatur tan-network tat-trasport tal-gass Awstrijak (GCA) marbuta ma' din il-parti tal-proġett, filwaqt li l-awtorità korrispondenti Ungeriża (MEKH), fuq proposta ta' FGSZ, adottat deċiżjoni kuntrarja. F'Awwissu 2019, fl-assenza ta' deċiżjoni kkoordinata bejn l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali kkonċernati, l-Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi tal-Enerġija (ACER) iddikjarat li kellha kompetenza f'dan il-qasam u approvat il-parti tal-proġett kif proposta minn GCA. Adita b'żewġ rikorsi ppreżentati minn MEKH u minn FGSZ kontra d-deċiżjoni tal-ACER, il-Qorti Ġenerali ddikjarat inapplikabbli d-dispożizzjonijiet tar-Regolament 2017/459 dwar il-proċess ta' **ħolqien ta' kapaċitajiet supplimentari għat-trasport tal-gass**. L-ACER għalhekk ma kellhiex kompetenza sabiex tadotta d-deċiżjoni ta' approvazzjoni u l-Qorti Ġenerali għalhekk annullat din id-deċiżjoni.

Sentenza *MEKH u FGSZ vs ACER* tas-16 ta' Marzu 2022 (Kawżi magħquda T-684/19 u T-704/19)

Konsumaturi

Ir-rispett tad-drittijiet tal-konsumaturi, il-prosperità tagħhom u l-benesseri tagħhom huma valuri fundamentali fl-iżvilupp tal-politiki tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja tistħarreġ l-applikazzjoni tar-regoli li jipproteġu lill-konsumaturi, sabiex jiġi ggarantit il-ħarsien tas-saħħa tagħhom, tas-sigurtà tagħhom u tal-interessi ekonomiċi u legali tagħhom, irrispettivament mill-post fejn jirrisjedu jew li jmorru fih u irrispettivament minn fejn iwettqu x-xiri tagħhom fi ħdan l-Unjoni.

X'għamlet għalija l-Qorti tal-Ġustizzja?

Ara l-video fuq YouTube

Il-Qorti tal-Ġustizzja: Garanzija tad-drittijiet tal-konsumaturi tal-Unjoni Ewropea

Ara l-video fuq YouTube

Skont id-dritt tal-Unjoni, konsumatur li kkonkluda ma' professjonist kuntratt fuq l-internet jew bit-telefon għandu, bħala prinċipju, 14-il jum sabiex jirtira mill-kuntratt, mingħajr ma huwa meħtieġ jagħti r-raġunijiet għad-deċiżjoni tiegħu. Madankollu, **dan id-dritt ta' rtirar huwa eskluż għal avvenimenti kulturali jew sportivi**, sabiex l-organizzaturi jiġu protetti kontra r-riskju ta' biljetti mhux mibjugħa. Il-Qorti tal-Ġustizzja speċifikat li din l-esklużjoni tapplika wkoll **fil-każ ta' xiri fuq l-internet ta' biljetti għal kunċert mingħand fornitur ta' servizzi ta' biljetterija**, f'sitwazzjoni fejn ir-riskju ekonomiku jaqa' fuq l-organizzatur tal-kunċert.

Sentenza *CTS Eventim* tal-31 ta' Marzu 2022 (C-96/21)

Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li **trasportatur tal-ajru mhux tal-Unjoni Ewropea** (f'dan il-każ, United Airlines) li ma jkunx ikkonkluda kuntratt ta' trasport mal-passiġġieri iżda li jkun wettaq it-titjira **jista' jkun obbligat iħallas kumpens lill-passiġġieri fil-każ ta' dewmien kunsiderevoli tat-titjira.** Fil-fatt, it-trasportatur li, fil-kuntest tal-attività tiegħu ta' trasport ta' passiġġieri, jieħu d-deċiżjoni li jwettaq titjira speċifika jikkostitwixxi t-trasportatur tal-ajru li jopera. B'hekk, dan it-trasportatur huwa meqjus li jaġixxi għan-nom tat-trasportatur kuntrattwali (Lufthansa). Il-Qorti tal-Ġustizzja, madankollu, enfasizzat li t-trasportatur tal-ajru li jopera (United Airlines), li huwa obbligat jikkumpensa lill-passiġġieri, iżomm id-dritt li jitlob kumpens mingħand kull persuna, inkluż minn terzi, konformement mad-dritt nazzjonali applikabbli.

Sentenza *United Airlines* tas-7 ta' April 2022 (C-561/20)

Wara dewmien ta' iktar minn tliet sigħat tat-titjira tagħhom minn New York lejn Budapest, numru ta' passiġġieri kienu ressqu l-każ tagħhom quddiem l-awtorità Ungeriża responsabbli għall-applikazzjoni tar-Regolament dwar id-drittijiet tal-passiġġieri tal-ajru sabiex jiksbu l-ħlas, mingħand it-trasportatur LOT, tal-kumpens previst f'dan ir-regolament. Din l-awtorità effettivament ikkonstatat il-ksur tar-Regolament u obbligat lil LOT tħallas kumpens fl-ammont ta' EUR 600 lil kull passiġġier ikkonċernat. LOT ikkontestat din id-deċiżjoni quddiem qorti Ungeriża. Din tal-aħħar għamlet domanda lill-Qorti tal-Ġustizzja sabiex jiġi ddeterminat jekk l-awtorità inkwistjoni setgħetx tobbliga lil trasportatur tal-ajru jħallas kumpens jew jekk din il-prerogattiva kinitx irriżervata għall-qrati nazzjonali. Il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li l-**awtorità nazzjonali responsabbli għall-applikazzjoni tar-Regolament setgħet, wara lmenti individwali, tobbliga lil trasportatur iħallas kumpens lill-passiġġieri** kemm-il darba l-Istat Membru kkonċernat jkun ta din il-kompetenza lil din l-awtorità.

Sentenza *LOT (Kumpens impost mill-awtorità amministrattiva)* tad-29 ta' Settembru 2022 (C-597/20)

F'kawża dwar talba għal deċiżjoni preliminari mressqa minn qorti Litwana, il-Qorti tal-Ġustizzja interpretat id-Direttiva dwar l-approssimazzjoni tal-leġiżlazzjonijiet tal-Istati Membri dwar il-prodotti li, minħabba li jidhru li jkunu xi ħaġa oħra milli fil-fatt ikunu, jipperikolaw is-saħħa jew is-sigurtà tal-konsumaturi. F'dan il-każ, kienu involuti diversi tipi ta' bombi tal-banju effervexxenti li kellhom id-dehra ta' prodotti tal-ikel u li kienu jimplikaw ir-riskju ta' avvelenament għall-konsumaturi, b'mod partikolari għat-tfal. Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li **Stat Membru jista'**, taħt ċerti kundizzjonijiet, **jillimita d-distribuzzjoni ta' prodotti kożmetiċi li jkunu jistgħu jiġu konfużi ma' prodotti tal-ikel minħabba li jkollhom id-dehra ta' dawn tal-aħħar u li għalhekk ikunu jistgħu jimplikaw riskji għas-saħħa**. Hija speċifikat li l-interess li jiġu protetti s-saħħa u s-sigurtà tal-konsumaturi jista' jipprevali fuq id-dritt li jiġu kkummerċjalizzati ċerti prodotti kożmetiċi.

Sentenza *Get Fresh Cosmetics* tat-2 ta' Ġunju 2022 (C-122/21)

Ugwaljanza fit-trattament

Il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea tistabbilixxi l-ugwaljanza quddiem il-liġi tal-individwi kollha bħala bnedmin, ħaddiema, ċittadini jew partijiet fi proċedura ġudizzjarja. Id-Direttiva 2000/78, b'mod partikolari, tiżgura qafas ġenerali favur l-ugwaljanza fit-trattament fil-qasam tal-impjieg u tax-xogħol, filwaqt li tipprojbixxi kull diskriminazzjoni bbażata fuq ir-reliġjon jew it-twemmin, fuq diżabbiltà, fuq l-età jew l-orjentament sesswali. Il-Qorti tal-Ġustizzja qatgħet diversi kawżi dwar dawn il-preżunzjonijiet ta' diskriminazzjoni, diretta jew indiretta, filwaqt li tenfasizza l-osservanza dovuta lill-prinċipju ta' proporzjonalità bejn l-għan imfittex mir-regoli kkontestati u l-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament.

Il-Qorti tal-Ġustizzja: Garanzija ta' trattament ugwali u ħarsien tad-drittijiet tal-minoranzi

Ara l-video fuq YouTube

F'kawża għal deċiżjoni preliminari mressqa minn qorti Spanjola, il-Qorti tal-Ġustizzja tat deċiżjoni dwar il-kompatibbiltà tal-leġiżlazzjoni nazzjonali li tikkonċerna l-**benefiċċji ta' sigurtà soċjali tal-impjegati domestiċi** mad-Direttiva tal-Unjoni dwar l-ugwaljanza fil-qasam tas-sigurtà soċjali. Is-sistema speċjali ta' sigurtà soċjali Spanjola applikabbli għall-impjegati domestiċi ma kinitx tinkludi l-protezzjoni kontra l-qgħad. Filwaqt li osservat li l-impjegati domestiċi huma prinċipalment persuni tas-sess femminil, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li d-Direttiva tipprekludi din l-esklużjoni li tqiegħed fi żvantaġġ, b'mod partikolari, lill-ħaddiema nisa meta mqabbla mal-ħaddiema rġiel u li għalhekk tikkostitwixxi **diskriminazzjoni indiretta bbażata fuq is-sess**. Barra minn hekk, din id-diskriminazzjoni ma hijiex iġġustifikata minn fatturi oġġettivi u distakkati minn kull diskriminazzjoni bbażata fuq dan il-kriterju.

Sentenza *TGSS (Qgħad tal-impjegati domestiċi)* tal-24 ta' Frar 2022 (C-389/20)

Fuq talba għal deċiżjoni preliminari mressqa minn qorti Portugiża, il-Qorti tal-Ġustizzja tat deċiżjoni dwar il-kompatibbiltà tal-leġiżlazzjoni nazzjonali dwar il-kalkolu tal-**kumpens fir-rigward tal-leave annwali mħallas mhux meħud** mad-Direttiva tal-Unjoni dwar ix-**xogħol temporanju**. Hija ddeċidiet li l-metodu ta' kalkolu ta' dan il-kumpens u tal-bonus tal-vaganzi korrispondenti previst fis-sistema speċjali applikabbli għall-ħaddiema temporanji kien jimplika żvantaġġ għalihom mill-perspettiva tan-numru ta' jiem ta' leave mħallas u tal-ammont tal-bonus. Il-kumpens inkwistjoni **għandu jkun minn tal-inqas ugwali għal dak li kien jingħata lill-ħaddiema li kieku kienu rreklutati direttament mill-impriża li tuża s-servizzi tagħhom** sabiex jokkupaw, fi ħdan din l-impriża, pożizzjoni għall-istess perijodu ta' żmien.

Sentenza *Luso Temp* tat-12 ta' Mejju 2022 (C-426/20)

It-Tribunal Industrijali ta' Brussell bil-lingwa Franċiża għamel domanda lill-Qorti tal-Ġustizzja dwar jekk l-espressjoni "ir-reliġjon jew it-twemmin", li tinsab fid-Direttiva dwar l-ugwaljanza fit-trattament fil-qasam tal-impjieg u tax-xogħol, għandhiex tiġi interpretata bħala li tirreferi għal żewġ aspetti tal-istess kriterju protett jew, għall-kuntrarju, bħala li tirreferi għal żewġ kriterji distinti. Huwa staqsa lill-Qorti tal-Ġustizzja wkoll jekk il-projbizzjoni tal-ilbies ta' velu, prevista fir-regolament intern ta' kumpannija, tikkostitwixxix diskriminazzjoni diretta bbażata fuq ir-reliġjon. It-tilwima kienet tikkonċerna l-assenza ta' teħid inkunsiderazzjoni tal-applikazzjoni spontanja mressqa minn L.F., żagħżugħa ta' reliġjon Musulmana, wara li din tal-aħħar kienet indikat, matul intervista, li ma kinitx lesta tneħħi l-velu tagħha kif kienet tipprevedi l-politika ta' newtralità promossa f'dan ir-regolament intern.

Fis-sentenza tagħha, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li r-**reliġjon u t-twemmin** (b'mod partikolari filosofiċi jew spiritwali) **jikkostitwixxu l-istess raġuni waħda ta' diskriminazzjoni. B'dan premess, ir-regola interna ta' impriża li tipprojbixxi l-ilbies viżibbli ta' sinjali reliġjużi, filosofiċi jew spiritwali ma tikkostitwixxix diskriminazzjoni diretta jekk tiġi applikata b'mod ġenerali u mingħajr distinzjoni għall-ħaddiema kollha**. Madankollu, din ir-regola tista' timplika diskriminazzjoni indiretta jekk jiġi stabbilit li l-obbligu ta' dehra newtrali li jirriżulta minnha jwassal, fil-fatt, sabiex iqiegħed fi żvantaġġ partikolari lill-persuni li jħaddnu reliġjon jew twemmin partikolari. Madankollu, din id-diskriminazzjoni indiretta tista' tkun iġġustifikata, taħt ċerti kundizzjonijiet, għal raġuni leġittima. Fl-evalwazzjoni tal-eżistenza ta' ġustifikazzjoni, il-qorti nazzjonali tista' tagħti, fil-kuntest tal-ibbilanċjar tal-interessi diverġenti, iktar importanza lill-interessi marbuta mar-reliġjon jew mat-twemmin milli lil dawk li jirriżultaw, b'mod partikolari, mil-libertà ta' intrapriża, kemm-il darba dan jirriżulta mid-dritt intern tagħha.

Sentenza *S.C.R.L. (Ħwejjeġ b'konnotazzjoni reliġjuża)* tat-13 ta' Ottubru 2022 (C-344/20)

Qorti Taljana staqsiet lill-Qorti tal-Ġustizzja dwar il-kompatibbiltà mad-dritt tal-Unjoni, b'mod partikolari mal-prinċipju ta' nondiskriminazzjoni, tal-**limitu ta' età ta' 30 sena**, previst fil-leġiżlazzjoni nazzjonali bħala **limitu massimu għall-ammissjoni għall-kompetizzjoni pubblika għar-reklutaġġ ta' kummissarji tal-pulizija**. Il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li dan il-limitu jikkostitwixxi **differenza fit-trattament ibbażata fuq l-età,** filwaqt li ħalliet f'idejn il-qorti nazzjonali sabiex tivverifika jekk din id-differenza hijiex iġġustifikata minn bżonn professjonali essenzjali u determinanti, bħalma huwa r-rekwiżit ta' kapaċitajiet fiżiċi partikolari marbuta mal-funzjonijiet effettivament eżerċitati minn kummissarju tal-pulizija. Hija wkoll il-qorti nazzjonali li għandha tivverifika jekk dan l-istess limitu jkollux għan leġittimu u jekk ikunx proporzjonat ma' dan l-għan, filwaqt li tevalwa b'mod partikolari jekk l-eżami eliminatorju tal-kundizzjoni fiżika previst bħala parti mill-kompetizzjoni jkunx miżura xierqa u inqas oneruża.

Sentenza *Ministero dell'Interno (Limitu ta' età għar-reklutaġġ ta' kummissarji tal-pulizija)* tas-17 ta' Novembru 2022 (C-304/21)

A kienet ġiet eletta bħala presidenta ta' organizzazzjoni ta' ħaddiema fl-1993. Din il-funzjoni pubblika, ibbażata fuq il-fiduċja, kellha madankollu ċerti elementi karatteristiċi ta' xogħol: A kienet impjegata full-time, kienet tirċievi salarju mensili u l-Liġi dwar il-leave mħallas kienet tapplika għaliha. A kienet tiġi eletta mill-ġdid kull erba' snin u eżerċitat il-funzjonijiet ta' presidenta ta' din l-organizzazzjoni sal-2011, meta laħqet l-età ta' 63 sena u b'hekk qabżet il-limitu ta' età previst sabiex tippreżenta ruħha għall-elezzjoni għall-presidenza li kienet ippjanata li ssir fl-istess sena. Il-qorti Daniża adita b'rikors mil-Ligebehandlingsnævnet (il-Kummissjoni għall-Ugwaljanza fit-Trattament), li kienet qiegħda taġixxi għan-nom ta' A kontra HK/Danmark u HK/Privat, staqsiet lill-Qorti tal-Ġustizzja jekk id-Direttiva dwar l-**ugwaljanza fit-trattament fil-qasam tal-impjieg** u tax-xogħol kinitx tapplika għal din is-sitwazzjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li **limitu ta' età previst fl-istatuti ta' organizzazzjoni ta' ħaddiema sabiex persuna tkun eliġibbli għall-pożizzjoni ta' president jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-direttiva**. La n-natura politika ta' tali pożizzjoni u lanqas il-metodu ta' reklutaġġ (elezzjoni) ma għandhom effett fuq l-applikazzjoni tagħha f'dan il-kuntest.

Sentenza *HK/Danmark u HK/Privat* tat-2 ta' Ġunju 2022 (C-587/20)

Familja

L-Unjoni Ewropea tistabbilixxi regoli għall-koordinazzjoni tas-sistemi tas-sigurtà soċjali, bil-għan li ċ-ċittadini Ewropej u b'mod partikolari l-familji tagħhom ma jkunux imfixkla fl-eżerċizzju tad-drittijiet tagħhom minħabba li jgħixu fi Stati Membri differenti tal-Unjoni jew minħabba li jkunu iċċaqalqu minn Stat Membru għal ieħor matul il-ħajja tagħhom. B'din l-istess idea, ir-Regolament "Brussell IIa" jirregola l-kooperazzjoni ġudizzjarja fi ħdan l-Unjoni fil-qasam matrimonjali u fil-qasam tar-responsabbiltà tal-ġenituri.

Fil-kuntest ta' kawża għal deċiżjoni preliminari dwar it-**trasferiment tar-residenza ta' wild** mill-Isvezja lejn ir-Russja, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li qorti ta' Stat Membru ma tibqax kompetenti sabiex tiddeċiedi dwar il-kustodja ta' wild abbażi tar-Regolament "Brussell IIa" meta r-residenza abitwali tal-wild tkun is-suġġett, legalment, ta' trasferiment, matul il-proċedura, lejn it-territorju ta' Stat terz li huwa Parti fil-Konvenzjoni ta' Den Haag tal-1996.

Sentenza CC (Trasferiment tar-residenza abitwali tal-wild lejn Stat terz) tal-14 ta' Lulju 2022 (C-572/21)

L-awtoritajiet Ġermaniża kienu rrifjutaw lil ċittadina tal-Unjoni, li ma kellhiex in-nazzjonalità Ġermaniża, il-**ħlas ta' allowances tal-familja** matul l-ewwel tliet xhur wara l-istabbiliment tar-residenza tagħha fil-Ġermanja. Dan ir-rifjut kien ibbażat fuq il-fatt li din il-persuna ma kellhiex dħul fil-Ġermanja. Peress li dan ir-rekwiżit ma kienx applikat għaċ-ċittadini Ġermaniżi li jmorru lura wara soġġorn fi Stat Membru ieħor, iċ-ċittadina tal-Unjoni kkontestat dan ir-rifjut quddiem qorti Ġermaniża, li għamlet rinviju għal deċiżjoni preliminari lill-Qorti tal-Ġustizzja. Din tal-aħħar iddeċidiet li tali **differenza fit-trattament tikkostitwixxi diskriminazzjoni pprojbita** mid-dritt tal-Unjoni. Hija madankollu enfasizzat li mil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni jirriżulta li, għall-kuntrarju tal-każ fejn (bħal f'din il-kawża) il-persuna tistabbilixxi r-residenza abitwali tagħha fl-Istat Membru kkonċernat, soġġorn li jkun biss temporanju ma huwiex biżżejjed sabiex tkun tista' tiġi invokata din l-ugwaljanza fit-trattament.

Sentenza *Familienkasse Niedersachsen-Bremen* tal-1 ta' Awwissu 2022 (C-411/20)

F'Jannar 2019, l-**Awstrija implimentat mekkaniżmu ta' aġġustament għall-kalkolu tal-ammont fiss tal-allowances tal-familja u ta' dak ta' diversi vantaġġi fiskali** li hija kienet tagħti lill-ħaddiema, li wliedhom kienu jirrisjedu b'mod permanenti fi Stat Membru ieħor. L-aġġustament seta' jimplika żieda jew tnaqqis skont il-livell ġenerali tal-prezzijiet fl-Istat Membru kkonċernat. Il-Kummissjoni qieset li dan il-mekkaniżmu ta' aġġustament u d-differenza fit-trattament li kienet tirriżulta minnu prinċipalment għall-ħaddiema migranti meta mqabbla maċ-ċittadini Awstrijaki, kienu jmorru kontra d-dritt tal-Unjoni. Hija għalhekk ippreżentat, quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu kontra l-Awstrija. Permezz tas-sentenza tagħha, il-Qorti tal-Ġustizzja kkonstatat li dan il-mekkaniżmu ta' aġġustament, li kien jieħu inkunsiderazzjoni l-Istat ta' residenza tal-ulied tal-ħaddiema, kien imur kontra d-dritt tal-Unjoni sa fejn **kien jikkostitwixxi diskriminazzjoni indiretta mhux iġġustifikata, ibbażata fuq in-nazzjonalità tal-ħaddiema migranti**.

Sentenza *Il-Kummissjoni vs L-Awstrija* tas-16 ta' Ġunju 2022 (C-328/20)

Data personali

L-Unjoni Ewropea adottat leġiżlazzjoni li tikkostitwixxi bażi solida u konsistenti għall-protezzjoni tad-data personali, irrispettivament mill-mod u mill-kuntest tal-ġbir, taż-żamma, tal-ipproċessar u tat-trasferiment ta' din id-data. Il-Qorti tal-Ġustizzja tiżgura li d-data personali pproċessata jew miżmuma tkun limitata għal dak li jkun strettament meħtieġ, mingħajr indħil sproporzjonat fid-dritt għall-ħajja privata.

Il-Qorti tal-Ġustizzja fid-dinja diġitali

Ara l-video fuq YouTube

Proximus, fornitur ta' servizzi ta' telekomunikazzjonijiet fil-Belġju, huwa wkoll l-editur ta' **direttorji** li fihom l-isem, l-indirizz u n-numru tat-telefon tal-abbonati tad-diversi fornituri ta' servizzi telefoniċi jkunu **aċċessibbli għall-pubbliku**. Dawn id-dettalji jingħataw lil Proximus mill-operaturi, ħlief fil-każ li l-abbonat ikun indika li ma jixtieqx jidher fid-direttorji. Fil-kuntest ta' talba għall-**irtirar tal-kunsens ta' abbonat,** qorti Belġjana għamlet domandi lill-Qorti tal-Ġustizzja dwar l-obbligi ta' Proximus, bħala l-kontrollur responsabbli għall-ipproċessar ta' data personali. Skont il-Qorti tal-Ġustizzja, **dan il-kontrollur għandu jimplimenta miżuri tekniċi u organizzattivi xierqa sabiex jinforma lill-kontrolluri responsabbli l-oħra dwar l-irtirar tal-kunsens tas-suġġett tad-data**. Dawn il-kontrolluri responsabbli l-oħra huma dawk li jkunu għaddewlu din id-data jew li lilhom ikun ittrażmetta tali data. Il-kontrollur responsabbli huwa obbligat ukoll jieħu miżuri raġonevoli sabiex **jinforma lill-operaturi ta' magni tat-tiftix fuq l-internet dwar it-talba għal tħassir** imressqa mis-suġġett tad-data.

Sentenza *Proximus (Direttorji elettroniċi pubbliċi)* tas-27 ta' Ottubru 2022 (C-129/21)

Il-Qorti tal-Ġustizzja, għal darba oħra, tat deċiżjoni dwar il-possibbiltà għall-Istat li jobbliga lill-fornituri ta' servizzi ta' komunikazzjonijiet elettroniċi **jżommu b'mod iġġeneralizzat u mingħajr distinzjoni d-data dwar it-traffiku u dwar il-lokalizzazzjoni**. Hija speċifikat li, anki jekk, kif kienet tipprevedi liġi Ġermaniża, id-data dwar it-traffiku tinżamm biss għal għaxar ġimgħat u d-data dwar il-lokalizzazzjoni għal erba' ġimgħat biss, il-volum kunsiderevoli ta' data miġbura jippermetti xorta waħda li jiġi stabbilit il-profil komplet tas-suġġetti tad-data. **Dan l-indħil gravi fil-ħajja privata jista' jiġi aċċettat biss fil-każ ta' theddida gravi u attwali għas-sigurtà nazzjonali, b'mod partikolari fil-każ ta' theddida terroristika**. Fl-assenza ta' tali theddid, l-awtoritajiet ta' sigurtà għandhom miżuri oħra għall-ġlieda kontra l-kriminalità, bħalma hija ż-żamma ġġeneralizzata u mingħajr distinzjoni tal-indirizzi IP (jiġifieri numru ta' identifikazzjoni mogħti lil tagħmir imqabbad man-network tal-internet), iż-żamma mmirata u ż-żamma rapida (imsejħa "quick freeze", li tirriżulta minn ordni li tinżamm temporanjament id-data attwalment ipproċessata u maħżuna).

Sentenza *SpaceNet et* tal-20 ta' Settembru 2022 (Kawżi magħquda C-793/19 u C-794/19)

Il-Ligue des droits humains (LDH) hija assoċjazzjoni mingħajr skop ta' lukru li kienet ippreżentat quddiem il-Qorti Kostituzzjonali Belġjana, f'Lulju 2017, rikors għall-annullament tal-Liġi tal-25 ta' Diċembru 2016 li tittrasponi fid-dritt Belġjan id-Direttiva PNR (dwar l-użu tad-data tal-fajls tal-passiġġieri tal-ajru), id-Direttiva API (dwar l-obbligu tat-trasportaturi li jikkomunikaw id-data tal-passiġġieri) u d-Direttiva 2010/65 (dwar il-formalitajiet applikabbli għall-bastimenti mad-dħul u/jew mal-ħruġ mill-portijiet tal-Istati Membri). Skont il-LDH, din il-liġi kienet tmur kontra d-dritt għar-rispett tal-ħajja privata u d-dritt għall-protezzjoni tad-data personali, iggarantiti fid-dritt Belġjan u fid-dritt tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li r-rispett tad-drittijiet fundamentali jeżiġi limitazzjoni tas-setgħat previsti fid-Direttiva PNR għal dak li huwa strettament neċessarju. Hija qieset li, **fl-assenza ta' theddida terroristika reali u attwali** jew prevedibbli li jkun qiegħed jaffaċċja Stat Membru, id-dritt tal-Unjoni **jipprekludi leġiżlazzjoni nazzjonali li tipprevedi t-trasferiment u l-ipproċessar tad-data PNR tat-titjiriet fi ħdan l-Unjoni u tat-trasporti mwettqa b'mezzi oħra fi ħdan l-Unjoni**.

Sentenza *Ligue des droits humains* tal-21 ta' Ġunju 2022 (C-817/19)

Il-Qorti tal-Kassazzjoni Franċiża staqsiet lill-Qorti tal-Ġustizzja dwar ir-relazzjoni bejn id-dispożizzjonijiet rilevanti tad-Direttiva dwar il-ħajja privata u l-komunikazzjonijiet elettroniċi, tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, tad-Direttiva u tar-Regolament dwar l-abbuż tas-suq. Il-miżuri leġiżlattivi nazzjonali inkwistjoni kienu jobbligaw lill-operaturi ta' servizzi ta' komunikazzjonijiet elettroniċi jżommu għal finijiet preventivi, b'mod iġġeneralizzat u mingħajr distinzjoni, id-data dwar it-traffiku għal perijodu ta' sena mill-jum tar-reġistrazzjoni. Dawn il-miżuri kienu intiżi li jikkontribwixxu għall-ġlieda kontra r-reati ta' abbuż tas-suq, fosthom l-abbużi minn informazzjoni privileġġjata. Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li d-**dritt tal-Unjoni ma jawtorizzax żamma ġġeneralizzata u mingħajr distinzjoni tad-data dwar it-traffiku u tad-data dwar il-lokalizzazzjoni għall-finijiet tal-ġlieda kontra r-reati ta' abbuż tas-suq** u, b'mod partikolari, l-abbużi minn informazzjoni privileġġjata. Il-miżuri li jipprevedu din iż-żamma jmorru lil hinn mil-limiti ta' dak li huwa strettament neċessarju u ma jistgħux jitqiesu li huma ġġustifikati f'soċjetà demokratika.

Sentenza *VD u SR* tal-20 ta' Settembru 2022 (Kawżi magħquda C-339/20 u C-397/20)

Spazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja

L-ispazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja bla fruntieri interni huwa bbażat fuq diversi aspetti: il-kooperazzjoni ġudizzjarja bejn l-Istati Membri fil-qasam ċivili u f'dak kriminali, il-kooperazzjoni mill-pulizija, il-kontroll mal-fruntieri esterni, l-ażil u l-immigrazzjoni. Il-kooperazzjoni ġudizzjarja bejn l-Istati Membri tieħu l-forma, b'mod partikolari, tal-mandat ta' arrest Ewropew, deċiżjoni ġudizzjarja ta' Stat Membru intiża għall-arrest ta' persuna mfittxija fi Stat Membru ieħor u għall-konsenja tagħha minħabba proċedura kriminali jew għall-finijiet tal-eżekuzzjoni ta' piena li tinvolvi ċ-ċaħda tal-libertà. Fir-rigward tal-ażil, id-dritt tal-Unjoni jistabbilixxi l-kundizzjonijiet li ċ-ċittadini ta' pajjiżi terzi jew il-persuni bla Stat għandhom jissodisfaw sabiex ikunu jistgħu jibbenefikaw minn protezzjoni internazzjonali (id-Direttiva dwar ir-refuġjati). Il-Qorti tal-Ġustizzja regolarment tintalab tispeċifika l-portata tar-regoli applikabbli.

Fil-kuntest tal-kriżi migratorja, l-Awstrija introduċiet mill-ġdid kontroll mal-fruntieri tagħha mal-Ungerija u mas-Slovenja b'effett minn nofs Settembru. Sussegwentement, dan il-kontroll ġie estiż diversi drabi. Qorti Awstrijaka, li quddiemha ċittadin kien qiegħed jikkontesta dan il-kontroll, staqsiet lill-Qorti tal-Ġustizzja dwar il-kompatibbiltà ta' dan il-kontroll mad-dritt tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li, **fil-każ ta' theddida gravi għall-ordni pubbliku tiegħu jew għas-sigurtà interna tiegħu, Stat Membru jista' jintroduċi mill-ġdid kontroll mal-fruntieri tiegħu** ma' Stati Membri oħra, iżda dan mingħajr ma jaqbeż **perijodu totali massimu ta' sitt xhur**. Huwa biss fil-każ li timmaterjalizza theddida gravi ġdida li jista' jkun iġġustifikat li tiġi applikata mill-ġdid tali miżura.

Sentenza *Landespolizeidirektion Steiermark et (Tul massimu tal-kontroll mal-fruntieri interni)* tas-26 ta' April 2022 (C-368/20)

F'Ġunju 2016, l-awtoritajiet ġudizzjarji Taljani ħarġu **mandat ta' arrest Ewropew** kontra KL, ċittadin Taljan residenti fi Franza, għall-finijiet tal-eżekuzzjoni ta' piena ta' priġunerija ta' tnax-il sena u sitt xhur. Din il-piena kienet tikkorrispondi għall-akkumulazzjoni ta' erba' pieni imposti għal erba' reati mwettqa fl-Italja, fosthom dak ikklassifikat bħala "qerda u sakkeġġ". Il-Qorti tal-Appell ta' Angers (Franza) irrifjutat il-konsenja ta' KL lill-awtoritajiet ġudizzjarji Taljani għaliex tnejn mill-atti ma kinux jikkostitwixxu reat fi Franza. Fil-fatt, l-elementi li jikkostitwixxu r-reat ta' "qerda u sakkeġġ" huma differenti fiż-żewġ Stati Membri kkonċernati: fid-dritt Taljan, dan ir-reat jikkonċerna l-atti ta' qerda u ta' degradazzjoni multipli, massivi, li jikkawżaw, b'mod partikolari, dannu għall-paċi pubblika, filwaqt li, fid-dritt Franċiż, il-fatt li tiġi pperikolata l-paċi pubblika permezz ta' distruzzjoni ta' massa ta' beni mobbli jew immobbli ma huwiex speċifikament inkriminanti. Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li **ma hijiex meħtieġa korrispondenza perfetta bejn l-elementi tar-reat ikkonċernat fl-Istat Membru emittenti u fl-Istat Membru ta' eżekuzzjoni**. L-awtorità ġudizzjarja ta' eżekuzzjoni, għalhekk, ma tistax tirrifjuta l-eżekuzzjoni tal-mandat ta' arrest Ewropew għas-sempliċi raġuni li parti biss mill-fatti li jikkorrispondu għall-imsemmi reat fl-Istat Membru emittenti tikkostitwixxi wkoll reat fl-Istat Membru ta' eżekuzzjoni.

Sentenza *Procureur général près la cour d'appel d'Angers* tal-14 ta' Lulju 2022 (C-168/21)

Ċittadin Russu li, fl-età ta' sittax-il sena, żviluppa forma rara ta' kanċer tad-demm kien qiegħed jingħata kura fil-Pajjiżi l-Baxxi. It-trattament mediku tiegħu, li ma huwiex awtorizzat fir-Russja, jinvolvi b'mod partikolari l-amministrazzjoni ta' kannabis terapewtika sabiex jitnaqqas l-uġigħ. Il-Qorti Distrettwali ta' Den Haag staqsiet lill-Qorti tal-Ġustizzja jekk id-dritt tal-Unjoni jipprekludix li tittieħed **deċiżjoni ta' ritorn jew miżura ta' tneħħija** f'każ bħal dan. Il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li d-**dritt tal-Unjoni jipprekludi tali deċiżjoni jew miżura meta jkun hemm raġunijiet serji u kkonfermati sabiex wieħed jemmen li r-ritorn ta' dan l-individwu ser jesponih**, minħabba li fil-pajjiż ta' destinazzjoni ma tkunx disponibbli kura adegwata għat-tnaqqis tal-uġigħ, **għar-riskju reali ta' żieda sinjifikattiva, irrimedjabbli u rapida tal-uġigħ marbut mal-marda gravi tiegħu**, li jkun imur kontra d-dinjità umana.

Sentenza *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Tneħħija – Kannabis terapewtika)* tat-22 ta' Novembru 2022 (C-69/21)

Fl-2019, I, ċittadin Eġizzjan, talab il-**protezzjoni internazzjonali** fil-Greċja meta kien għadu minuri. Fl-applikazzjoni tiegħu, huwa indika li xtaq jingħaqad maz-ziju tiegħu, S, li kien ukoll ċittadin Eġizzjan u li kien jirrisjedi legalment fil-Pajjiżi l-Baxxi. Is-Segretarju tal-Istat tal-Pajjiżi l-Baxxi ċaħad it-talba għat-teħid ta' responsabbiltà għal I mressqa mill-awtoritajiet Griegi, għar-raġuni li l-identità ta' I u, għalhekk, ir-rabta ta' parentela allegata ma' S ma setgħux jiġu stabbiliti. Is-Segretarju tal-Istat ċaħad ukoll l-ilment ta' I u ta' S bħala manifestament inammissibbli għar-raġuni li r-Regolament Dublin III ma jipprevedix il-possibbiltà, għall-applikanti għal protezzjoni internazzjonali, li jikkontestaw deċiżjoni ta' rifjut ta' teħid ta' responsabbiltà adottata mill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti. Meta din iċ-ċaħda ġiet ikkontestata quddiem il-Qorti Distrettwali ta' Den Haag (il-Pajjiżi l-Baxxi), din tal-aħħar għamlet domanda lill-Qorti tal-Ġustizzja, li rrispondiet li r-Regolament Dublin III, moqri flimkien mal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, jeżiġi l-għoti ta' **dritt għal rimedju ġudizzjarju lill-minuri mhux akkumpanjat kontra deċiżjoni ta' rifjut ta' teħid ta' responsabbiltà**. Għall-kuntrarju, il-qarib ta' dan il-minuri ma jibbenefikax minn tali dritt għal rimedju.

Sentenza *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Rifjut ta' teħid ta' responsabbiltà għal minuri Eġizzjan mhux akkumpanjat)* tal-1 ta' Awwissu 2022 (C-19/21)

Salvataġġ fil-baħar

Fil-kuntest ta' operazzjonijiet ta' salvataġġ fil-baħar, qamet il-kwistjoni tal-portata tas-setgħat tal-awtoritajiet tal-Istat Membru tal-port għall-finijiet tal-kontroll tal-bastimenti li jtajru l-bandiera ta' Stat Membru ieħor tal-Unjoni Ewropea fil-qasam tas-sigurtà marittima u ambjentali.

Sea Watch hija organizzazzjoni umanitarja Ġermaniża li teżerċita **attività sistematika ta' riċerka u ta' salvataġġ ta' persuni fil-Baħar Mediterran** permezz ta' numru ta' bastimenti. Wara operazzjonijiet ta' salvataġġ imwettqa fl-2020, tnejn mill-bastimenti tagħha kienu s-suġġett ta' spezzjonijiet u ta' miżuri ta' detenzjoni min-naħa tal-kaptani tal-portijiet ta' Palermo u ta' Porto Empedocle (l-Italja), li ġew ikkontestati minn Sea Watch. Qorti Taljana talbet lill-Qorti tal-Ġustizzja tikkjarifika l-portata tas-setgħat ta' kontroll u ta' detenzjoni tal-Istat tal-port fir-rigward ta' bastimenti operati mill-organizzazzjonijiet umanitarji. Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li **dawn il-bastimenti jistgħu jkunu s-suġġett ta' kontroll mill-Istat tal-port**. Madankollu, dan tal-aħħar jista' jadotta **miżuri ta' detenzjoni biss fil-każ ta' riskju manifest għas-sigurtà, għas-saħħa jew għall-ambjent**, riskju li għandu jiġi stabbilit mill-Istat tal-port. Il-Qorti tal-Ġustizzja enfasizzat ukoll l-importanza tal-prinċipju ta' kooperazzjoni leali, li jipprovdi li l-Istati Membri, jiġifieri dak li jkun l-Istat tal-port u dak li jkun l-Istat tal-bandiera, għandhom l-obbligu li jikkooperaw u li jiftiehmu dwar l-eżerċizzju tal-poteri rispettivi tagħhom.

Sentenza *Sea Watch* tal-1 ta' Awwissu 2022 (Kawżi magħquda C-14/21 u C-15/21)

Aċċess għad-dokumenti

It-trasparenza tal-ħajja pubbliku hija prinċipju ewlieni tal-Unjoni. Għaldaqstant, bħala prinċipju, kull ċittadin jew persuna ġuridika tal-Unjoni jista' jkollhom aċċess għad-dokumenti tal-istituzzjonijiet. Madankollu, f'ċerti każijiet, dan l-aċċess jista' jiġi miċħud.

Agrofert hija kumpannija holding Ċeka li kienet inizjalment inkorporata minn **Andrej Babiš, li kien il-Prim Ministru tar-Repubblika Ċeka bejn l-2017 u l-2021**. F'riżoluzzjoni, il-Parlament Ewropew iddikjara li A. Babiš kien għadu jikkontrolla l-grupp Agrofert, inkluż wara l-ħatra tiegħu bħala Prim Ministru. Peress li qieset li din id-dikjarazzjoni ma kinitx korretta u peress li xtaqet tkun taf is-sorsi u l-informazzjoni miżmuma mill-Parlament, Agrofert ressqet talba għal aċċess għal diversi dokumenti. Fit-tweġiba tiegħu, il-**Parlament** identifika ċerti dokumenti bħala li huma pubblikament aċċessibbli u **rrifjuta l-aċċess** għal ittra tal-Kummissjoni lill-Prim Ministru Ċek u għal rapport imfassal mill-Kummissjoni. Adita b'rikors ippreżentat minn Agrofert kontra din id-deċiżjoni tal-Parlament, il-Qorti Ġenerali kkonfermat il-validità tagħha. Il-**Qorti Ġenerali kkonstatat it-tmiem tal-interess ġuridiku tal-kumpannija Agrofert kontra d-deċiżjoni li tirrifjuta li tagħtiha aċċess għar-rapport,** li sadanittant kien ġie kkomunikat lilha, u **ċaħdet ir-rikors kontra d-deċiżjoni li tirrifjuta li tagħtiha aċċess** għall-ittra indirizzata lill-Prim Ministru, għar-raġuni li l-iżvelar tagħha seta' jippreġudika l-għanijiet tal-attivitajiet ta' investigazzjoni tal-Kummissjoni.

Sentenza *Agrofert vs Il-Parlament* tat-28 ta' Settembru 2022 (T-174/21)

Kompetizzjoni u għajnuna mill-istat

L-Unjoni Ewropea tapplika regoli għall-finijiet tal-protezzjoni tal-kompetizzjoni ħielsa. Il-prattiki li għandhom bħala għan jew bħala effett li jipprekludu, li jillimitaw jew li joħolqu distorsjoni tal-kompetizzjoni fi ħdan is-suq intern huma pprojbiti. B'mod iktar preċiż, id-dritt tal-Unjoni jipprojbixxi ċerti ftehimiet jew skambji ta' informazzjoni bejn impriża u l-kompetituri tagħha li jista' jkollhom tali għan jew tali effett kif ukoll l-isfruttament abbużiv ta' pożizzjoni dominanti, f'suq partikolari, minn impriża. F'din l-istess perspettiva, l-għajnuna mill-Istat hija bħala prinċipju pprojbita, ħlief meta tkun iġġustifikata u meta ma toħloqx distorsjoni tal-kompetizzjoni li tmur kontra l-interess ġenerali.

Fl-2009, il-Kummissjoni imponiet multa ta' EUR 1.06 biljuni fuq **Intel Corporation** minħabba **abbuż mill-pożizzjoni dominanti tagħha fis-suq dinji tal-proċessuri** bejn l-2002 u l-2007. Fl-2014, il-Qorti Ġenerali kkonfermat din id-deċiżjoni. Intel appellat minn din is-sentenza quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja li, fl-2017, annullatha minħabba **żball ta' liġi**. Il-Qorti Ġenerali kienet żbaljat meta kkonstatat biss li t-tnaqqis kontenzjuż kellu min-natura tiegħu l-kapaċità li jillimita l-kompetizzjoni, mingħajr ma analizzat jekk dan it-tnaqqis kellux konkretament dan l-effett. Il-Qorti tal-Ġustizzja għalhekk bagħtet il-kawża lura quddiem il-Qorti Ġenerali sabiex tiddeċiedi mill-ġdid. Fis-sentenza tagħha tas-26 ta' Jannar 2022, il-Qorti Ġenerali qieset li l-analiżi tal-Kummissjoni dwar il-kapaċità tat-tnaqqis kontenzjuż li joħloq restrizzjoni tal-kompetizzjoni ma kinitx kompleta u għalhekk annullat parzjalment id-deċiżjoni tal-Kummissjoni. Fir-rigward tal-impatt ta' tali annullament parzjali tad-deċiżjoni kkontestata fuq l-ammont tal-multa imposta mill-Kummissjoni fuq Intel, il-Qorti Ġenerali qieset li ma kinitx f'pożizzjoni li tidentifika l-ammont tal-multa marbut esklużivament mar-restrizzjonijiet mhux moħbija. Għalhekk, hija **annullat fl-intier tiegħu** l-artikolu tad-deċiżjoni kkontestata li jimponi fuq Intel **multa fl-ammont ta' EUR 1.06 biljuni** fir-rigward tal-ksur ikkonstatat.

Sentenza *Intel Corporation vs Il-Kummissjoni* tas-26 ta' Jannar 2022 (T-286/09 RENV)

Fis-27 ta' Settembru 2017, il-Kummissjoni Ewropea kkonstatat li l-kumpanniji Scania AB, Scania CV AB u Scania Deutschland GmbH, tliet entitajiet tal-**grupp Scania** attivi fil-produzzjoni u fil-bejgħ ta' trakkijiet kbar intiżi għat-trasport fuq distanzi twal, kienu kisru d-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni. Il-Kummissjoni akkużat lil dawn il-kumpanniji li kienu ħadu sehem, flimkien mal-kompetituri tagħhom, bejn Jannar 1997 u Jannar 2011, **f'akkordji dwar is-suq tat-trakkijiet medji u tqal** fiż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE). Din id-deċiżjoni kienet ġiet adottata wara proċedura msejħa "ibrida", li torbot il-proċedura ta' ftehim bonarju u l-proċedura amministrattiva ordinarja fil-qasam tal-akkordji. Il-proċedura ta' ftehim bonarju tippermetti lill-partijiet fil-każijiet ta' akkordju jirrikonoxxu r-responsabbiltà tagħhom u jirċievu, minħabba f'hekk, tnaqqis fl-ammont tal-multa imposta. Il-kumpanniji tal-grupp Scania kienu kkonfermaw lill-Kummissjoni r-rieda tagħhom li jieħdu sehem f'diskussjonijiet bil-għan li jintlaħaq ftehim bonarju. Madankollu, iktar tard huma kienu rtiraw minn din il-proċedura. Il-Kummissjoni għalhekk adottat deċiżjoni dwar ftehim bonarju fir-rigward tal-impriżi li kienu ressqu talba f'dan is-sens u kompliet l-investigazzjoni fir-rigward tal-kumpanniji tal-grupp Scania, li ġew suġġetti għal multa ta' EUR 880 523 000. Il-Qorti Ġenerali ċaħdet fl-intier tiegħu r-rikors tal-kumpanniji tal-grupp kontra d-deċiżjoni tal-Kummissjoni, b'tali mod li l-**multa imposta mill-Kummissjoni nżammet fis-seħħ**.

Sentenza *Scania et vs Il-Kummissjoni* tat-2 ta' Frar 2022 (T-799/17)

Fl-4 ta' Mejju 2022, il-Qorti Ġenerali kkonfermat id-deċiżjoni tal-Kummissjoni li tapprova l-għajnuna għas-salvataġġ ta' EUR 36 660 000 mogħtija mir-Rumanija lill-**kumpannija tal-ajru Rumena TAROM**, li hija attiva prinċipalment fit-trasport nazzjonali u internazzjonali ta' passiġġieri, ta' merkanzija u ta' posta. Il-kumpannija tal-ajru Wizz Air Hungary ikkontestat din id-deċiżjoni quddiem il-Qorti Ġenerali. Din tal-aħħar ikkonfermat id-deċiżjoni tal-Kummissjoni għar-raġuni li l-**għajnuna hija intiża li jiġu evitati d-diffikultajiet soċjali kkawżati minn interruzzjoni tas-servizzi tal-kumpannija tal-ajru Rumena** fid-dawl tal-istat ħażin tal-infrastruttura tat-toroq u tal-ferroviji Rumeni.

Sentenza *Wizz Air Hungary vs Il Kummissjoni* tal-4 ta' Mejju 2022 (T-718/20)

Il-Gvern tal-**Komunità Awtonoma ta' València** ta lill-Fundación Valencia, assoċjazzjoni marbuta mal-**klabb tal-futbol Valencia CF**, garanzija għal self bankarju ta' EUR 75 miljun, li permezz tiegħu akkwistat 70.6 % tal-azzjonijiet ta' Valencia CF. Iktar tard din il-garanzija ġiet miżjuda b'EUR 6 miljuni. Fl-2016, il-Kummissjoni qieset li dawn kienu għajnuna mill-Istat inkompatibbli mad-dritt tal-Unjoni u ordnat l-irkupru tagħhom. Valencia CF ikkontestat din id-deċiżjoni quddiem il-Qorti Ġenerali li, fl-2020, annullatha (T-732/16). Il-Kummissjoni għalhekk appellat mis-sentenza tal-Qorti Ġenerali quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja. Il-Qorti tal-Ġustizzja ċaħdet l-appell billi kkonstatat li l-**Qorti Ġenerali ma kinitx imponiet fuq il-Kummissjoni oneru ta' prova eċċessiv u kienet ġustament ikkonstatat biss li dik l-istituzzjoni ma kinitx osservat ir-rekwiżit li kienet imponiet fuqha hija stess** meta adottat, fil-forma ta' komunikazzjoni, regoli dwar l-analiżi tal-garanziji offerti mill-Istati Membri.

Sentenza *Il-Kummissjoni vs Valencia Club de Fútbol* tal-10 ta' Novembru 2022 (C-211/20 P)

Proprjetà intellettwali

Il-Qorti tal-Ġustizzja u l-Qorti Ġenerali jiżguraw l-interpretazzjoni u l-applikazzjoni tal-leġiżlazzjoni adottata mill-Unjoni sabiex jiġu protetti d-drittijiet esklużivi kollha fuq ix-xogħlijiet intellettwali. Il-protezzjoni tal-proprjetà intellettwali (drittijiet tal-awtur) u industrijali (dritt tat-trade marks, protezzjoni tad-disinni) ittejjeb il-kompetittività tal-impriżi billi tiffavorixxi ambjent li jinkoraġġixxi l-kreattività u l-innovazzjoni. Id-dritt tal-Unjoni jipproteġi wkoll l-għarfien irrikonoxxut ta' prodott f'żona ġeografika tal-Unjoni permezz tad-denominazzjonijiet ta' oriġini protetta (DOP).

Il-Proprjetà Intellettwali fil-Qorti Ġenerali

Ara l-video fuq YouTube

L-isem "Feta" kien ġie rreġistrat bħala **denominazzjoni ta' oriġini protetta (DOP)** fl-2002. Minn dak iż-żmien lil hawn, dan l-isem jista' jintuża biss għall-ġobon li joriġina minn żona ġeografika ristretta fil-Greċja u li jkun konformi mal-ispeċifikazzjonijiet applikabbli għal dan il-prodott. Id-Danimarka qieset li r-Regolament Nru 1151/2012 kien japplika biss għall-prodotti mibjugħa fl-Unjoni u ma kienx jikkonċerna l-esportazzjonijiet lejn pajjiżi terzi. B'hekk, dan l-Istat Membru ma pprojbixxiex lill-produtturi tiegħu milli jesportaw il-prodotti tagħhom taħt l-isem "Feta". Il-Kummissjoni fetħet proċedura għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu kontra d-Danimarka peress li qieset li din tal-aħħar kienet naqset milli twettaq l-obbligi li joħorġu mir-Regolament. Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li r-Regolament ma jeskludix il-prodotti għall-esportazzjoni mill-attivitajiet ipprojbiti minnu, b'mod partikolari l-ksur tad-dritt tal-proprjetà intellettwali protett mid-DOP. Hija għalhekk ikkonstatat li d-**Danimarka** kienet naqset milli twettaq l-obbligi tagħha billi naqset milli tipprekludi l-**użu tal-isem "Feta" għal ġobon** intiż għall-esportazzjoni lejn pajjiżi terzi.

Sentenza *Il-Kummissjoni vs Id-Danimarka* tal-14 ta' Lulju 2022 (C-159/20)

F'Ġunju 2017, il-Gvern tal-**Prinċipat ta' Andorra** ppreżenta applikazzjoni għar-reġistrazzjoni bħala trade mark tal-Unjoni Ewropea, fir-rigward ta' firxa wiesgħa ta' prodotti u ta' servizzi, is-sinjal figurattiv segwenti:

Andorra

Peress li l-Uffiċċju tal-Proprjetà Intellettwali tal-Unjoni Ewropea (EUIPO) irrifjuta li jirreġistra din it-trade mark, il-Gvern tal-Prinċipat ta' Andorra ppreżenta rikors quddiem il-Qorti Ġenerali. Sabiex tkun tista' tiġi rreġistrata, trade mark tal-Unjoni ma għandux ikollha, b'mod partikolari, karattru deskrittiv, li jeskludi li din it-trade mark tkun sempliċi deskrizzjoni tal-prodotti jew tas-servizzi koperti minnha. Fis-sentenza tagħha, il-Qorti Ġenerali kkonkludiet li t-**trade mark Andorra għandha karattru deskrittiv**. Il-pubbliku rilevanti jista' jipperċepixxiha bħala indikazzjoni tal-provenjenza tal-prodotti jew tas-servizzi inkwistjoni. Din hija **raġuni assoluta għal rifjut** li tiġġustifika, waħedha, li s-sinjal ma jkunx jista' jiġi rreġistrat bħala trade mark tal-Unjoni Ewropea.

Sentenza *Govern d'Andorra vs EUIPO (Andorra)* tat-23 ta' Frar 2022 (T-806/19)

Il-Qorti Ġenerali ċaħdet it-tliet rikorsi ppreżentati minn **Apple Inc**. kontra d-deċiżjonijiet tal-Uffiċċju tal-Proprjetà Intellettwali tal-Unjoni Ewropea (EUIPO) li **rrevokaw ir-reġistrazzjoni tas-sinjal verbali "THINK DIFFERENT"**. Fl-1997, fl-1998 u fl-2005, Apple Inc. kienet irreġistrat is-sinjal verbali "THINK DIFFERENT" bħala trade mark tal-Unjoni Ewropea b'mod partikolari għal prodotti tal-informatika u tat-telekomunikazzjoni. Fuq talba minn **Swatch AG**, filwaqt li kkonstata li t-trade marks inkwistjoni ma kinux is-suġġett ta' użu ġenwin għall-prodotti inkwistjoni matul perijodu mingħajr waqfien ta' ħames snin, l-EUIPO ddikjara r-revoka tat-trade marks inkwistjoni. Il-Qorti Ġenerali kkonfermat id-deċiżjoni tal-EUIPO: fil-fehma tagħha, kienet Apple Inc. li kellha tressaq prova tal-użu ġenwin ta' dawn it-trade marks għall-prodotti kkonċernati matul il-ħames snin qabel id-data tat-tressiq tat-talbiet għal revoka, prova li hija ma kienx irnexxielha tressaq.

Sentenzi *Apple vs EUIPO – Swatch (Think different)* tat-8 ta' Ġunju 2022 (Kawżi magħquda T-26/21, T-27/21 u T-28/21)

Fl-2017, il-kumpannija Brittanika **Golden Balls** ressqet quddiem l-Uffiċċju tal-Proprjetà Intellettwali tal-Unjoni Ewropea (EUIPO) **talba għar-revoka tat-trade mark BALLON D'OR** peress li, fil-fehma tagħha, din it-trade mark ma kinitx intużat suffiċjentement għal ċerti prodotti u servizzi. It-trade mark BALLON D'OR kienet inizjalment irreġistrata favur il-**kumpannija Franċiża Les Éditions P. Amaury**, detentriċi tad-drittijiet marbuta mal-Ballon d'or (premju mogħti lill-aħjar plejer tal-futbol tas-sena). Fl-2021, l-EUIPO rrevoka din it-trade mark fir-rigward tal-parti l-kbira tal-prodotti u tas-servizzi li għalihom kienet ġiet irreġistrata. Adita b'rikors ippreżentat minn Les Éditions P. Amaury kontra d-deċiżjoni tal-EUIPO, il-Qorti Ġenerali annullat din id-deċiżjoni sa fejn tikkonċerna d-dikjarazzjoni ta' revoka għas-servizzi ta' divertiment. Għall-kuntrarju, il-**Qorti Ġenerali kkonfermat ir-revoka ta' din it-trade mark għas-servizzi li jikkonsistu fix-xandir jew fil-preparazzjoni ta' programmi tat-televiżjoni, fil-produzzjoni ta' spettakli jew ta' films u fil-pubblikazzjoni ta' kotba, rivisti jew ġurnali.**

Sentenza *Les Éditions P. Amaury vs EUIPO - Golden Balls (BALLON D'OR)* tas-6 ta' Lulju 2022 (T-478/21)

Tassazzjoni

Bħala prinċipju, it-taxxi diretti jaqgħu fil-kompetenza tal-Istati Membri. Madankollu, dawn it-taxxi, bħalma hija pereżempju t-taxxa fuq il-kumpanniji, għandhom josservaw ir-regoli bażi tal-Unjoni Ewropea, bħalma hija l-projbizzjoni tal-għajnuna mill-Istat. B'hekk, id-deċiżjonijiet tat-taxxa bil-quddiem ("tax rulings") ta' ċerti Stati Membri li jagħtu lil impriżi multinazzjonali trattament fiskali partikolari jkunu s-suġġett ta' kontrolli min-naħa tal-Kummissjoni u l-qorti tal-Unjoni tintalab tagħti deċiżjoni.

Id-**deċiżjonijiet tat-taxxa bil-quddiem** huma deċiżjonijiet adottati, fuq talba minn impriżi, mill-amministrazzjoni fiskali ta' ċerti Stati Membri, li jiddeterminaw bil-quddiem it-taxxa li għaliha ser ikunu suġġetti dawn l-impriżi. **Fiat Chrysler Finance Europe**, li għandha l-uffiċċju rreġistrat tagħha fil-Gran Dukat tal-Lussemburgu, kienet kisbet mingħand l-awtoritajiet fiskali Lussemburgiżi deċiżjoni bil-quddiem li kienet ibbażata fuq metodu għad-determinazzjoni tar-remunerazzjoni ta' Fiat Chrysler Finance Europe, bħala kumpannija integrata, għas-servizzi pprovduti lill-kumpanniji l-oħra tal-grupp Fiat/Chrysler. Fl-2015, il-Kummissjoni qieset li din id-deċiżjoni bil-quddiem kienet tikkostitwixxi għajnuna għall-funzjonament inkompatibbli mas-suq intern fis-sens tad-dritt tal-Unjoni. Fiat Chrysler Finance Europe u l-Lussemburgu ppreżentaw rikorsi quddiem il-Qorti Ġenerali li, fl-2019, qablet mal-approċċ tal-Kummissjoni u ċaħdet ir-rikorsi. Fiat Chrysler Finance Europe u l-Irlanda kkontestaw, fir-rigward ta' diversi aspetti, l-analiżi magħmula mill-Qorti Ġenerali sabiex tiddetermina l-eżistenza ta' vantaġġ ekonomiku, u b'mod iktar partikolari mill-perspettiva tar-regoli applikabbli fil-qasam tal-għajnuna mill-Istat. Il-Qorti tal-Ġustizzja annullat is-sentenza tal-Qorti Ġenerali kif ukoll id-deċiżjoni tal-Kummissjoni. Skont il-Qorti tal-Ġustizzja, il-Kummissjoni applikat **prinċipju ta' distakkament differenti minn dak iddefinit fid-dritt Lussemburgiż**, minkejja li, **fl-assenza ta' armonizzazzjoni dwar dan is-suġġett fid-dritt tal-Unjoni, huma biss id-dispożizzjonijiet nazzjonali li huma rilevanti** għall-finijiet tal-analiżi ta' jekk tranżazzjonijiet partikolari għandhomx jiġu eżaminati fid-dawl tal-prinċipju ta' distakkament.

Sentenza *Fiat Chrysler Finance Europe vs Il Kummissjoni u L-Irlanda vs Il-Kummissjoni* tat-8 ta' Novembru 2022 (Kawżi magħquda C-885/19 P u C-898/19 P)

L-istat tad-dritt

Il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, l-istess bħat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, tagħmel riferiment espliċitu għall-Istat tad-dritt, wieħed mill-valur komuni għall-Istati Membri tal-Unjoni li fuqhom hija bbażata din tal-aħħar. Il-Qorti tal-Ġustizzja qiegħda dejjem iktar tintalab tagħti deċiżjoni dwar l-osservanza tal-Istat tad-dritt mill-Istati Membri, kemm fil-kuntest ta' rikorsi għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu ppreżentati kontrihom mill-Kummissjoni Ewropea u kemm fil-kuntest ta' talbiet għal deċiżjoni preliminari mressqa mill-qrati nazzjonali. Il-Qorti tal-Ġustizzja għandha għalhekk teżamina jekk dan il-valur fundatur huwiex osservat fil-livell nazzjonali, b'mod partikolari fir-rigward tal-poter ġudizzjarju u, b'mod iktar partikolari, fil-kuntest tal-proċess ta' ħatra jew tas-sistema dixxiplinari tal-membri tal-ġudikatura.

Id-Difiża tal-Istat tad-Dritt fl-Unjoni Ewropea

Ara l-video fuq YouTube

Il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea – regoli vinkolanti b'impatt reali

Ara l-video fuq YouTube

B'risposta għal domanda preliminari magħmula mis-Sąd Najwyższy (il-Qorti Suprema, il-Polonja), il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li s-sempliċi fatt li membru tal-ġudikatura jkun inħatar fi żmien meta l-Istat Membru kkonċernat kien għadu ma jħaddanx sistema demokratika ma jdaħħalx inkwistjoni **l-indipendenza u l-imparzjalità ta' dan il-membru tal-ġudikatura** fl-eżerċizzju tal-funzjonijiet ġudizzjarji sussegwenti tiegħu. B'mod partikolari, iċ-ċirkustanzi li fihom saret l-ewwel ħatra ta' dan il-membru tal-ġudikatura ma jippermettux, fihom infushom, li jinħolqu dubji leġittimi u serji f'moħħ is-suġġetti tad-dritt.

Sentenza *Getin Noble Bank* tad-29 ta' Marzu 2022 (C-132/20)

Miżuri restrittivi u politika estera

Il-miżuri restrittiv jew "sanzjonijiet" jikkostitwixxu strument essenzjali tal-politika estera u ta' sigurtà komuni (PESK) tal-Unjoni Ewropea. Huma jintużaw fil-kuntest ta' azzjoni integrata u globali li tinkludi b'mod partikolari djalogu politiku. L-Unjoni tużahom, b'mod partikolari, sabiex tħares il-valuri, l-interessi fundamentali u s-sigurtà tal-Unjoni, u sabiex tevita l-kunflitti u ssaħħaħ is-sigurtà internazzjonali. Fil-fatt, is-sanzjonijiet huma intiżi li jwasslu għal bidla fil-politika jew fl-aġir min-naħa tal-persuni jew tal-entitajiet koperti, bil-għan li jiġu promossi l-għanijiet tal-PESK.

B'reazzjoni għal ksur gravi tad-drittijiet tal-bniedem fil-Libja, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea adotta, f'Ottubru 2020, miżuri restrittivi kontra **Yevgeniy Viktorovich Prigozhin**, negozjant Russu li għandu relazzjonijiet mill-qrib mal-**grupp Wagner**, li huwa involut f'operazzjonijiet militari f'dan l-Istat. Id-deċiżjoni ġiet estiża f'Lulju 2021. Dawn il-miżuri kienu jikkonsistu fl-**iffriżar ta' fondi** tal-persuni li jipprovdu jew li jagħtu sostenn lil atti li jipperikolaw il-paċi, l-istabbiltà jew is-sigurtà fil-Libja. Y. V. Prigozhin ippreżenta rikors kontra dawn il-miżuri quddiem il-Qorti Ġenerali sabiex jikseb l-annullament tagħhom. Il-**Qorti Ġenerali ċaħdet ir-rikors**. Hija qieset, b'mod partikolari, li l-provi prodotti, bħalma huma estratti mir-rapport tas-Segretarju Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti u artikli fl-istampa (li jinkludu ritratti u dikjarazzjonijiet minn xhieda) li joriġinaw minn diversi sorsi bħalma huma aġenziji tal-istampa jew mezzi tal-komunikazzjoni, kienu jippermettu l-identifikazzjoni tal-grupp Wagner u kien fihom informazzjoni preċiża u konkordanti dwar l-**attivitajiet ta' dan il-grupp li jipperikolaw il-paċi, is-sigurtà u l-istabbiltà fil-Libja**. Il-provi fil-proċess kienu jinkludu wkoll elementi konkreti, preċiżi u konkordanti li jistabbilixxu d-diversi relazzjonijiet mill-qrib li Y. V. Progozhin kellu mal-grupp Wagner.

Sentenza *Prigozhin vs Il-Kunsill* tal-1 ta' Ġunju 2022 (T-723/20)

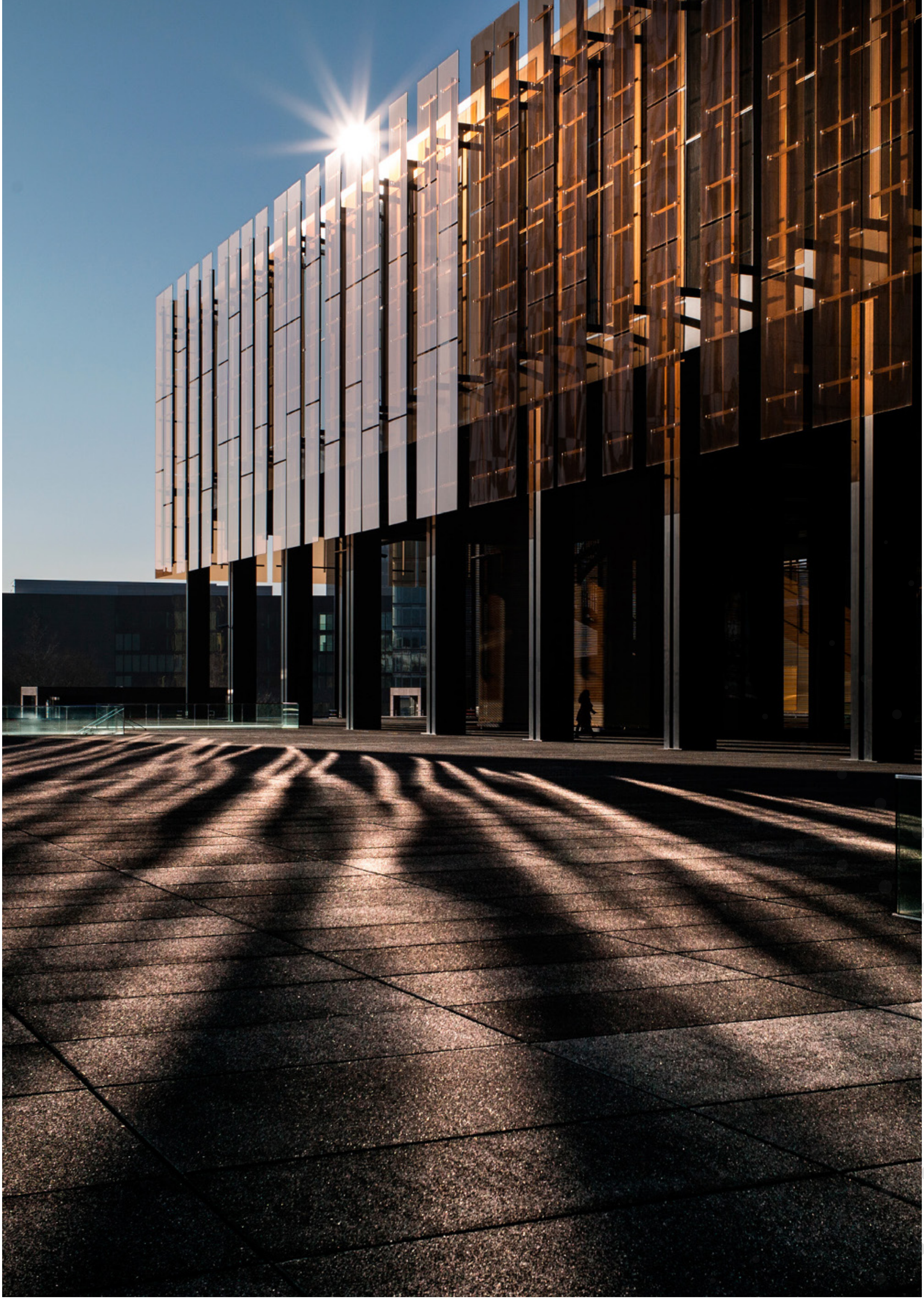

3

70 sena fis-servizz taċ-ċittadini
u ta' Unjoni tad-dritt

A Attività tal-istituzzjoni fl-2022

Ir-Reġistratur tal-Qorti tal-Ġustizzja, is-Segretarju Ġenerali tal-Istituzzjoni, imexxi d-dipartimenti amministrattivi taħt l-awtorità tal-President.

Fl-4 ta' Diċembru 1952, l-ewwel Membri tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunità Ewropea tal-Faħam u tal-Azzar (KEFA) ħadu ġurament b'waħda mill-erba' lingwi uffiċjali tal-KEFA. Disa' membri – seba' Mħallfin u żewġ Avukati Ġenerali – li kienu jirrappreżentaw il-kulturi ġuridiċi ta' kull Stat Membru bil-għan li jiġi żgurat djalogu produttiv bejn it-tradizzjonijiet tagħhom, Reġistru ddedikat għall-funzjonament tajjeb tal-qorti, dipartiment lingwistiku li jiggarantixxi l-aċċess għall-ġustizzja Ewropea mingħajr barriera lingwistika u amministrazzjoni li tiżgura l-użu tajjeb tar-riżorsi pubbliċi fis-servizz tal-awtorità ġudizzjarja tal-KEFA: din hija deskrizzjoni, għalkemm b'mod ġenerali, ta' dak li kienet il-Qorti tal-Ġustizzja matul l-ewwel jiem tal-ħolqien tagħha.

70 sena iktar tard, il-Qorti tal-Ġustizzja tista' tħares lura lejn il-vjaġġ tagħha u għandha tkun kburija li rnexxielha tevolvi maż-żmien, mingħajr qatt ma rrinunzjat għall-valuri fundaturi tagħha.

Iktar minn qatt qabel, illum li l-Qorti tal-Ġustizzja tat iktar minn 43 000 deċiżjoni sa mill-ħolqien tagħha, is-**sostenn għall-attività ġudizzjarja**

jibqa' jservi bħala boxxla għad-dipartimenti kollha tal-istituzzjoni.

F'dan ir-rigward, is-sena 2022 kienet sena importanti għat-teħid tal-ewwel passi fil-kuntest ta' wieħed mill-proġetti ewlenin tal-Qorti tal-Ġustizzja, jiġifieri l-implimentazzjoni ta' sistema integrata ta' ġestjoni tal-kawżi, li għandha eventwalment tippermetti lill-qrati jaħdmu fil-kuntest ta' proċess kompletament diġitali, sigur u integrat, mit-tressiq tal-kawża sal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni. Dan il-proġett, li għandu fil-qofol tal-filosofija tiegħu l-kwalità u l-ħeffa tal-ġustizzja, ser jitlesta fl-2024, wara diversi snin ta' kooperazzjoni mill-qrib bejn il-qrati, ir-Reġistri u d-dipartimenti. Dan il-proġett ser ikun pass importanti fil-proċess ta' diġitalizzazzjoni tal-attività ġudizzjarja, li nbeda diversi snin ilu bl-implimentazzjoni tal-applikazzjoni e Curia, u ser jikkostitwixxi evidenza ġdida, li kieku kienet meħtieġa tali evidenza, tal-ħeffa li biha ġiet adottata l-innovazzjoni teknoloġika, li hija indikazzjoni ta' effiċjenza u ta' progress.

Fl-istess ħin, għanijiet strateġiċi oħra komplew jiggwidaw il-pjan ta' ħidma tal-istituzzjoni. F'dan il-kuntest, fl-2022 inbdew proġetti importanti, li wħud minnhom mingħajr dubju jirriflettu l-prinċipji ta' gwida li mexxew l-azzjoni tal-istituzzjoni sa mill-ħolqien tagħha.

Fost dawn il-prinċipji, li ilhom imħaddna mill-istituzzjoni matul dawn l-aħħar seba' deċennji, hemm ir-riċerka ta' persunal bl-ogħla livelli ta' kompetenzi u ta' professjonaliżmu, mill-Istati Membri kollha. Poliglotti, bi kwalifiki għolja u kompletament iddedikati fis-servizz tal-proġett ta' Ewropa tal-Ġustizzja, il-membri tal-persunal huma fil-qofol tal-proġett ta' massimizzazzjoni tal-valur

u ta’ żamma tat-talent implimentat mill-istituzzjoni. F’dan id-dawl, fl-2022, il-Qorti tal-Ġustizzja nediet **inizjattiva globali għat-tisħiħ tal-aċċessibbiltà u tal-inklużjoni**, intiża li tiffavorixxi r-reklutaġġ, l-integrazzjoni u l-benesseri tal-kollegi b’diżabbiltà u, b’hekk, li tippermetti lil kull individwu jesprimi kompletament il-kompetenzi tiegħu. Din l-inizjattiva, li timplika l-parteċipazzjoni tal-istituzzjoni kollha, għandha wkoll l-ambizzjoni li tiggarantixxi l-aċċess għall-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, fiżikament jew virtwalment, għas-suġġetti tad-dritt, għall-atturi fil-proċedura u għall-viżitaturi kollha.

Ir-rieda li tibqa’ viċin iċ-ċittadini, kif ukoll li tiffaċilita l-**qrubija lejn il-pubbliku ġenerali**, ilha tinfluwenza wkoll, għal żmien twil, il-politika ta’ komunikazzjoni u ta’ informazzjoni tal-istituzzjoni. F’din is-sena ta’ anniversarju, numru ta’ inizjattivi, bħal pereżempju l-proġett f’fażi ta’ test ta’ streaming tas-seduti, iffavorixxew din il-qrubija u huma ppreżentati f’dawn il-paġni. Abbażi tal-esperjenza miksuba matul il-pandemija, l-istituzzjoni barra minn hekk għamlet permanenti programm ta’ żjarat mill-bogħod, maħsub għall-istudenti tal-Istati Membri. Dan il-programm jippermettilhom iżuru l-binjiet tal-istituzzjoni, isegwu preżentazzjonijiet u jiddiskutu direttament ma’ Membru, bil-lingwa tagħhom, mingħajr ma joħorġu mill-klassi tagħhom. Din l-inizjattiva entużjażmanti, li fiha diġà pparteċipaw mijiet ta’ studenti f’diversi Stati Membri, b’hekk toffri lil żgħażagħ, li sa issa kienu miżmuma l-bogħod mill-Qorti tal-Ġustizzja minħabba kunsiderazzjonijiet marbuta ma’ distanza, ma’ spejjeż u ma’ diffikultajiet ta’ vjaġġar, possibiltajiet ġodda sabiex iżuruna u jifhmu aħjar ir-rwol tal-awtorità ġudizzjarja tal-Unjoni.

Bħal kull sena, il-lista tal-proġetti konklużi fl-2022 hija kemm twila kif ukoll diversifikata, b’tali mod li nistgħu nkomplu nelenkawhom. Madankollu, iktar mill-proġetti konklużi matul is-sena, hija l-kapaċità tal-Qorti tal-Ġustizzja li tassumi s-sehem ta’ responsabbiltà tagħha fil-kuntest diffiċli li għaddejja minnu l-Ewropa li tesprimi bl-aħjar mod il-kultura u l-valuri ta’ din l-organizzazzjoni.

F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja eżerċitat b'mod sħiħ ir-rwol tagħha meta ospitat il-Qorti Suprema tal-Ukraina sabiex tiffavorixxi l-ħolqien ta' ġustizzja msejsa fuq il-paċi u l-progress, meta fetħet b'mod eċċezzjonali s-Sala Prinċipali tagħha sabiex tfakkar, permezz ta' xogħol teatrali, il-memorja ta' Mħallfin li ssagrifikaw ħajjithom sabiex jipproteġu l-Istat tad-dritt, evokat kontinwament fil-ġurisprudenza tagħna, meta użat it-teknoloġiji kollha disponibbli sabiex tiltaqa' ma' dawk li jinsabu mbiegħda minnha jew meta implimentat sforzi sabiex kull individwu jsib il-post tiegħu u jkun jista' jevolvi fi ħdan l-istituzzjoni, bi spirtu ta' ugwaljanza u ta' inklużjoni.

Fl-2022, fil-Qorti tal-Ġustizzja, bħal bnadi oħra, is-sħana u d-dwal tbaxxew sabiex nikkontribwixxu għall-isforz li jitnaqqas il-konsum tal-enerġija: il-fjamma li tħeġġeġ il-missjoni tagħna, iżda, qatt ma kienet iktar intensa!

Alfredo Calot Escobar

Reġistratur tal-Qorti tal-Ġustizzja

B L-avvenimenti prinċipali tas-sena

Is-70 sena tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea: ħarsa lejn sena li fiha fakkarna dan l-anniversarju

"Ġustizzja qrib iċ-ċittadin"

L-istituzzjoni ċċelebrat is-70 anniversarju tagħha matul is-sena 2022 kollha b'tema komuni, "Ġustizzja qrib iċ-ċittadin". Iċ-ċelebrazzjonijiet servew ta' stedina sabiex nagħtu ħarsa lejn il-mixja tal-istituzzjoni sa mit-tqegħid tal-ewwel ġebla mill-missirijiet fundaturi tal-Komunità Ewropea tal-Faħam u tal-Azzar (KEFA) fl-1952, li kienu l-ewwel passi tal-proġett Ewropew. Sabiex waslet għas-70 sena tagħha, l-istituzzjoni ġudizzjarja kellha taffaċċja diversi sfidi matul is-snin u matul epoki differenti. Is-suċċessjoni tat-Trattati, il-ħolqien tal-Qorti Ġenerali fl-1989, it-trasferiment ta' kompetenzi ġodda kif ukoll it-tkabbir suċċessiv, iżda wkoll Brexit, iż-żieda progressiva tal-lingwi uffiċjali u tal-Avukati Ġenerali, l-irdoppjar tal-Imħallfin tal-Qorti Ġenerali ... dawn huma kollha avvenimenti li ħallew il-marka tagħhom fuq din il-mixja u li fil-kuntest tagħhom il-Qorti tal-Ġustizzja wettqet il-missjoni tagħha, jiġifieri li tiżgura l-osservanza tad-dritt tal-Unjoni u li tiżgura l-interpretazzjoni u l-applikazzjoni uniformi tiegħu. Qabel inħarsu lejn il-futur, induru l-ewwel lejn l-avvenimenti prinċipali li seħħew matul din is-sena speċjali.

Fil-bidu tas-sena, il-President żvela **l-logo tas-70 anniversarju**, li ntuża għall-ewwel darba fl-ambjent intern tal-Qorti tal-Ġustizzja. Simbolu ta' dan l-anniversarju, dan il-logo ntuża fil-pubblikazzjonijiet kollha matul is-sena. Il-logo tqiegħed fuq il-faċċata tal-bini u kien jidher miċ-ċentru tal-Belt tal-Lussemburgu, sabiex jiġbed l-attenzjoni taċ-ċittadini. Matul il-**Ġranet "Bibien Miftuħa"**, il-viżitaturi setgħu jibagħtu kartolini, bil-logo msemmi iktar 'il fuq, madwar l-Unjoni kollha sabiex jinformaw lill-qraba tagħhom dwar il-parteċipazzjoni tagħha f'dan l-avveniment ta' ċelebrazzjoni.

Fuq **Twitter,** kampanja ta' informazzjoni rawmet għarfien fost iċ-ċittadini dwar l-istorja u l-attività tal-istituzzjoni. 70 tweet ippreżentaw l-istorja tal-Qorti tal-Ġustizzja mill-1952 sal-lum għall-146 000 segwaċi tagħna!

B'kontinwazzjoni ta' tradizzjoni li tmur lura diversi deċennji, wara l-bolol maħruġa fl-okkażjoni tal-inawgurazzjoni tal-Palazz fl-1973, tal-35 sena anniversarju tal-Qorti tal-Ġustizzja fl-1987, tal-50 sena anniversarju fl-2002 u tas-60 sena anniversarju fl-2012, Post Luxembourg ħarġet **bolla** biex tfakkar is-70 sena tal-istituzzjoni.

F'kuntest kompletament differenti, ġie ppubblikat **ktieb** dwar l-istorja tal-Qorti tal-Ġustizzja, f'edizzjoni ta' prestiġju: dan il-ktieb ser jippermetti l-kondiviżjoni tal-għarfien dwar l-istituzzjoni tagħna fil-kuntest ta' żjarat uffiċjali u okkażjonijiet protokollari. Edizzjoni aċċessibbli għall-pubbliku ser tinħareġ fl-2023.

L-avveniment prinċipali taċ-ċelebrazzjonijiet inżamm fil-bidu ta' Diċembru: il-Qorti tal-Ġustizzja laqqgħet, fil-kuntest ta' **Forum straordinarju tal-membri tal-ġudikatura**, il-presidenti tal-qrati kostituzzjonali u supremi tal-Istati Membri, tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Qorti tal-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Ħieles. Dan l-avveniment annwali importanti, li nżamm b'format speċjali fl-2022, iservi ta' opportunità għal skambji bejn l-Imħallfin u l-Avukati Ġenerali u l-membri tal-ġudikatura tal-Istati Membri kollha, biex jippromwovu d-djalogu ġudizzjarju. Iddedikat għat-tema "Ġustizzja qrib iċ-ċittadin", dan il-forum tnieda bil-wiri fis-Sala Prinċipali ta' **film** ġdid, li jfakkar is-70 anniversarju tal-Qorti tal-Ġustizzja billi jirrakkonta l-istorja tagħha u r-rwol tagħha fil-proġett tal-ordinament ġuridiku Ewropew. Aċċessibbli għall-pubbliku ġenerali, dan il-film inħoloq mid-dipartimenti tal-Qorti tal-Ġustizzja, b'interventi mill-Membri tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-Qorti Ġenerali u minn rappreżentanti tad-dinja akkademika u b'diversi ritratti meħuda mill-arkivji.

Għall-**udjenza solenni** tas-6 ta' Diċembru, il-Qorti tal-Ġustizzja laqgħet lill-Altezza Rjali Tiegħu, il-Gran Duka Eredi Guillaume, kif ukoll lil Othmar Karas, l-ewwel Viċi President tal-Parlament Ewropew, lil Michal Šalomoun, il-Ministru għal-Leġiżlazzjoni u President tal-Kunsill Leġiżlattiv tal-Gvern tar-Repubblika Ċeka, lil Věra Jourová, Viċi Presidenta tal-Kummissjoni Ewropea, u lil Sam Tanson, Ministru għall-Kultura u għall-Ġustizzja tal-Gran Dukat tal-Lussemburgu.

Bennejja tal-Ewropa: iż-żgħażagħ fiċ-ċentru tal-attenzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja

Les célébrations du 70e anniversaire se sont achevées le 6 décembre par la conférence « Bâtisseurs d'Europe », une rencontre particulière entre les hauts représentants de l'Union et la jeunesse européenne.

"Merħba f'darkom, fil-Qorti tal-Ġustizzja tagħkom!"

Kien b'dan il-kliem li l-President Koen Lenaerts laqa' l-240 student post sekondarju minn għaxar Stati Membri li kienu preżenti fis-Sala Prinċipali u mill-bogħod, qabel ma ddeskriva r-rwol tal-Qorti tal-Ġustizzja u l-impatt tagħha fil-ħajja ta' kuljum taċ-ċittadini. Il-President Lenaerts, kif ukoll Othmar Karas u Věra Jourová ppreżentaw il-mixja professjonali individwali tagħhom u l-azzjonijiet tagħhom fl-istituzzjoni rispettiva tagħhom, filwaqt li enfasizzaw l-importanza tal-oriġini differenti tagħhom, riflessjoni ta' Ewropa magħquda fid-diversità: "Individwu b'oriġini, reliġjon jew opinjoni differenti, jista' jkollu raġun daqsi", iddikjara O. Karas. Min-naħa tagħha, V. Jourová fakkret lill-istudenti żgħażagħ li valuri bħalma huma d-demokrazija u l-Istat tad-dritt mhux dejjem kienu meħuda għall-għarrieda: f'dan id-dawl, hija semmiet l-ewwel memorji importanti tal-ħajja tagħha, il-wasla tat-tankijiet Sovjetiċi fil-Ħarifa ta' Praga tal-1968.

"Għalija kien verament ta' ispirazzjoni l-fatt li kellna l-possibbiltà nipparteċipaw u li nagħmlu mistoqsijiet lil mexxejja tal-ogħla livell!"

K. Lenaerts, O. Karas u V. Jourová għaddew imbagħad għal sessjoni ta' mistoqsijiet u tweġibiet mal-mistiedna żgħażagħ. Il-vantaġġi tal-proġett Ewropew, is-sens tal-adeżjoni tal-pajjiżi tal-Ewropa tal-Lvant mal-Unjoni, l-ikbar sfidi li qiegħda taffaċċja l-Unjoni, l-azzjoni tagħha meta jkun hemm ksur tad-dritt tagħha u tal-valuri demokratiċi tagħha, il-kritika diversa fil-konfront tagħha u l-firxa progressiva tax-xettiċiżmu fil-konfront tal-Ewropa, il-bidla fil-klima u d-diskriminazzjoni bbażata fuq is-sess jew l-orjentament sesswali. Dawn kienu wħud mit-temi li l-viżitaturi żgħażagħ stiednu lill-kelliema jindirizzaw.

"L-iskola tagħna kellha l-privileġġ li tagħmel mistoqsijiet lill-iktar personalitajiet importanti tal-istituzzjonijiet Ewropej: ma kontx spettatur iżda parteċipant fil-konferenza."

Sabiex jagħlaq il-laqgħa mal-istudenti, il-President Lenaerts fakkar id-dikjarazzjoni ta' Robert Schuman: "L-Ewropa ma hijiex ser tinbena f'daqqa, u lanqas bi proġett globali. L-Ewropa ser tinbena bi proġetti konkreti li joħolqu, qabel kollox, solidarjetà fil-fatt". Fi tmiem din il-laqgħa, l-istudenti wrew is-sodisfazzjon kbir tagħhom dwar l-opportunità li kellhom li jinteraġixxu mal-ogħla rappreżentanti tal-Unjoni.

Streaming tas-seduti: pass ieħor biex il-Qorti tal-Ġustizzja tkun qrib iċ-ċittadini

Bil-għan li tagħti dimensjoni moderna lill-prinċipju ta' trasparenza u ta' pubbliċità tas-seduti, il-Qorti tal-Ġustizzja din is-sena bdiet tagħmel disponibbli l-istreaming tas-seduti fis-sit CVRIA bħala parti minn esperiment pilota. B'dan is-servizz ġdid, il-Qorti tal-Ġustizzja tixtieq tkun eqreb lejn iċ-ċittadini tal-Unjoni. Is-sistema, implimentata f'April 2022, toffri l-possibbiltà lill-persuni li ma jkollhomx il-miżuri neċessarji biex jivvjaġġaw lejn il-Lussemburgu, tkun xi tkun ir-raġunti (riżorsi finanjarji, distanza, diffikultà ta' vjaġġar), isegwu s-seduti tal-Awla Manja tal-Qorti tal-Ġustizzja fl-istess kundizzjonijiet bħall-pubbliku li jkun fil-post. Bil-multilingwiżmu fil-qofol tal-funzjonament tal-istituzzjoni, iċ-ċittadini jistgħu fil-fatt isegwu d-dibattiti bil-lingwa tal-għażla tagħhom billi jagħżlu l-interpretazzjoni li jridu waqt l-istreaming.

Biex tiġi żgurata s-serenità tad-dabattiti u biex tiġi evitata kull diffikultà teknika, is-seduti għas-sottomissjonijiet orali ma jiġux trażmessi b'mod dirett, iżda bi ftit dewmien. B'hekk, is-seduti li jinżammu filgħodu jiġu trażmessi waranofsinhar, filwaqt li s-seduti ta' waranofsinhar ikunu disponibbli l-għada filgħodu. Min-naħa tagħhom, l-għoti tas-sentenzi tal-Qorti tal-Ġustizzja u l-qari tal-konklużjonijiet tal-Avukati Ġenerali jiġu trażmessi b'mod dirett. Qabel it-trażmissjoni tas-seduta, sabiex tiġi ffaċilitata l-komprensjoni tal-kawża, preżentazjoni qasira multilingwi li tippreżenta l-kawża tingħata minn uffiċjal tal-istampa fuq l-iskrin.

Sébastien Servais,

Kap tad-diviżjoni "Multimedia"

"Għalkemm id-deċiżjoni li jiġi implimentat streaming hija pjuttost reċenti, id-diviżjoni tagħna ilha diversi snin tipprepara għaliha. L-isfida prinċipali li kellna bil-bidu kienet, qabel kollox, ta' natura teknika peress li kienu meħtieġa diversi apparati informatiċi u bidla fil-qalba stess tas-sistemi ta' konferenza tagħna, b'mod partikolari biex jiġi rrispettat il-multilingwiżmu. Elementi oħra kienu jeħtieġu attenzjoni intensiva: l-użu tal-immaġni matul is-seduti,

id-diversi problemi marbuta mal-integrità tas-seduta stess, kif ukoll il-protezzjoni tad-data personali tal-persuni li jipparteċipaw fis-seduta. Ingħatat attenzjoni partikolari lill-kwalità tal-immaġni u lill-ġestjoni tal-kameras, bil-ħsieb li tixxandar immaġni ta' kwalità għolja. Dan is-servizz ta' streaming ser jiġi kkompletat b'mod progressiv permezz ta' mezzi ta' komunikazzjoni esterni ġodda li ser jippermettu li tiżdied il-viżibbiltà tal-ħidma tal-istituzzjoni tagħna, filwaqt li tinżamm trasparenza massima fil-konfront taċ-ċittadin. Dan huwa probabbilment l-ewwel stadju, iżda l-ewwel pass huwa mingħajr dubju dejjem l-iktar pass diffiċli."

Tina Omahen,

interpretu

"Wara li kellna nadattaw ruħna għal bidliet kbar fl-eżerċizzju tal-professjoni tagħna minħabba l-kriżi sanitarja, aħna l-interpreti kellna naffaċċjaw novità oħra: id-dubbing tal-preżentazzjonijiet awdjoviżwali mogħtija qabel is-seduti trażmessi permezz ta' streaming. B'differenza mill-interpretazzjoni, id-dubbing għandu jitwettaq b'sinkronizzazzjoni kważi perfetta mal-kelliem. Apparti l-fatt li kellna nadattaw it-teknika abitwali ta' rendiment tagħna għal dan ir-rekwiżit differenti, kellna niffamiljarizzaw ruħna wkoll ma' għodda ta' reġistrazzjoni ġdida. Għal ċerti kollegi, li jużaw prinċipalment dokumenti miktuba bl-idejn sabiex jippreparaw ruħhom, it-trasferiment lejn id-diġitali kien sfida li kellhom jegħlbu. Madankollu, wara ftit għaraq ta' nkwiet, illum għandna rutina tajba sabiex inwettqu dan il-kompitu ġdid."

Marc-André Gaudissart,

Assistent Reġistratur tal-Qorti tal-Ġustizzja

"Għalkemm ilha tintalab għal diversi snin, b'mod partikolari minn ġurnalisti, minn universitajiet jew minn membri parlamentari, it-trażmissjoni tas-seduti għas-sottomissjonijiet orali fuq l-internet kienet madankollu għadha ma ġietx implimentata mill-Qorti tal-Ġustizzja jew mill-Qorti Ġenerali, u dan mhux biss minħabba kwistjonijiet marbuta mal-ġestjoni tad-dibattiti u mal-iżvolġiment tajjeb tas-seduti, iżda wkoll minħabba restrizzjonijiet ta' natura teknika jew lingwistika sa fejn trażmissjoni ta' seduta multilingwi mingħajr interpretazzjoni simultanja ftit li xejn tkun utli għaċ-ċittadini tal-Unjoni. Dan kien qabel il-kriżi sanitarja...

Bis-saħħa tal-isforzi kunsiderevoli min-naħa tal-Qorti tal-Ġustizzja matul dan il-perijodu, b'mod partikolari sabiex tippermetti lill-partijiet, ħafna drabi suġġetti għal restrizzjonijiet stretti ħafna fuq l-ivvjaġġar, jipparteċipaw mill-bogħod fis-seduti għas-sottomissjonijiet orali li kienu jinżammu fil-Lussemburgu, il-Qorti tal-Ġustizzja attrezzat ruħha bil-mezzi tekniċi neċessarji li jippermettulha, illum il-ġurnata, tiżgura t-trażmissjoni tas-seduti tagħha fuq l-internet. Fil-preżent, dan l-iżvilupp jikkonċerna biss is-seduti tal-Awla Manja tal-Qorti tal-Ġustizzja. Madankollu, dan huwa pass importanti lejn trasparenza ikbar tal-ġustizzja fil-konfront taċ-ċittadini, iżda huwa wkoll mingħajr dubju progress għall-qrati nazzjonali li jkunu għamlu lill-Qorti tal-Ġustizzja domanda preliminari dwar l-interpretazzjoni jew il-validità tad-dritt tal-Unjoni li issa jistgħu jsegwu mill-bogħod l-iskambji dwar din id-domanda matul is-seduta u li, għalhekk, ikunu jistgħu jifhmu aħjar il-portata tar-risposta tal-Qorti tal-Ġustizzja. Dan huwa vantaġġ kbir fi żmien fejn il-valuri u l-pedamenti stess tal-proġett Ewropew xi drabi jinsabu mhedda."

Rappreżentazzjoni teatrali fis-Sala Prinċipali tal-Qorti tal-Ġustizzja

L-aħħar sajf – Falcone u Borsellino, tletin sena wara

Sabiex jitfakkar it-30 anniversarju mill-assassinat tal-maġistrati Taljani Giovanni Falcone u Paolo Borsellino, is-Sala Prinċipali tal-Qorti tal-Ġustizzja inbidlet f'teatru għar-rappreżentazzjoni tax-xogħol *L'Ultima estate – Falcone e Borsellino trent'anni dopo* ta' Claudio Fava, taħt id-direzzjoni ta' Chiara Callegari, fil-preżenza tal-President Lenaerts u ta' diversi personalitajiet. Claudio Fava huwa ġurnalist u kittieb, ex Membru tal-Parlament Taljan u Membru tal-Parlament Ewropew, President tal-Commissione Antimafia della Regione Sicilia. Ix-xogħol tiegħu jsegwi l-aħħar xhur tal-ħajja taż-żewġ maġistrati Taljani fis-snin 90.

Mejda ta' uffiċċju, żewġ siġġijiet, fajl f'ambjent minimalist: il-messaġġ li d-direttriċi, C. Callegari, xtaqet twassal kien dwar l-importanza tal-impenn f'kawża komuni u dwar il-ħtieġa li nibqgħu attenti quddiem il-perikolu li għadhom jirrappreżentaw illum il-ġurnata t-theddid għall-Istat tad-dritt u l-kriminalità ekonomika mingħajr fruntieri. Il-lingwaġġ artistiku joħloq spazju sabiex jiġu indirizzati l-emozzjonijiet tal-ispettaturi u sabiex ikunu magħmula konxji tal-valuri tal-ġustizzja. Il-Qorti tal-Ġustizzja b'hekk fakkret l-importanza tad-dmir li jiġu mfakkrin u jingħataw ġieħ dawn il-maġistrati Taljani li ssieltu għall-protezzjoni tal-Istat tad-dritt.

Chiara Callegari, Simone Luglio u Giovanni Santangelo

"L-ispettaklu L'Ultima Estate – Falcone e Borsellino trent'anni dopo jirrakkonta l-istorja unika ta' żewġ maġistrati Taljani ddedikati għall-ġlieda kontra l-mafja. Dan ix-xogħol inkiteb fl-2021, matul perijodu ta' inċertezza kbira għall-umanità, perijodu li fih il-popli tad-dinja kollha kienu qegħdin jiġġieldu theddida komuni. F'din l-inċertezza, l-idea li tiġi riprodotta fuq palk il-ħajja ta' dawn

iż-żewġ irġiel li kellhom jiġġieldu waħedhom kontra mostru mingħajr limiti, il-mafja, kienet stramba u diffiċli. Kien privileġġ għalija li kelli l-opportunità nonora l-personalitajiet tagħhom f'kuntest bħal dak tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.

Sabiex jirrakkonta l-istejjer, l-attur għandu bżonn il-pubbliku. Fil-Qorti tal-Ġustizzja ma sibniex biss diversi spettaturi – preżenti fil-post jew li segwew bi streaming – iżda sibna wkoll post li min-natura tiegħu u mill-missjoni tiegħu jirrappreżenta l-vuċi taċ-ċittadini kollha tal-Ewropa.

Dan il-post ta perspettiva lix-xogħol tagħna u għolla l-ispettaklu għal livell ieħor. Il-piż tal-kliem mitkellem mill-atturi nbidel u ħa dimensjoni oħra. Kellna nqisu wkoll il-fatt li konna l-ewwel li tellajna xogħol teatrali fil-Qorti tal-Ġustizzja, li saret teatru għal ġurnata.

Ix-xogħol ġie introdott mill-President tal-Qorti tal-Ġustizzja, Koen Lenaerts, u mbagħad mill-Ministru Taljana għall-Ġustizzja, Marta Carabia. Il-kelma mbagħad tħalliet f'idejna! Kellna nibqgħu kkonċentrati quddiem l-isfida li nippreżentaw xogħol li jmiss daqstant il-qalb f'post ta' ġustizzja tant simboliku.

"Il-jum kien deċiż, Sibt f'Mejju…", dan il-kliem nifed is-silenzju fis-Sala Prinċipali u hekk beda r-rendikont tagħna tal-avventura umana ta' żewġ qaddejja tal-ġustizzja.

Nibqgħu niftakru l-merħba ġenwina, id-disponibbiltà u l-kompetenza tal-organizzaturi u tat-timijiet tekniċi, u l-entużjażmu komuni li jikkaratterizza din il-katidral impressjonanti tad-dritt tal-Unjoni."

C Relazzjonijiet mal-pubbliku

L-uffiċjali tal-istampa fid-Direttorat tal-Komunikazzjoni, li għandhom taħriġ ta' ġuristi, għandhom ir-rwol li jispjegaw is-sentenzi, id-digrieti u l-konklużjonijiet, iżda wkoll il-kawżi pendenti lill-ġurnalisti mill-Istati Membri kollha u lid-diversi korrispondenti tagħhom. Huma responsabbli għat-tħejjija tal-avvenimenti u għall-materjal ta' komunikazzjoni li jintbagħtu lil dawn il-ġurnalisti u korrispondenti u li għalihom dawn tal-aħħar jistgħu jabbonaw.

Fl-2022, sena ddedikata għat-tema "Ġustizzja qrib iċ-ċittadin", id-djalogu mal-professjonisti tad-dritt u mal-pubbliku ġenerali kien iktar intensiv. Bħal fis-snin li għaddew, l-użu tat-teknoloġiji tal-informazzjoni, kemm fil-kuntest tal-programm il-ġdid ta' żjarat mill-bogħod u kemm fil-kuntest tan-networks soċjali, baqa' għodda importanti sabiex tissaħħaħ l-aċċessibbiltà u t-trasparenza tal-attività tal-Qorti tal-Ġustizzja, b'mod partikolari fir-rigward tas-soċjetà ċivili. Is-70 anniversarju kien okkażjoni sabiex jiġi enfasizzat wieħed mill-valuri essenzjali tal-Qorti tal-Ġustizzja: li tkun għas-servizz taċ-ċittadini ta' Unjoni tad-dritt.

Is-sena 2022 kienet ikkaratterizzata mir-ritorn progressiv tal-viżitaturi wara t-tneħħija progressiva tar-restrizzjonijiet imposti mill-pandemija.

Wara sentejn li matulhom ma setax jitwettaq, l-ewwel **Jum "Bibien miftuħa"** ġie organizzat fil-Qorti tal-Ġustizzja fid-9 ta' Mejju, fl-okkażjoni ta' Jum l-Ewropa. Matul dan l-avveniment, fis-sede tal-Qorti tal-Ġustizzja, ġew organizzati żjarat iggwidati b'diversi lingwi li ppreżentaw l-attività tal-istituzzjoni. Dawn iż-żjarat, li kienu jeħtieġu reġistrazzjoni minn qabel, ippreżentaw lill-pubbliku l-missjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-Qorti Ġenerali, l-iżvolġiment ta' kawża, is-sala tad-deliberazzjonijiet u s-Sala Prinċipali. Fl-istess ħin, f'Esch-sur-Alzette, il-kapital Ewropea tal-kultura fl-2022, il-Qorti tal-Ġustizzja kellha stand, li approfittat minn ġurnata sabiħa tar-rebbiegħa. Tim ikkostitwit mill-persunal u mill-Membri ltaqa' maċ-ċittadini sabiex jippromwovi u jispjega r-rwol tal-istituzzjoni ġudizzjarja Ewropea. Fit-8 ta' Ottubru, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li tiftaħ mill-ġdid il-bibien tagħha, b'avveniment ikbar minn dak li nżamm fir-rebbiegħa. Id-dipartimenti tal-istituzzjoni u d-diversi professjonijiet kienu s-suġġett ta' spjegazzjonijiet. Fl-2022, kienu iktar minn 2 700 l-persuni li ħadu din l-opportunità li jiskopru kif taħdem il-Qorti tal-Ġustizzja.

2 700

l-persuni li ħadu

Matul is-sena, l-istituzzjoni ppubblikat fuq is-sit CVRIA 216**-il stqarrija għall-istampa**, intiżi li jinformaw lill-ġurnalisti u lill-prattikanti dwar id-deċiżjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-Qorti Ġenerali hekk kif jingħataw. Fid-dawl tal-verżjonijiet lingwistiċi kollha disponibbli fuq is-sit, 2 856 stqarrija għall-istampa ntbagħtu lill-korrispondenti fl-Istati Membri.

2 856

stqarrija għall-istampa

L-uffiċjali tal-istampa ttrażmettew ukoll, lill-korrispondenti tagħhom li huma prinċipalment ġurnalisti iżda li jinkludu wkoll professjonisti tad-dritt, 551 ittra ta' informazzjoni u 568 "informazzjoni rapida" dwar kawżi li ma kinux is-suġġett ta' stqarrijiet għall-istampa. Fl-2022 ġew ittrattati wkoll iktar minn 10 000 ittra elettronika u kważi 5 000 telefonata dwar talbiet għal informazzjoni mressqa minn ċittadini (bil-lingwa ta' kull ċittadin li għamel it-talba).

L-istituzzjoni intensifikat l-użu tan-networks soċjali sabiex tinforma lill-pubbliku ġenerali permezz taż-żewġ kontijiet **Twitter** tagħha, wieħed bil-Franċiż u l-ieħor bl-Ingliż. Flimkien dawn il-kontijiet għandhom 146 000 segwaċi. Iddedikati essenzjalment għall-iktar sentenzi importanti mogħtija mill-Qorti tal-Ġustizzja u mill-Qorti Ġenerali u għall-avvenimenti prinċipali fil-ħajja tal-istituzzjoni, fl-2022 ittellgħu 1 868 tweet, jiġifieri d-doppju tas-sena preċedenti. Tnediet kampanja fuq Twitter sabiex jiġu koperti ċ-ċelebrazzjonijiet tas-70 anniversarju. Is-segwaċi setgħu b'hekk jiskopru l-istorja tal-Qorti tal-Ġustizzja permezz ta' 70 tweet imtella' speċjalment għall-okkażjoni, li xeħtu dawl fuq l-aħħar 70 sena tal-istituzzjoni. L-istituzzjoni hija preżenti wkoll fuq **LinkedIn**, fejn tellgħet 313-il messaġġ għall-attenzjoni tal-178 000 segwaċi tagħha fuq dan in-network professjonali. Fi żmien sena, il-Qorti tal-Ġustizzja kabbret b'iktar minn terz din il-komunità, evoluzzjoni li turi l-viżibbiltà tal-preżenza tagħha fuq din il-pjattaforma.

Min-naħa tagħhom, il-professjonisti tad-dritt għandhom aċċess għall-"Fajls tematiċi", kif ukoll għall-"Bullettin mensili ta' ġurisprudenza", u għas-"Selezzjoni ta' sentenzi importanti" tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-Qorti Ġenerali, li jiġu proposti mid-Direttorat tar-Riċerka u tad-Dokumentazzjoni, fil-kuntest tal-Kollezzjoni tas-Sunti tiegħu. B'hekk, il-Qorti tal-Ġustizzja ssegwi għan ta' trasparenza sabiex issaħħaħ il-fiduċja taċ-ċittadini fil-konfront tal-istituzzjoni. Għal dan il-għan, il-komprensjoni tar-rwol tagħha u tal-attività ġurisprudenzjali tagħha hija fattur essenzjali. Din ir-rieda li tkun qrib iċ-ċittadini toħroġ ukoll mill-implimentazzjoni ta' proġett ta' **żjarat mill-bogħod** li nbeda fl-2021. Wara l-implimentazzjoni tiegħu bil-Franċiż, bit-Taljan, bil-Latvjan u bl-Ungeriż, dan il-proġett, fid-dawl tas-suċċess li kellu, ġie propost b'lingwi oħra. B'hekk, żjarat mill-bogħod saru wkoll biċ-Ċek, bil-Grieg, bil-Pollakk u bir-Rumen. L-għan għas-sena 2023 huwa li l-Qorti tal-Ġustizzja tkompli timxi f'din id-direzzjoni u tkompli tkabbar dan il-programm għal lingwi uffiċjali ġodda.

146 000

segwaċi

178 000

abbonat

Iż-żjarat mill-bogħod huma intiżi li tingħata informazzjoni dwar il-rwol tal-qrati tal-Unjoni lill-istudenti ta' bejn 15 u 18-il sena. L-impatt tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fuq il-ħajja ta' kuljum tagħhom u l-attività ġudizzjarja jiġu ppreżentati minn ġurist. L-istudenti jżuru virtwalment il-bini u jassistu għall-wiri ta' żewġ films qosra maħluqa għal dan il-programm. Huma jkunu jistgħu jiltaqgħu ma' Mħallef jew ma' Avukat Ġenerali għal seduta ta' mistoqsijiet u tweġibiet. Il-programm huma maħsub li jrawwem għarfien fost l-istudenti żgħażagħ, u l-għalliema tagħhom, dwar il-valuri demokratiċi u dwar l-isfidi legali attwali.

Fir-rigward tal-formati iktar klassiċi, wara sentejn milquta b'mod qawwi mill-pandemija, l-organizzazzjoni ta' **żjarat fil-post** reġgħet bdiet mill-ġdid. B'hekk, 9 683 viżitatur żaru l-bini tal-Qorti tal-Ġustizzja. Oħrajn għażlu l-**format virtwali** – madwar 15 % tal-viżitaturi ta' din is-sena. Din it-tendenza hija mistennija li tkompli tikber b'mod kunsiderevoli fis-snin li ġejjin, b'mod li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja aċċessibbli wkoll għaċ-ċittadini Ewropej li jinsabu l-bogħod mil-Lussemburgu. Din il-politika ta' ftuħ, minn naħa, tnaqqas l-impatt ambjentali, ixxejjen id-distanzi u l-ispejjeż, u, min-naħa l-oħra, tikkostitwixxi valur miżjud fl-għan ta' trasparenza u ta' komprensjoni tal-istituzzjoni.

Dimitrios Gratsias,
Imħallef fil-Qorti tal-Ġustizzja

"Il-possibbiltà ta' parteċipazzjoni fi 'żjara mill-bogħod', bil-Grieg, fil-Qorti tal-Ġustizzja kienet idea li interessatni sa mill-bidu tal-proġett. Ikolli ngħid, iżda, li kelli ftit dubji. Kif se nkellem lil studenti dwar il-Qorti tal-Ġustizzja mingħajr ma ndejjaqhom b'dettalji tekniċi żejda, iżda fl-istess ħin mingħajr ma naqa' fin-nassa ta' semplifikazzjoni li tqarraq bihom? U dan barra minn hekk fil-kuntest ta' żjara mill-bogħod, mingħajr l-iskambju spontanju li ġeneralment ikun hemm fil-kuntest ta' żjara fil-post. Fil-verità, iżda, id-dubji tiegħi ma kinux iġġustifikati. Diversi parteċipanti għaddewlna bil-quddiem il-mistoqsijiet tagħhom, waħda iktar interessanti mill-oħra. Jiena fassalt il-preżentazzjoni tiegħi billi weġibt l-ewwel għall-iktar mistoqsijiet ġenerali, u mbagħad għal dawk iktar speċifiċi, jekk mhux ukoll personali. B'hekk kellna, u dan bis-saħħa wkoll tal-mistoqsijiet magħmula matul il-laqgħa, mhux biss diskussjoni animata, li ma hijiex ħaġa sorprendenti b'pubbliku bħal dan, iżda wkoll dibattitu verament approfondit, li fil-fehma tiegħi ħalla impressjoni fidila ta' x'inhi l-missjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja u ta' liema huma l-isfidi li għandha quddiemha. Kienet esperjenza li nerġa' nagħmilha? Iva, mingħajr ebda ħjiel ta' dubju!"

Varvara Efkarpidou,
studenta fl-aħħar sena, skola Franċiża-Ellenika
"Jeanne d'Arc" f'Pireaus, il-Greċja

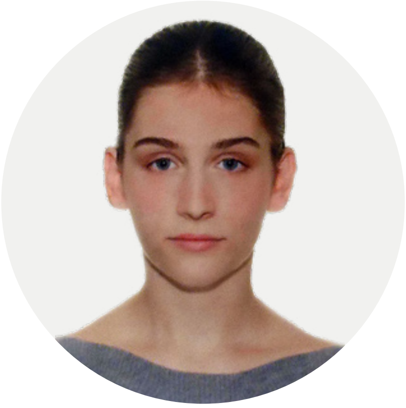

Flimkien mal-istudenti l-oħra fil-klassi tiegħi, kelli l-privileġġ li nipparteċipa fi żjara mill-bogħod tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea u li nitkellem mal-Membri tagħha. L-aċċess għaż-żjarat iggwidati tal-Qorti tal-Ġustizzja huwa opportunità unika fl-età tagħna, età meta r-riflessjoni u l-orjentament professjonali jsiru iktar importanti għat-tfassil tal-futur tagħna. Iż-żmien li qegħdin ngħixu fih mhux dejjem jimlina b'ottimiżmu: il-kriżi soċjali u l-kriżi finanzjarji, kif ukoll l-inkwiet dejjem ikbar tal-ġenituri tagħhom joħolqulna dubji. F'dan id-dawl, il-laqgħa mal-Membri tal-Qorti tal-Ġustizzja kienet opportunità li ħalliet il-frott u, għal uħud minna, il-bidu ta' ħolma. It-tweġibiet għall-mistoqsijiet tagħna u ż-żjara ggwidata kollha qajmu l-interess u l-kurżità tal-istudenti kollha. Din iż-żjara ser tibqa' mnaqqxa fil-memorji tagħna. Nixtieq għalhekk nirringrazzja lill-organizzaturi kollha u lill-iskola tagħna għal din l-inizjattiva mill-isbaħ.

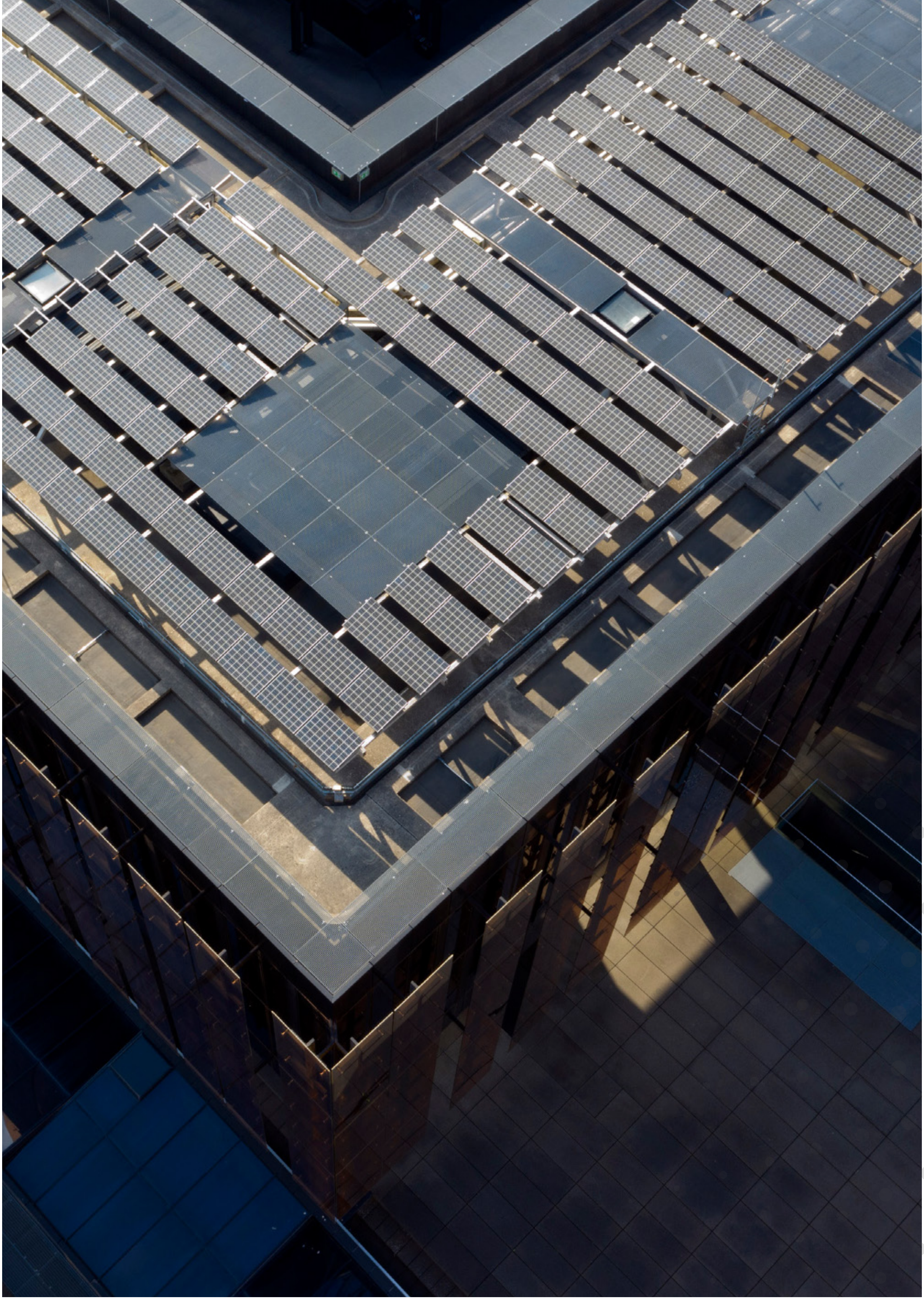

4

Istituzzjoni li tirrispetta l-ambjent

Il-Qorti tal-Ġustizzja ilha għal diversi snin issegwi politika ambjentali ambizzjuża, intiża li tissodisfa l-iktar regoli eżiġenti fil-qasam tal-iżvilupp sostenibbli u tal-preżervazzjoni tal-ambjent.

Bħal kull sena, l-istituzzjoni tagħti rendikont tal-evoluzzjoni tal-iktar indikaturi reċenti għad-dispożizzjoni tagħha, jiġifieri dawk tas-**sena 2021**.

Il-ġestjoni tal-proġetti immobiljari tal-istituzzjoni, kif ukoll il-ġestjoni ta' kuljum tal-mezzi u tal-għodda mqiegħda għad-dispożizzjoni tagħha huma rregolati mix-xewqa kostanti ta' rispett tal-ambjent, kif tixhed il-kisba tar-**reġistrazzjoni EMAS** (Eco-Management and Audit Scheme) fl-2016. Ir-reġistrazzjoni EMAS, maħluqa permezz ta' regolament Ewropew, tingħata lill-organizzazzjonijiet li jissodisfaw rekwiżiti stretti marbuta mal-politika ambjentali tagħhom u mal-isforzi tagħhom favur il-ħarsien tal-ambjent u l-iżvilupp sostenibbli. Hija tikkostitwixxi rikonoxximent qawwi tal-impenn ambjentali tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-prestazzjonijiet ambjentali għolja miksuba.

Fid-**Dikjarazzjoni ambjentali annwali** tagħha, il-Qorti tal-Ġustizzja tagħti bilanċ iddettaljat tal-prestazzjoni ambjentali u tiddeskrivi l-proġetti ekoloġiċi attwali u futuri fi ħdan l-istituzzjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja, pereżempju, żviluppat **programm ta' taħriġ online** li permezz tiegħu tindirizza ruħha lill-membri tal-persunal il-ġodda kollha sabiex tinformahom bl-aspetti ambjentali tax-xogħol ta' kuljum tagħhom, filwaqt li tissuġġerixxi prattiki korretti mill-perspettiva tal-informatika u tal-uffiċċju, tal-użu tal-enerġija, tal-ilma u tat-trattament tal-iskart, kif ukoll taċ-ċaqliq tagħhom.

Fost l-azzjonijiet konkreti reċenti, il-Qorti tal-Ġustizzja qiegħdet għad-dispożizzjoni tal-persunal tagħha network ta' funtani tal-ilma bil-għan li jitnaqqas drastikament l-użu ta' fliexken tal-plastik. Mar-ritorn lejn l-uffiċċju wara l-pandemija, il-Qorti tal-Ġustizzja qassmet ukoll fliexken li jistgħu jerġgħu jintużaw sabiex tinkoraġġixxi l-użu tal-imsemmija funtani. Effettivament, is-sistema tal-provvista ta' ilma tax-xorb teskludi l-użu ta' fliexken tal-plastik.

Fir-rigward tal-konsum tal-karti, il-Qorti tal-Ġustizzja stabbilixxiet għall-ewwel darba għanijiet fil-forma ta' ċifri għas-snin 2022-2023: tnaqqis ta' 10 % meta mqabbel mal-2019 fl-2022 u tnaqqis supplimentari ta' 5 % fl-2023. Barra minn hekk, f'Settembru 2022, il-kumitat EMAS ħa d-deċiżjoni li jnaqqas bin-nofs in-numru ta' stampaturi personali. L-ewwel stadji ta' dan l-eżerċizzju tnedew f'Diċembru 2022.

L-applikazzjoni "e-Curia" għall-iskambju tad-dokumenti ġudizzjarji bejn ir-rappreżentanti tal-partijiet u l-qrati tal-Unjoni għandha wkoll impatt ambjentali pożittiv. Bħala eżempju, li kieku l-paġni kollha tal-atti proċedurali mibgħuta lill-Qorti tal-Ġustizzja u lill-Qorti Ġenerali permezz ta' e-Curia fl-2022 (kważi miljun paġna) kellhom jiġu ppreżentati fuq karta flimkien ma' diversi kopji tagħhom, dan kien jiġġenera l-produzzjoni ta' diversi tunnellati ta' karti, li, barra minn hekk, kien ikollhom jinġarru fiżikament sal-Lussemburgu.

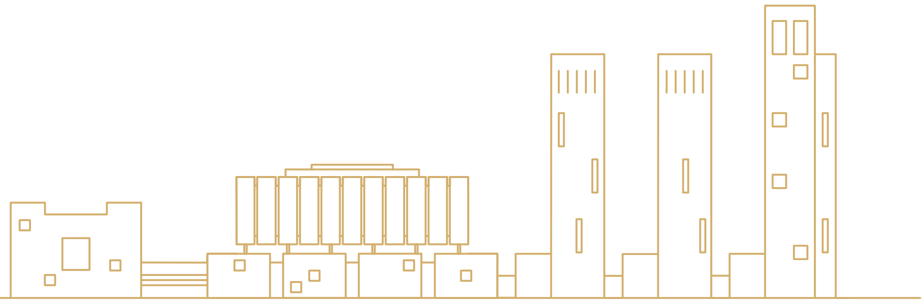

Titjib kontinwu tar-riċiklaġġ tal-iskart: għażla selettiva u rkupru tat-tagħmir tal-uffiċċju (proġett f'fażi ta' test)

Parteċipazzjoni fis-sistema ta' roti self-service Vel'OH u sostenn għat-traġitti bir-rota

Tnaqqis tal-konsum tal-ilma
- 38.2 % m^3/EFT

Tnaqqis tal-iskart (mill-uffiċċji u mir-ristoranti)
- 59.8 % kg/EFT

Titjib kontinwu fl-infrastrutturi tas-sħana, tal-ventilazzjoni u tal-klimatizzazzjoni

Tnaqqis tal-konsum tal-karti
- 58.4 % kg/EFT

Tnaqqis tal-konsum tal-elettriku
- 5.9 % kWh/EFT

3466 m^2
ta' ċelloli fotovoltajċi li jipproduċu
380 041 kWh
ekwivalenti għall-bżonnijiet annwali ta' 69 familja

Tnaqqis tal-emissjonijiet tal-karbonju
- 34.3 % kg CO_2/EFT

L-ekwivalenti full-time (EFT) hija unità li tippermetti li titkejjel l-attività professjonali b'mod indipendenti mid-differenzi f'termini ta' numru ta' sigħat ta' xogħol fil-ġimgħa għal kull membru tal-persunal minħabba d-diversi modi kif jiġi organizzat il-ħin tax-xogħol.

L-indikaturi ambjentali għall-ilma, għall-iskart, għall-karti u għall-elettriku jikkorrispondu għal dawk tas-sena 2021. Il-varjazzjonijiet huma kkalkolati fil-konfront tal-2015, is-sena ta' referenza.

Il-varjazzjonijiet kunsiderevoli fid-diversi indikaturi huma dovuti għan-natura eċċezzjonali tas-sena 2021 minħabba l-kriżi sanitarja.

5

Ħarsa lejn il-futur

Ħarsa lejn il-futur

“Maqgħuda fid-diversità”, il-motto tal-Unjoni Ewropea jevoka valuri komuni u tradizzjonijiet differenti. Fl-2023, il-Qorti tal-Ġustizzja ser tiċċelebra l-multilingwiżmu, valur essenzjali tal-proġett Ewropew u element ċentrali tal-funzjonament tal-qrati tal-Unjoni.

Il-multilingwiżmu huwa espressjoni konkreta tal-prinċipju fundamentali tal-ugwaljanza taċ-ċittadini Ewropej u huwa pilastru tal-proġett Ewropej. L-aċċess għad-dritt tal-Unjoni huwa ggarantit f’kull lingwa uffiċjali: kull ċittadin tal-Unjoni jista’ jikseb għarfien ta’ dan id-dritt bil-lingwa tiegħu u jista’ jinvoka, bil-lingwa tiegħu wkoll, id-drittijiet li jagħtuh it-Trattati Ewropej. Il-multilingwiżmu jippermetti l-ugwaljanza fit-trattament fl-aċċess għall-ġustizzja u għall-ġurisprudenza. Sabiex timplimentah, il-Qorti tal-Ġustizzja tistrieħ fuq il-ġuristi lingwisti tagħha u l-interpreti tagħha, li jaħdmu kuljum bl-24 lingwa uffiċjali (552 kombinazzjoni lingwistiċi possibbli).

B’hekk, fis-sena 2023, ser jitlestew diversi proġetti marbuta ma’ dan il-valur, fosthom l-inawgurazzjoni ta’ Ġnien tal-Multilingwiżmu. B’kooperazzjoni mal-awtoritajiet Lussemburgiżi, il-Qorti tal-Ġustizzja tipparteċipa fil-ħolqien ta’ spazju miftuħ ġdid, maħsub sabiex jiċċelebra r-rikkezza u d-diversità lingwistika tal-Unjoni. Miftuħ għall-pubbliku maġenb il-bini tal-Qorti tal-Ġustizzja, dan il-ġnien ser jikkontribwixxi sabiex irawwem iktar għarfien dwar il-multilingwiżmu, valur li l-Qorti tal-Ġustizzja ilha tiddefendi bil-qawwa sa mill-ħolqien tagħha.

Barra minn hekk, huma previsti t-tnedija ta’ sit internet iddedikat għall-multilingwiżmu u l-pubblikazzjoni ta’ xogħol bi tliet volumi dwar il-multilingwiżmu ġuridiku. Dan ix-xogħol jiddeskrivi l-funzjonament, bl-24 lingwa uffiċjali, tal-qrati tal-Unjoni u jiġbor kontribuzzjonijiet minn personalitajiet eminenti tal-Istati Membri li jesprimu ruħhom dwar il-multilingwiżmu ġuridiku u amministrattiv. It-testi ser ikunu aċċessibbli fis-sit internet iddedikat għall-multilingwiżmu bil-lingwi uffiċjali kollha.

Barra minn hekk, sabiex il-Qorti tal-Ġustizzja tkun dejjem eqreb lejn il-pubbliku ġenerali u l-professjonisti tad-dritt, fil-futur qarib ser ikun hemm modalità oħra ta’ komunikazzjoni, minbarra l-mezzi ta’ komunikazzjoni diġà eżistenti, b’mod partikolari s-sit internet u n-networks soċjali: Curia Web TV, stazzjon televiżiv online. Curia Web TV ser jixxandar fuq is-sit CVRIA u ser jikkontribwixxi għal trasparenza ikbar favur iċ-ċittadini Ewropej, inklużi ċ-ċittadini żgħażagħ, billi joffrilhom kontenut awdjoviżiv u billi jinformahom dwar l-attività istituzzjonali u ġudizzjarja tal-Qorti tal-Ġustizzja.

Fil-kuntest tal-pjan globali favur l-inklużjoni, fl-2023 il-Qorti tal-Ġustizzja ser tkompli bil-ħidma tagħha sabiex tkompli ttejjeb u tiffavorixxi l-integrazzjoni ta’ persuni b’diżabbiltà u sabiex tiffaċilita l-għajnuna u l-akkumpanjament minn assistenti.

Fl-aħħar nett, ser jiġu ddedikati sforzi kunsiderevoli favur it-tħaddim tal-potenzjal tal-teknoloġiji emerġenti bil-għan li jitkomplew it-trasformazzjoni diġitali u l-innovazzjoni fl-2023. L-investigazzjonijiet u l-esperimenti mwettqa fi ħdan il-laboratorju ta’

innovazzjoni ser isiru b'kollaborazzjoni mill-qrib mad-dipartimenti dwar il-bżonnijiet konkreti marbuta direttament mal-implimentazzjoni tal-għodda li tintuża fit-twettiq tal-missjoni ġudizzjarja. B'mod iktar partikolari, din il-ħidma ser titkompla fl-oqsma tal-analiżi awtomatika tat-test, tal-identifikazzjoni tar-referenzi, tat-traskrizzjoni awtomatizzata, tal-aċċessibbiltà u tal-awtomatizzazzjoni robotika tal-proċess.

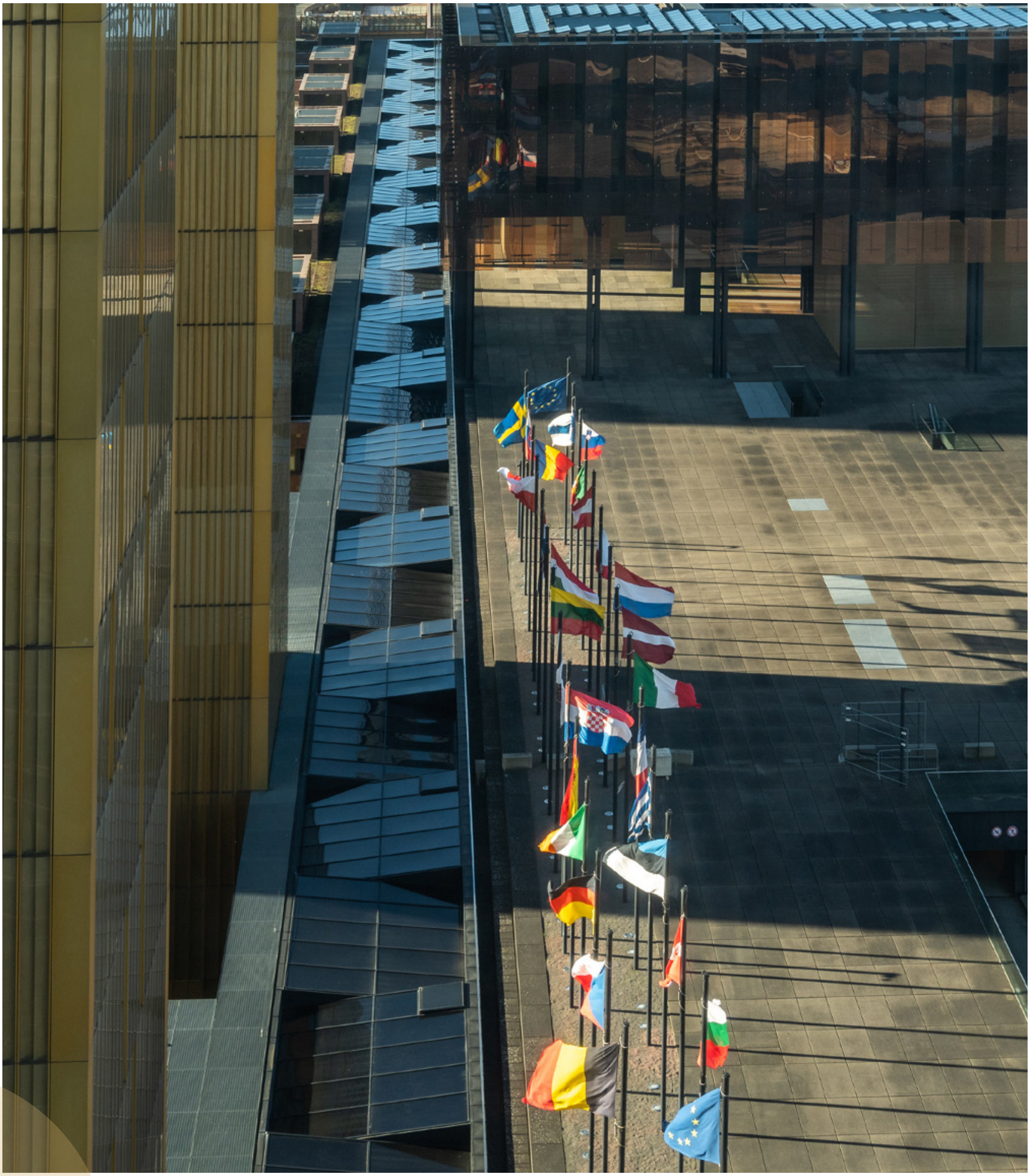

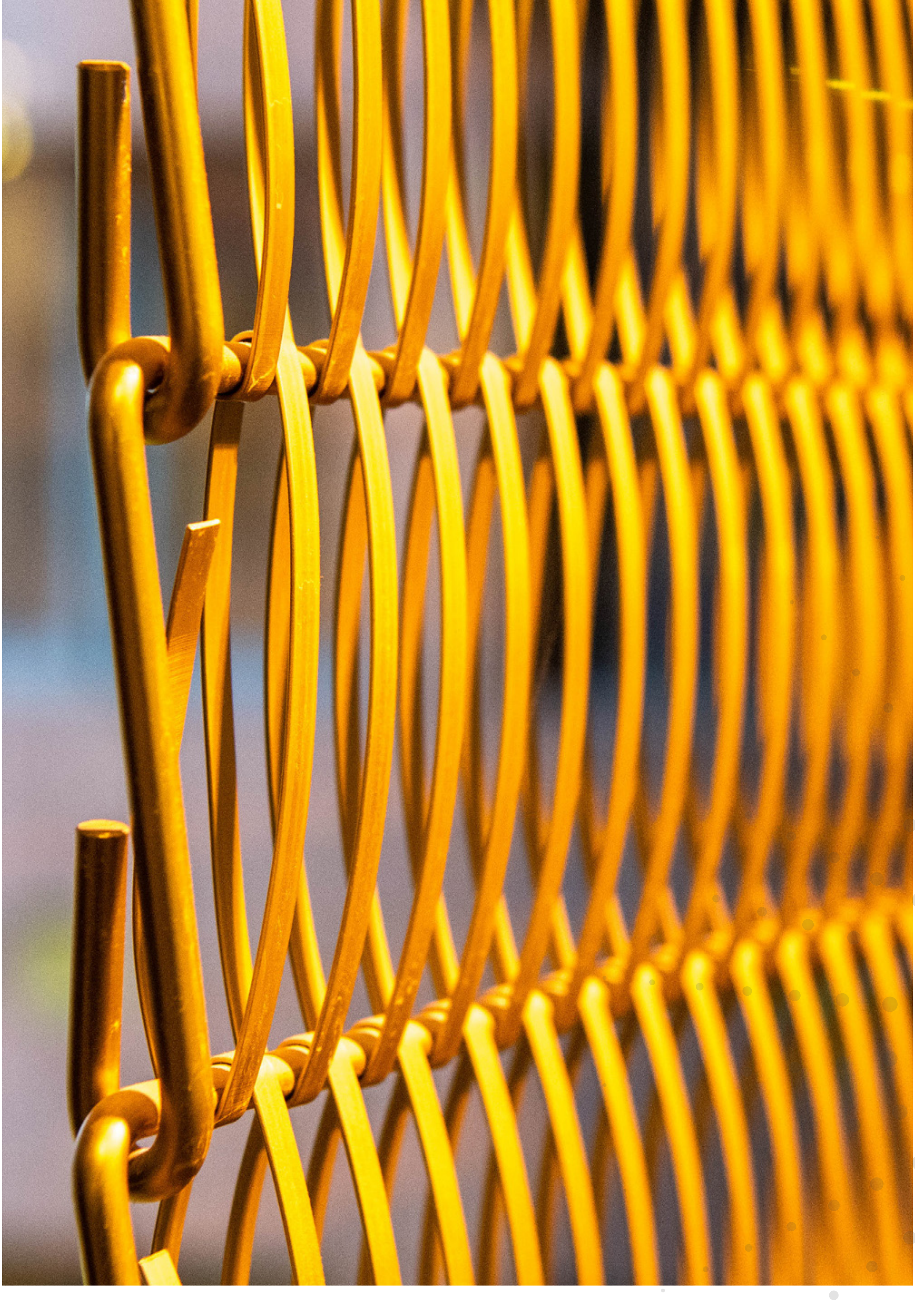

6

Nibqgħi konnessi!

Idħol fil-portal ta' tiftix tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja u tal-Qorti Ġenerali permezz tas-sit Curia: curia.europa.eu

Segwi l-attwalità ġurisprudenzjali u istituzzjonali

billi tikkonsulta l-**istqarrijiet għall-istampa**:
curia.europa.eu/jcms/PressRelease

billi tabbona fir-**RSS** tal-Qorti tal-Ġustizzja:
curia.europa.eu/jcms/RSS

billi ssegwi l-kont **Twitter** tal-istituzzjoni:
CourUEPresse ou EUCourtPress

billi ssegwi l-**Mastodon** tal-istituzzjoni:
https://social.network.europa.eu/@Curia/

billi ssegwi l-kont **LinkedIn**:
https://www.linkedin.com/company/european-court-of-justice

billi tniżżel l-**applikazzjoni CVRIA** għal smartphones u tablets

billi tikkonsulta l-**Ġabra tal-ġurisprudenza**:
curia.europa.eu/jcms/EuropeanCourtReports

Sabiex issir taf iktar dwar l-attività tal-istituzzjoni

ikkonsulta l-paġna dwar ir-**Rapport annwali**:
curia.europa.eu/jcms/AnnualReport

ara l-animazzjonijiet fuq **YouTube**:
https://www.youtube.com/@CourtofJusticeEU

Idħol fid-dokumenti tal-istituzzjoni

l-**arkivji storiċi**:
curia.europa.eu/jcms/archive

id-**dokumenti amministrattivi**:
curia.europa.eu/jcms/documents

Żur is-sede tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea

L-istituzzjoni toffri lill-partijiet interessati **programmi ta' żjarat** imfassla b'mod speċifiku skont l-interess ta' kull grupp (smigħ ta' seduta, żjara ggwidata tal-bini jew tax-xogħlijiet tal-arti, żjara ta' studju, żjarat virtwali):
curia.europa.eu/jcms/visits

Permezz taż-**żjara virtwali tal-bini**, tkun tista' wkoll ittir fuq il-kumpless tal-bini u tidħol fih mingħajr ma tiċċaqlaq minn fejn int:
https://curia.europa.eu/visit360/

Għal kull informazzjoni dwar l-istituzzjoni

Iktbilna permezz tal-**formola ta' kuntatt**:
curia.europa.eu/jcms/contact

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA
TAL-UNJONI EWROPEA

Il-Qorti tal-Ġustizzja
L-2925 Lussemburgu
Tel. +352 4303-1

Il-Qorti Ġenerali
L-2925 Lussemburgu
Tel. +352 4303-1

Il-Qorti tal-Ġustizzja fuq l-internet:
curia.europa.eu

Test miktub fi Frar 2023

Data vverifikata sal-31.12.2022

La l-istituzzjoni u lanqas kull persuna li taġixxi f'isem l-istituzzjoni ma hija responsabbli għall-użu li jista' jsir mill-informazzjoni mogħtija hawn fuq.

Il-Lussemburgu: Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea
Direttorat tal-Komunikazzjoni
Diviżjoni tal-Pubblikazzjonijiet u tal-Mezzi tal-Komunikazzjoni Elettroniċi

Ritratti: © Unjoni Ewropea, 2019-2023; Gediminas Karbauskis, Shutterstock.com.

Ir-riproduzzjoni hija awtorizzata bil-kundizzjoni li jiġi indikat is-sors.

Kull użu jew riproduzzjoni ta' ritratti jew ta' dokumenti oħra li tagħhom l-Unjoni Ewropea ma hijiex il-proprjetarja tad-drittijiet tal-awtur huwa pprojbit mingħajr l-awtorizzazzjoni tal-proprjetarji tad-drittijiet tal-awtur.

PRINT	QD-AQ-23-001-MT-C	ISBN 978-92-829-4203-1	ISSN 2467-1460	doi:10.2862/448
PDF	QD-AQ-23-001-MT-N	ISBN 978-92-829-4155-3	ISSN 2467-169X	doi:10.2862/60188
HTML	QD-AQ-23-001-MT-Q	ISBN 978-92-829-4180-5	ISSN 2467-169X	doi:10.2862/608

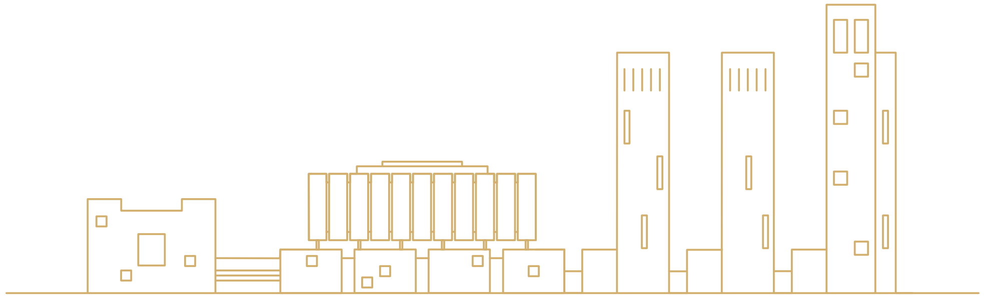

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA
TAL-UNJONI EWROPEA

—

Direttorat tal-Komunikazzjoni
Diviżjoni tal-Pubblikazzjonijiet u tal-Mezzi
tal-Komunikazzjoni Elettroniċi